

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

17749/2

ERDÉLYI TUDOMÁNYOS INTÉZET

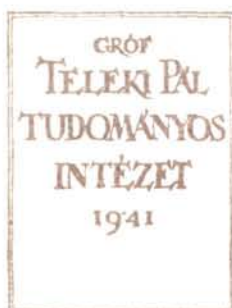
A P O R - K Ó D E X

BEVEZETÉSSSEL ELLÁTTA
ÉS HASONMÁSBAN KÖZZÉTESZI

SZABÓ DÉNES

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

KOLOZSVÁR

1942

OSZK
ERDÉLYI
TUDOMÁNYOS INTÉZET
KOLOZSVÁR IV.
ERZSÉBET-ÚT 21.

Országos Széchényi Könyvtár

ERDÉLYI TUDOMÁNYOS INTÉZET

CODICES HUNGARICI

II

APOR-KÓDEX

BEVEZETÉSEL ELLÁTTA
ÉS HASONMÁSBAN KÖZZÉTESZI

SZABÓ DÉNES

Országos Széchényi Könyvtár

KOLOZSVÁR

1942

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

173457

17.749/2

Felelős kiadó: Szabó Dénes.

BEVEZETÉS

A táblák.

Az Apor-kódex 7 mm vastag, hosszanti erezetű bükkfa-táblákba van kötve. A felső tábla nagysága 220 mm×145 mm, az alsó tábláé 217 mm×149 mm. A könyv nagysága 208 mm×140 mm. A táblák éle a bordánál kívül, a többi három oldalán belül le van csiszolva. A táblákat vaknyomással díszített barna borjúbőr-borítás takarja. A bőr a táblák élén köröskörül elkopott, erősen szakadozott, töredezett, a felső tábla közepén fel van szakítva. A bőrborítás a hátsó tábláról és a bordáról levált, úgyhogy azok jól megvizsgálhatók. A fatáblák külső élén a kapcsok számára mélyedések vannak vágva. A felső tábla alsó kapcsának sárgaréz-anyája sértetlenül megvan, a felső kapocsból csak két sárgaréz-szeg maradt ránk. Az alsó tábla kapcsainak sárgaréz szorító lemezkéje csak alul van meg, felül itt is csak a szegek láthatók. A kapcsok pántjai borjúbőr-szíjakkal voltak a táblához erősítve. A pántok maguk elvesztek. A kapcsok alakja, elhelyezése és felerősítésének módja nagyon hasonlít a Guary-, Lázár Zelma- és Lányi-kódex kapcsaiéhoz. Az Apor-kódexével egyező alakú kapcsot találunk még Sylvester János Testamentumának 1581-ből származó tábláján is (az Országos Széchényi-könyvtárban). A könyvkötő a táblák díszítésére növényeket ábrázoló vésett pecséteket használt. A tábla beosztása az élekkel párhuzamos. A középső téglalap alakú mezőny három részre oszlik. A részeket egymástól hármassal vonalozó vassal kétszer egymás mellé préselt hatos vonalozás választja el. A középső mezőnyt átlóirányban felosztott üres mezőnyök kapcsolják a késői renaissance-mintával ékesített kerethez, amelyet a tábla szélén kis, ú. n. Luter-

rózsákkal ritkásan kirakott keskeny üres mezőny szegélyez. A mezőnyöket két vékonyabb vonal között húzódó vastagabb vonal választja el egymástól. A borda beosztása is három részre tagolódik. Az egyes részek között a bordazsinórok alkotják a határt. A részeket itt is hármast vonal keríti. A tábla díszítésére használt pecsét mintái a következők: 1. a tábla közepén nagy rózsza hármast szíromgyűrűvel; 2. a középső mezőny két végénél lábbal egymásnak fordulva 2—2 virág, levélkoszorúval és terméssel; 3. a keret alsó és felső sávjában renaissance folyó-díszítmény akanthuslevél-elemekből, fűrészszélű palmettákból egyéni átalakítással; 4. a keret két oldalán ugyancsak renaissance folyó-díszítmény, akanthuslevél-elemekből; 5. a táblákat szegélyező mezőnyökben kis rózsák; 6. a borda lábánál és fejénél négyzetes mezőket kitöltő, átlók irányában szimmetrikus terület levéldíszítmény; 7. a borda középső mezőnyének ornamentikájáról csak annyit lehet megállapítani, hogy az szintén növényi elemekből áll, és hogy rajza különbözik az itt felsoroltaktól.

1.

2.

3.

4.

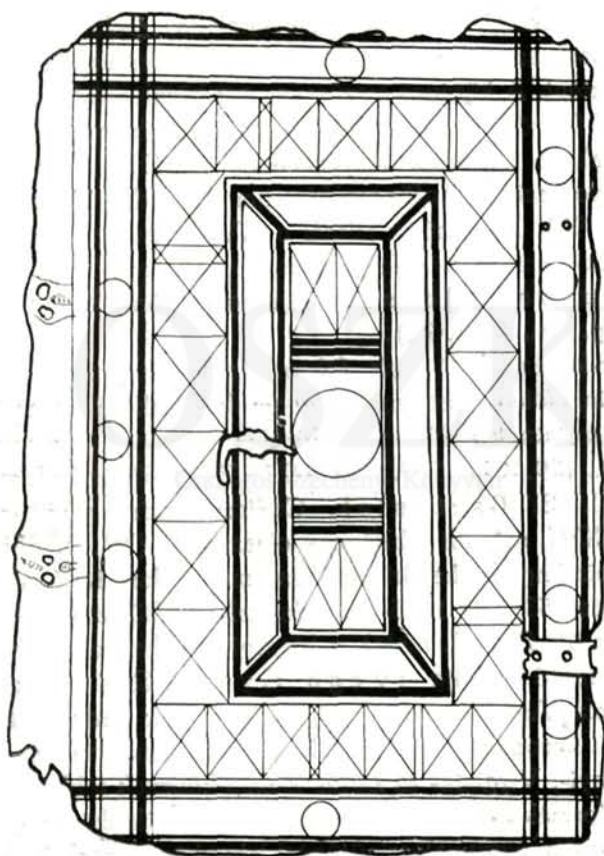
5.

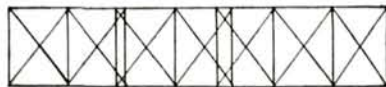
6.

A tábla beosztása s a pecsétek elhelyezkedése:

Az alsó táblán a pecsétek elhelyezkedése egyezik azoknak a felső táblán való elhelyezkedésével, csak a keret felső sávjában különbözik:

A bőrborítású fatáblák vaknyomásos díszítésének az a módja, melyet az Apor-kódex tábláin látunk, egyezik a XV. század végi és a XVI. század eleji képpréléses tábladíszítés általános szokásaival. A táblák főbeosztása ebben az időben kettős, hármas, vonalozó vassal vont egyenes vonásokkal történt. A középső mezőny az azt körülvevő keret szélességétől és számától függően hol kisebb, hol nagyobb, több vonallal mezőnyökre osztott, melyekben pecsétek helyezkednek el (H. Loubier, *Der Bucheinband von seinen Anfängen bis zum Ende des 18. Jahrhunderts.*² Leipzig, 1926. 99). A pecsétek mintái a XV. században javarészt állatminták. Ezeket a század végéig a növénydíszek szorítják ki (Loubier i. m. 101, Hunyadi József, *A magyar könyvkötés művészete a mohácsi vészig.* Bp., 1937. 24).

Az Apor-kódex táblájának főbeosztásához hasonló táblabeosztást találunk a latin, főleg azonban a magyar kódexek kötésén. Távollabbi hasonlóságot mutatnak a Nemzeti Múzeum Országos Széchényi-könyvtára 143., 148., 179., 224., 240., 262., 275., 359., 369. és 397. számú latin kódexeinek (I. E. Bartoniek, *Codices Latini medii aevi.* Bp., 1940). XV—XVI. századi táblái, egy olasz tábla (W. J. Fletcher, *Foreign bookbindings in the British Museum.* London, 1896. VIII. tábla), két gráci kötés 1531- és 1566-ból (Sammlung Bibliothekwissenschaftlicher Arbeiten 46. füz. III. tábla), a kőszegi szőlőhegyek telekkönyvének 1552-ből származó táblája (Végh Gyula, *Régi kőszegi könyvkötések.* I. tábla. Az Országos Széchényi-könyvtár kéziratárában.) stb. Egészen közeli hasonlóságot mutatnak azonban a magyar kódexek közül a Guary-, Lányi-, Virginia- és Lázár Zelma-kódexek táblái.

A pecsétformák koronként és műhelyenként különbözők voltak, úgyhogy ennek alapján nagy valószínűséggel lehet következtetni a kötés származására. Egy-egy motívumnak több változatát is ismerjük; az Apor-kódex díszítő mintáinak változatait is megtaláljuk több hazai és külföldi kötésen. Az említett 1. és 5. számú rózsa változatait a XV—XVI. században Európaszerte használták; az 1. változata megvan többek között a Virginia-kódex tábláján, az 5. változata a Guary-kódex kötésén. A kis

rózsa a bártfai könyvkötők egyik kedvelt pecsétje is. A 4. minta változata látható a Virginia-, a 6. változata a Virginia-, Lázár Zelma- és Érsekújvári-kódexek tábláján. A 3. motívumnak két változatát is megtaláljuk egyik kései kötésű Corvinán (K. K. Hofbibliothek. Bucheinbände. Wien, é. n. XIV. tábla, és H u n y a d i i. m. XVI. tábla).

Megtaláljuk azonban az Apor-kódex motívumainak teljesen azonos párját is a Lányi-kódex tábláin. A 2. minta a Lányi-kódex középső mezőnyében, a 3. a keret felső és alsó sávjában, az 5. a táblák szegélyén, a 6. a keret két oldalán szerepel. A Lányi-kódex díszítésének minden motívuma megvan az Apor-kódex tábláin. A Lányi-kódex tábláinak beosztása és pecséteinek nagysága is egyezik az Apor-kódexével. Nagyon valószínű ezért, hogy a két kódexet egy műhelyben kötötték, talán nem is nagy időközben egymástól.

A kötés helyére és idejére vonatkozólag csak sejtéseink lehetnek. Támpondul szolgálhat az említett Corvina kötése. Tábláinak beosztása és két pecsétje nagyon hasonlítanak az Apor-kódexéhez. A Corvinát okleveles adat szerint 1515—1517 között kötötte egy budai könyvkötő (i. m. Einleitung, 39). A másik támpontot Gazius Patavus humanista 1508-ban Thurzó Zsigmond váradi püspök számára írt „De tuenda et proroganda . . . iuventa Libellus” című kéziratának kötése (St. Hegedűs, *Analecta recentiora* . . . Bp., 1906. 144; a kötés fényképe¹ a 125. l. előtt) nyújtja. Táblájának beosztása hasonló, növénydiszű pecsétje pedig a hasonmás alapján azonos lehet az Apor-kódex táblájának beosztásával és 3. motívumával. Mivel Thurzó püspök 1512-ben meghalt, s mivelhogy Gazius 1511-ben Budán írt (i. m. 129—31), feltehető, hogy a kéziratot 1508—1512 között Budán kötötték.

A kötés.

A táblákat a könyvhöz két borda- és két oromzsinór erősíti. Ezek anyaga fehérre cserzett szarvasbőr. A bordazsinórok az ívek vastagságában hosszában kettévágott 9—11 mm széles szalagok; felvágatlan végeik egy-egy faszeggel a táblák külső oldalába vésett mélyedésekbe vannak erősítve. Az oromzsinórok 6—7 mm széles szalagok; végeik ugyancsak faszeggel a táblák sarkaiba ferdén metszett barázdákba vannak beleerősítve. A zsinórok elhelyezkedésének távolsága alólról fölfelé számszámítva 0—75—145—210 mm. A kettős fűzőfonál az ívből a bordazsinór vágásán kilépve azt alulról megkerüli, majd a vágáson keresztül

¹ Valószínűleg 1 : 2 arányban kicsinyítve.

ismét visszatér. Az iv felfűzése után az oromzsinórokra hurkolódik. A fűzőfonalak fehér hurkai között az oromzsinórt bordóra festett négyes kenderfonál díszíti. A fűzőfonalak egy-egy fehér csikjához 2—2, az alsó oromzsinóron azonban az első és utolsó csikhoz 3—3 íveket felfűző fonál kapcsolódik. Így az oromzsinór fehér-vörös csikjai is támaszt nyújtanak a kódex eredeti ívszámának a megállapításához: az alsó zsinór 9 és a felső 10 fehér csikjához 20 íveket felfűző fonál csatlakozik. Ezek közül néhány már leszakadt az oromzsinórról. A borda és az oromzsinórok között a fűzőfonalak lánckötéssel tartják össze a fasciculusokat. A fűzőlyukak távolságai 5—35—70—140—170—200 mm. Az íveket a könyvkötőnek a fűzés megkezdése előtt kellett körülvágnia, mivel azokat a bordazsinórhoz is és az oromzsinórhoz is ugyanaz a fonál erősíti. A fátáblákat a zsinórok között három 22—24 mm széles bőrszalag fogja össze.

A kötésnek kedvelt módja ez a XV—XVI. században. Így van kötve többek között pl. a Magyar Nemzeti Múzeum CodLat. 253. jelzetű kódexe is (l. *Bartoniek i. m.*). Ugyanezt a kötési technikát mutatják magyar kódexeink közül a Virginia-, Lázár Zelma-, Lányi- és Guary-kódexek (az utóbbi kettőt restaurálták).

A táblák belső oldalára ragasztott papiros mind elől, mind hátul jórészt le van tépve. A rongálásnak elég régen kellett történnie, mert már *Apor Péter* a papiros megmaradt szélére, a tábla jobb oldalára írta a nevét.

Országos Széchényi Könyvtár

A könyv mai állapota.

A kódex mai állapotában csonka. Eredetileg 20 fasciculusból állott, ezek közül azonban ma már több hiányzik, és a meglevők közül is sok csonka. *Volf* (*Nytár*. VIII. k. XXXV. l.) és utána *Csürry* is (A Székely Nemzeti Múzeum régi kéziratából: Emlékkönyv a Székely Nemzeti Múzeum ötvenéves jubileumára. Szerk. *Csuta* *Vilmos*. Sepsiszentgyörgy, 1929. 95) említik a pusztulást, amely a kódex elejét érte, de a veszteséget pontosan nem állapítják meg. *Volf* a Vulgátával való összevetés után a hiányt hozzávetőlegesen 20—21 levélre teszi (i. h.). A fűzőfonalak tanúsága szerint azonban elől három teljes fasciculus elvesztett. A fonalakhoz ma már csak az ívek hajtásának szakadozott foszlányai tapadnak. Az ezután következő fasciculusok csonka levelei közül többnek nincs meg a párja. A további ívekből is vesztek el levelek; erről számot ad *Volf* is. A XIII., XIV. és XV. fasciculus minden levele,

a XVI-iknak pedig 3 levele részben késsel, részben ollóval ki van vágva. Az így kivágott levelek száma nem 26, mint ezt V o l f mondja (i. h.), hanem 27. A könyv végén is hiányzanak levelek. A hiányt itt is a fűzőfonalak segítségével lehetett megállapítani. A két utolsó fasciculusból csak egy levél maradt meg.

A könyv első 12 fasciculusa sexternio: 6—6 ikerlevélből áll. Az V. fasciculus kivételesen septernio: 7 ikerlevélből áll, illetőleg állott. A hiányzó első három fasciculus sem lehetett kisebb sexterniónál. Az egyik fűzőfonál mellett sikerült is hat levélpár hajtásának maradványait megszámlálnom. — A kódex második részét quaterniók alkotják. Itt is van azonban egy kivétel: a XVIII. fasciculus ternio: csak három ikerlevelet tartalmaz. A két utolsó fasciculus is quaternio volt: mutatják még ezt a fűzőfonál mellett ránkmaradt papirosrészecskék.

A kódex mai állapota a következő:¹ —3VI + VI (—1, —11, —12) + VII (—1, —2, —13) + VI + VI (—9, —10, —11, —12) + 2VI + VI (—1, —2, —3, —10, —11) + VI (—12) + VI—3IV + IV (—1, —7, —8) + IV + III + IV (—2, —3, —4, —5, —6, —7, —8) —IV. Vagyis a kiadásunk lapszámozása szerint hiányzik az első lap előtt 37, a 18. és 19. lap között 4, a 38. és 39. között 1, a 80. és 81. között 4, a 128. és 129. között 3, a 140. és 141. között 2, a 164. és 165. között 1, a 188. és 189. között 25, a 156. és 157. között 2, a 228. után 15 levél. A kódex tehát eredetileg 208 levélből állott; ebből 92 levél, vagyis az egésznek több mint kétötöd része (44%) elveszett. A veszteség azonban még ennél is nagyobb, mert 21 levél (1—42. lapok) nagyon csonka, csak felső belső sarkuk van meg, a 131. lap. külső alsó sarka le van tépve, a 81. lapnak pedig a közepéből kiesett egy jó darab.

A kódex elejét a pusztulás nem sokkal azelőtt érthette, mikor a könyv C s e r e y J á n o s birtokába került, mert a szakadás még új és a felső lapok tiszták: a bepiszkolódás ellen nemrég még védve voltak. Az utolsó lapok már régebben kiszakadhattak, mert a hátsó levél már gyűröttebb, kopottabb.

Feltehető, hogy a kódex elveszett első 37 levelén a hiányzó I—XXX. zsoltár szövegén kívül terjedelmesebb más szövegek is lehetnek. A zsoltárok ugyanis aligha töltötték be annyi helyet. Nem tudhatjuk, hogy a kivágott leveleken volt-e írás. A XVI. fasciculus kivágott első levelének maradványán mindenesetre találunk írásnyomokat. Lehet,

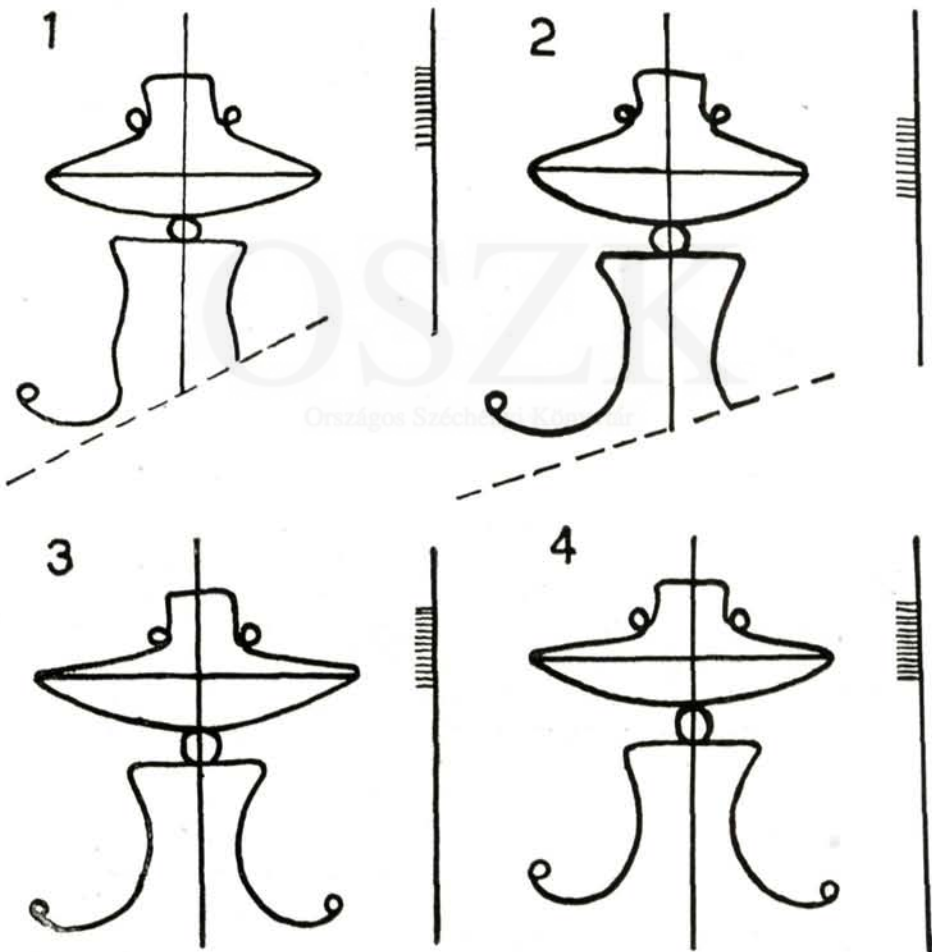
¹ A római számok terniót, quaterniót, sexterniót, septerniót, a — jel hiányt, a zárójelben levő számok a fasciculusok leveleit jelölik.

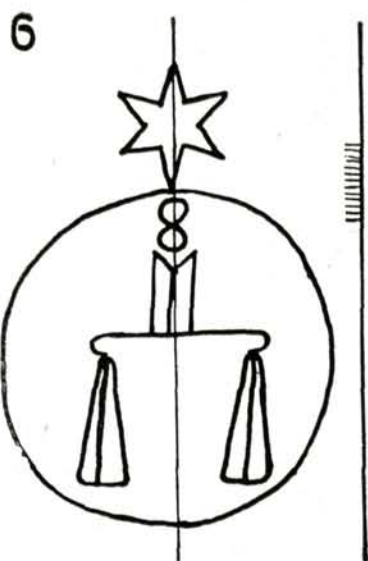
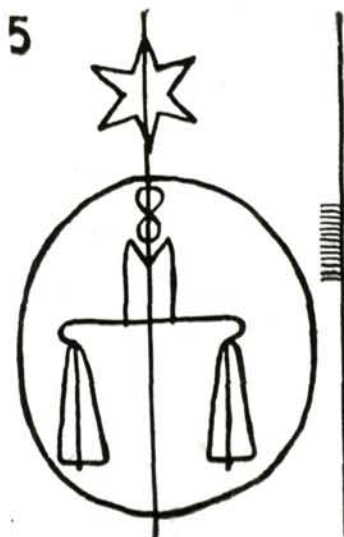
hogy a kódex legvégén kitépelt levelek iratlanok voltak, mert a szöveg már a meglévő utolsó lapon hirtelen megszakad.

A papiros.

A könyv papirosának nagyon sokat ártott a nedvesség. A kódex többször teljesen átnyirkosodott és meg is penészedett. A tinta sokhelyütt szétfolyt a vizes papiroson: nagy barna, sárga foltok keletkeztek, melyek alaposan megnehezítik az olvasást. Különösen a 25-ikkel kezdődő száz lap rongálódott meg nagy mértékben.

A kódex papirosában található vízjegyek a papiros szitaoldaláról nézve:

Elhelyezkedésük:

1. IV.¹ 10 : 3 (17 : 3), 7 : 6 (11 : 9); V. 11 : 2 (37 : 19), 5 : 8 (25 : 31);

¹ A római számok az ívek, az arab számok az egyes ívekben a levelek sorszámát, a zárójelben levő számok kiadványunk lapszámait jelölik.

2. V. 4 : 9 (23 : 33);
3. XVII. 4 : 5 (205 : 207), 7 : 2 (211 : 201);
4. XVIII. 3 : 4 (219 : 221);
5. VI. 1 : 12 (41 : 63), 3 : 10 (45 : 59); VII. 0 : 4 (0 : 71), 0 : 2 (0 : 67), 5 : 8 (73 : 79); VIII. 5 : 8 (89 : 95), 9 : 4 (97 : 87); XII. 4 : 9 (171 : 181), 5 : 8 (173 : 179);

6. VI. 5 : 8 (49 : 55); VIII. 12 : 1 (103 : 81); IX. 1 : 12 (105 : 127), 8 : 5 (119 : 113), 10 : 3 (123 : 109); X. 0 : 12 (0 : 141), 5 : 8 (131 : 137), 9 : 4 (139 : 129); XI. 4 : 9 (149 : 159), 5 : 8 (151 : 157), 0 : 1 (0 : 143); XII. 1 : 12 (165 : 187);

7. XVI. 2 : 7 (189 : 198. l. után kivágott levél maradványán).

A XIII., XIV. és XV. fasciculusok kivágott leveleinek maradványai az említettektől különböző jegyek nyomait mutatják. Elhelyezkedésük: XIII. 7 : 2, 5 : 4; XIV. 7 : 2, 5 : 4; XV. 8 : 1, 6 : 3.

A könyv negyedrért ív nagysága miatt a vízjegyek a papiros hajtásába esnek, ezért egy vízjegy két levélen látható.

Az 1. és 2. jelzett vízjegyű papirosok bordázata azonos: hosszanti bordázásuk (vergeurs) 10 mm-en 10, a keresztbordák (pontuseaux) egymástól való távolsága 33 mm. A papiros vékony, fehérés árnyalatú. A vízjegy segítőbordán nyugszik. — A 3. jelzett vízjegyű papiros (205) hosszanti bordázása 10 mm-en 12, a keresztbordák távolsága a lap alsó szélétől a felsőig, a hajtásban számítva 26—56—86—116—147—177—205 mm. A 4. jelzett vízjegyű papiros (219) bordázata, nem számítva a 2. és 3. keresztborda 1—1 mm-es eltérését, azonos a 3. jelzett vízjegyű papiroséval. Mindkét papirosfajta vastagabb, szürkés árnyalatú. A vízjegyek a negyedik keresztbordán függnék. — Az 5. jelzett vízjegyű papiros (59) hosszanti bordázása 10 mm-en 12, a keresztbordák távolsága 4—35—66—95—120—143—171—203—205 mm. A 6. jelzett vízjegyű papiros (49) hosszanti bordázása 10 mm-en 12, a keresztbordák távolsága 8—41—70—100—125—150—177—205—206 mm. E két utóbbi papirosfajta vastag, rózsás árnyalatú. A vízjegy az ötödik keresztbordán, segítő bordán nyugszik. — A 7. jelzett vízjegyű papiros (189) hosszanti bordázása 10 mm-en 12, a keresztbordák távolsága 14—44—83—110—139—179—205 mm. Papirosa vastag, merev, fehérés árnyalatú. A vízjegy a negyedik, segítőbordára van fűzve.

Az 1. és 2., a 3. és 4., továbbá az 5. és 6. jelzett vízjegyek nyilván egymás változatai. Az 1—4. jelzett bíboros kalap vízjegyek összevethetők Briquet 3401. számú vízjegyével, melynek előfordulásai: Bergamo 1498, változata Udine 1498, Würzburg 1500, Ferrara 1503, Verona

1512, Velence 1504; ívnyagsága 32 cm×43 cm (Les filigranes. Paris, 1907, I, 222—3). Összevethetők továbbá L i c h a ě v 3360. számú vízjeggyel, mely Oroszországban egy 1523. május 5-ikével keltezett papírosban kerül elő (Paleografičeskoe značenie bumažnych vodjanyh znakov. S.-Peterburg, 1899. I, 394—5). A bíboros kalap vízjegy változatait megtaláljuk magyar kódexeinkben is. Így megvannak Ráskai Lea kódexeiben: az 1510-ben írt Margit-legendában; az 1514—1519-ben írt Cornides-kódex 191. és 196., 180. és 183., 194. és 193. levelében; az 1521-ben írt Apostolok méltóságáról szóló könyvecské 4. és 1., 13. és 12., 17. és 16., 19. és 22. levelében, melyek közül az utóbbi azonos L i c h a ě v 1434. számú, 1519-cel keltezett papírosával (i. h. 142). Találunk még ilyen vízjegyet a Sándor-kódex 17. és 16. levelében is. — A 7. jelzett mérleg összevethető B r i q u e t 2586. számú vízjeggyel, melynek előfordulásai: Firenze 1505, változata Seyboltsdorf (Bajorország) 1505; ívnyagsága 28 cm×43 cm. Magyar kódexeink közül az 1514—1519 között írt Cornides-kódex 12. és 3., 6. és 9., valamint a XVI. század első negyedében írt Weszprémy-kódex 61. és 58., 66. levelében vannak meg e jegy változatai. — Az 5. és 6. jelzett mérleg vízjegyek feltűnő sajátága, hogy a nyolcas, mely a csillag és a kör között szokott elhelyezkedni, itt a kör belsejében van, közvetlenül a mérleg nyelve fölött. Ilyen alakú mérleg vízjegyre egyebütt ezideig nem találtunk példát. Nem lehetetlen, hogy hazai papírmalomban készültek (vö. F i t z J ó z s e f, Hess András. Bp., 1932. 89—91).

A l a p b e o s z t á s.

A kódex lapjainak a beosztása változó. Az 1—36. lapig sem az írástükör körülkerítésének, sem a sorok megvonalozásának nyomát nem találjuk. A felső margó szélessége 8—15, a belső 25—35 mm között laponként változik. A sortávolság is különböző: 4—8 mm között ingadozik. Itt egy-egy lapon a sorok száma is változó lehetett. A 37. lapon már látszik a sortávolságok egyenlő elosztására (7 mm) való törekvés. A 38. lapon megjelenik a vonalozás. A 37. és 38. lapon a margószélességek még egyeznek a megelőző lapokéival. A lapoknak az az egyenletes beosztása, melyet a kódex javarészában láthatunk, a 39. oldalon kezdődik. Ez ívváltozással van összefüggésben. A levelek peremét apró tűszúrások kerítik. Ezek azt a célt szolgálták, hogy a lapok beosztásakor a vonalzónak pontos s minden lapon azonos irányt mutassanak. A vonalozásnak e módjáról olv. W. W a t t e n b a c h, Das Schriftwesen im Mittelalter. Leipzig, 1871. 137.) Az írás tükre 155 mm×102—105 mm, négy

oldalt hosszabb vonásokkal bekeretezve. A lapok jobb szélén kisebb túlírások vannak. A margó köröskörül 250—270 mm széles. A belső margó szélessége 10, illetőleg 14 mm. A sorszélesség 6 mm. A sorok száma egy lapon 25. — A 189—98. lapig az írástükör nagysága 150 (a 189. lapon 135) mm×82, illetőleg 89 mm. A tükör jobb és bal oldala kettős 4—5 mm közü vonallal van lezárva. A margó szélessége felül 18—25, alul 35—40, oldalt 25—30 mm. A 189. lap sortávolsága változó: 6—9 mm, a sorok száma 18. A többi lapon a sortávolság 7 mm, a sorok száma 20. — A 199—217. lapig a tükör nagysága 134 mm×96 mm. Az írásnak négy hosszabb vonal szab határt. A felső és külső margó 25—28 mm, a belsők 20—20, az alsó 45 mm széles. A sorszélesség egyenetlen: 8—10 mm között változik. A sorok száma 14. — A 127. lap tükre az előzőkénel valamivel rövidebb. — A 288. lap tükre 128 mm×92 mm, margószélessége azonos az előző lapokéval, de alul 53 mm. A lap végig van vonalozva, de a vonalozás más beosztás szerint történt, mint az előző lapokon. Sorszélessége változó: 4—10 mm. Sorszám 15.

A z í r á s.

A kódex több kéz írása. Ezt már azok az eltérések is sejtetik, melyek a könyv lapbeosztásában mutatkoznak. Az első 36 lap írása kapcsoltba átmenő rideg barátgót. Sok benne a kereken hajlított vonás, a többnyire kistestű betűk gyakran jobbra dőlnek: lendületes, gyors férfi könyvírás, mely nem nagyon törekszik a diszes külsőre. Érdekes sajátága, hogy a *d, l, r, y, z* betűk több formában szerepelnek benne. A zoltárok kezdőbetűi nagyobb testű díszesebb, az egyes versek kezdőbetűi kisebb egyszerűbb vörös uncialisokkal vannak írva. A 7. lapon a XXXIII. zoltár kezdőbetűje zöld festékkel is volt ékesítve. A leíró a rubrumot szokás szerint a szöveg megírása után pótolta az üresen hagyott helyekre. A 33. lapon azonban, jóllehet ott van az emlékeztető *n* betű, a rubrum mégis elmaradt. — A 37—176. lapig a könyv másik kéz írása. *V o l f* úgy véli, hogy ez az utóbbi kéz írta az elől elpusztult részt is, „mivel a felső bal sarka maradt 21 levél világosan az ő vonásait mutatja” (i. h. XXXVI. l.). *V o l f* nyilvánvalóan tévedett. A *V o l f*tól elsőnek nevezett kezét most már másodiknak nevezzük. E m á s o d i k írás biztos kézre való, fegyelmzett, energikus rideg barátgót férfiírás, melynek következetes szép formái szembeötlő módon elütnek az első kéz vonásaitól. E második kéz egyes szövegrészeket vörössel ír. *V o l f* kiadásában ezek ritkítva vannak szedve. Nincs azonban vörössel írva a 164. lap alján levő szövegrész, csak vörössel aláhúzva. A *Te Deum laudamus* még aláhúzva sincs.

A zoltárok kezdőbetűi nagyobb, díszesebb vörös betűknek vannak írva, a versek kezdőbetűibe azonban csak megkülönböztető vörös vonal van behúzva. Az egyes éji vigyázatok első zoltárának kezdőbetűje nagyobb a többi zoltárkezdő betűnél. A 60. lapon azonban valami okból a kezdőbetű megfestése elmaradt. Teljesen hiányzik a rubrum a 172. laptól kezdve egészen a második kéz írta rész végéig. — A 177—88. lapig a kódex egy h a r m a d i k kéz műve. Ennek írása rideg, kiforrott következetes; néha meg-megremegő vonásaiból idősebb kézre lehet következtetni. Mind kis-, mind nagybetűinek formája lényegesen különbözik az első és második kézétől. Más kolostori iskola írásmódja lehet ez. Az egyes részeket kezdő díszesebb nagybetűk itt is vörösek. Az egyes verseket kezdő, de néhány egyéb nagybetű is vörös vonással van kiemelve. A 182. lap 3., 4. és 5., a 185. lap 2. és 11. sorában a javítások feketével és vörössel is vannak írva. A többi vörössel írt szót V o l f kiadásában ritkítva szedette. — A 189—98. lapig terjedő rész egy n e g y e d i k kéz írása. A ridegen egymás mellé rakott szétnyílt betűk, a hurkolások és elhúzások jellegzetes apáca-írássá teszik. A nagy kezdőbetűk, az aláhúzás, az áthúzások, a szavak között látható elválasztó vonalak vörösek. A szöveg nagybetűi díszítve vannak vörössel. V o l f a miniummal írt szavakat itt is ritkítva szedette. Nincs azonban vörössel írva a 189. lapon *Jeſus maria*, a 198. lapon az ötödik sorban viszont vörös az *wtan* szó. — A 199—222. lapig terjedő szöveget egy ö t ö d i k kéz írta. Betűi formájukban hasonlítanak a harmadik kéz betűihez, de nehezebb, megnyúlt alakjuk, bizonytalan rendjük és íráshibái gyakorlatlan íróra vallanak. E kéz írásának a harmadikéhoz való hasonlóságát V o l f is észrevette, és kódexkiadásához írt bevezetésében (XXXV. l.) azt mondja, hogy az egész Passió a harmadik (V o l f-nál második) kéz írása. C s ű r y tévesnek tartja V o l f-nak ezt a megállapítását és úgy véli, hogy a 222. lap negyedik soráig bezárólag a szöveget egy másik kéz írta, és csak innen vette át újból az írást a harmadik (V o l f szerint második) kéz (i. m. 98). Az ötödik kéz írta részben nincsenek vörös nagy kezdőbetűk. A szöveg nagybetűinek javarésze azonban díszítve van vörös vonásokkal. A 210. lap utolsóelőtti sorában az *edes* szó vörössel van javítva. A 212. laptól a rubrum teljesen elmarad. — A 222. lap ötödik sorában egy h a t o d i k kéz folytatja az írást. A betűk formájukban nagyon hasonlítanak az előző kéz betűihez, úgyhogy V o l f nem is vett itt észre kézváltozást. A széles, egyenetlen vonások, a betűk változó nagysága, kerekése, a sorokban fel- és lecsúszó bizonytalan rendje, valamint az az eltérés, melyet némelyik betű (*g, h, k*) írásában tapasztalunk, kétségtelenné teszik, hogy

más kéz írásával van dolgunk. Megerősíti ezt a tinta színében és a rubrum ismételt alkalmazásában bekövetkezett változás is. Feltűnő, hogy a hatodik kéz írta szövegben az előkerülő nagybetűk jó része teljesen vörössel van írva. Némelyik ilyen nagybetű előtt a kettőspont is vörös. Fekete nagybetűt vörös vonással díszítve csak a 222—3. lapokon találunk. A 226. lapon az 1., 2. és 11. sorban a javítás, a 222. lapon két szó (V o l f nál ritkítva) vörössel van írva. — A 227. lapon a harmadik sortól kezdve a könyv kisebb betűkkel és halványabb tintával készült, mégsem találunk elég okot arra, hogy e végső sorokat újabb kéz írásának tartsuk. A sorok folyékonyabb menete, a jobban dőlő betűk a *g* és *y* betűk elhúzott szárai s néhány ligatura csak az írás szabadabb, gyorsabb voltára mutatnak. Mint V o l f, C s ü r y is úgy gondolja, hogy a kódex végén a harmadik (szerintük második) kéz ismét átveszi az írást, csak hogy V o l f az ötödik és hatodik, C s ü r y csupán a hatodik kéz esetében gondol erre (i. m. 101. l. 3. jegyz.). Kétségtelen, hogy e három írás formákban közel áll egymáshoz, viszonyukat azonban inkább a tanító — tanítványok viszonyával jellemezhetnők. Mind a hat kéz meglétét különben helyesírási és nyelvi tények is bizonyítják.

A kódexben későbbi kezektől származó bejegyzések is vannak. Legrégebbieknek látszanak azok a sorok, melyeket a 41—164. lapig javarészt a lap alsó szélére, néha a felsőre is, folyóírással vetett a könyv egyik olvasója. Férfi-írásnak tetszik. E bejegyzéseknek nem sokkal a könyv elkészülte után kellett megtörténniök. Az írás, jellege szerint, a XVI. század elejéről való lehet. V o l f kiadásában ez apró betűvel van nyomtatva. V o l f azt hiszi, hogy e lapszéli jegyzetek a második (V o l f nál első) kéztől erednek, de nyelvre nézve a zsoltároknál sok tekintetben fiatalabbak (i. h. XXXVII. l.). C s ü r y más kéz írásának nézi (i. m. 101). A 188. lap felső szélére írt *Maria*, valamint a felső és alsó tábla belső oldalára írt régies vonású szavak ugyancsak a XVI. századból származóknak látszanak. A XVIII. század első feléből való A p o r P é t e r öreges névbeírása. A XIX. század elejéről származnak a 102. lap külső szélére, valamint a 188. és 228. lapra írt kifakult bejegyzések. A felső tábla belső oldalán három sorban C s e r e y F a r k a s keze írását látjuk (V o l f i. h. XXXVIII. l.).

A t i n t a.

A régiek kedvelt tintája volt a gubacstinta (vö. W. W a t t e n b a c h i. m. 140 kk.). Ennek elkészítéséhez szükséges vasgálicot úgy nyerték, hogy kénsavban bizonyos ideig vasszegeket áztattak. Ha a ka-

pott vasgálicban kénsav maradt vissza, akkor ez a tintával a papirosra kerülve, azt elszenesítette. Mikor a papiros később atnyirkosodott, a kénsav szétszívárgott a betűk közötti területekre és azt is megbarnította, illetőleg szétmarta. Így történt meg, hogy a kódex leveleiből egész darabok esnek ki, a hajtások tele vannak fekete porral, a betűk kormoznak. A pusztulásnak ez a kémiai folyamata idővel mindinkább előrehalad. A kódex V o l f idejében még jobb állapotban volt, mint ma. A kénsav a kódexet — dr. Zsivny Viktor múzeumi igazgató úr szíves tájékoztatása szerint — bármilyen gondos őrzés mellett is tovább marja mindaddig, míg száraz ammonia-gázzal nem közömbösítik. — A negyedik kéz koromból készült tintát használ. A 186—9., 199. lapokon, valamint a felső tábla belső oldalán látható nagy tintafoltok, bár színük hasonlít a negyedik kéz tintájához, későiek, mert a 188—9. lapok között található levélmaradványokon való elhelyezkedésükből meg lehet állapítani, hogy e levelek kivágása után kerültek a könyvbe. A vörös betűk miniummal íródtak. A harmadik kéz piros festékébe takarékosági célból vörös vasokkert is keverhettek.

A k ö n y v ö s s z e t é t e l e.

Mint több más kódexünk, az Apor-kódex is colligatum. Első fele sexterniókból, a második fele quaterniókból áll. Az első rész 12 fasciculusával önálló könyvet alkotott. Az utolsó sexternió utolsó levelének gyűrött, szakadozott és szennyes volta arra mutat, hogy hosszabb ideig a könyv legutolsó levele volt. A kódexnek ekkor még kötetlennek kellett lennie, mert a ma is meglevő kötésen kívül más kötés nyomát sehol nem találjuk. A könyvnek ezt a részét a XVI. század legelején, esetleg már a XV. század legutolsó éveiben két férfikéz írta. Üresen maradt azonban a XII. fasciculus második fele: itt később más, talán már női kéz folytatja az írást. A sexterniókat követő nyolc fasciculus nem alkotott önálló könyvet. Ezeket, mint kisebb kéziratokat bizonyára könnyebb kezelhetőség végett hozzákötötték a zsoltárokat tartalmazó testesebb könyvhöz. Hogy a kivágott három quaternión canticum, könyörgések, collecták lehettek-e, mint amire G á l o s R e z s ő gondol (Legrégibb bibliafordításunk. Bp., 1926. 12—3, 15), nem tudhatjuk, mert eredetileg nem tartoztak a zsoltáros könyvhöz. Mutatják ezt e rész vízjegyei is, melyek különböznek a kódex minden más vízjegyétől. A három jeles szolgáltatásról szóló rész és a Passió sem tartoznak össze. Az első egy önálló quaterniót foglal el, a második új fasciculus első lapján kezdődik. Vízjegyeik különböznek. A 197. lapon látható tűszurások a 198-ikon nem folytatód-

nak. Egy ugyan folytatódik, sőt a 199—211. lapig a külső margóvonalon fekszik. Ez a szúrás azonban nem a kódexiroktól ered, hanem feltétlenül egy kései kéz műve, és akkor keletkezett, mikor már a könyv a mai rongált és szétesett állapotában volt: a lapok különböző helyén levő tűszúrta lyukak a 151. laptól, — mert itt kezdődnek, — a kódex végéig pontosan egymás alá kerülnek, ha a könyvet kinyitjuk, és a levelek természetes fekvésük szerint egymáson nyugosznak.

A quaterniókra írt szöveg női kezek munkája. A három jeles szolgáltatásról szóló részről megállapítható, hogy premontrei apáca írta (Timár Kálmán, Premontrei kódexek. Kalocsa, 1924. 31): valószínű, hogy a kódexet premontrei apácák köttették össze. Megerősíti ezt a feltevést az is, hogy a kódexet abban a könyvkötő műhelyben köttették, amelyben az 1519-ben írt, feltétlenül premontrei eredetű Lányi-kódex kötése is készült. A kötés ideje a XVI. század tizes éve, helye talán Buda volt.

A könyv sorsa.

A kódex nevét első névszerint ismert tulajdonosától, báró Apor Péter irótól, illetőleg az Apor családtól vette. A könyv a múlt század derekán Pünkösti Gergelyné báró Apor Zsuzsanna ajándékából a Cserey család birtokába került. Később özv. Cserey Jánosné Zathureczky Emília a tőle alapított imecsfalvi Székely Múzeumban helyezte el megőrzésre, majd midőn az Székely Nemzeti Múzeummá alakult át, oda is ajándékozta. Vassady N. Gyula, az imecsfalvi Székely Múzeum öre 1878. március 19-én a M. Tud. Akadémia kérésére tudományos használat végett a kéziratot Budapestre küldte; onnan az két és fél év múlva Sepsiszentgyörgyre, a Múzeum új székhelyére került.

A könyv régi sorsára csak következtetni tudunk. A kódex férti-kezeztől írt első része mint önálló psalterium premontrei apácák birtokába jutott. Ezek azt, valószínűleg a XVI. század második évtizedében néhány kolostorukban készült kisebb kézirattal összeköttették. A kötet egy budai mester készíthette, aki később a Lányi-kódexet is köttette. A kolostor, amely budai könyvkötő műhelyben dolgoztatott, bizonyára Buda közelében feküdt. Timár Kálmán azonban azt mondja a Lányi-kódexről, hogy az Somlyóvásárhelyt készült, és alapjául egy régebbi ordinarium szolgált, melyet a szegedi Szentlélek-kolostorból 1511-ben Somlyóvásárhelyre átköltözött premontrei apácák vittek magukkal (i. m. 26—7). De nyilván téved, mert a kódex 291—2. lapján a követ-

kezőket olvassuk: „Mynd zentek napian, Patronus napyan, (a zent lampert nalatok) Zent yfthwan kyral . . . napian . . . kel kethzer || Benedictufra es magnificatra Antifonat mondany“. A *nalatok* szó bizonyítja, hogy a könyvet nem a somlyóvásárhelyi kolostorban írták, amelynek csakugyan Szent Lampért volt a védőszentje (Karácsónyi, MNy. XVII, 150, Rupp, Magyarország helyrajzi története, Bp., 1870. I, 344), hanem valamelyik másik premontrei kolostorban. A kódexben nem sokkal alább azonban ezt találjuk: „az boldog azon orayth . . . Mynd zentek napian Egyhaz zentlege napian Patronusoknak, Nalatok zent leleek napian . . . nem kel karba mondany“ (293. l.). Volf arra gondol, hogy itt egy templom különböző oltárainak védőszentjeiről van szó, és azért nem is határozza meg a kolostort, amelynek számára a kódex készülhetett. (Nytár. VII. k. XLVII. l.) Azt hiszem, hogy ez a következtetés az ordinarium átírójának figyelmetlenségén alapszik, és egyúttal annak is bizonyítéka, hogy az átdolgozás alapjául szolgáló ordinarium csakugyan a szegedi kolostor számára készült, amely Szentlélekről volt címezve (Timári. m. 7), de nem Szegeden, hanem valahol másutt. A Lányi-kódex írásának helyére következtethetünk a következő sorokból: „Zent gyergy Martyrol eztergomy egyhaztol duplexnek kelly Tartanwnk mert a melly pyfpeleg alat lakwnk A myt || oth yllenek, nekõnk ys illew az“ (185—6. l.). Vagyis nemcsak az a kolostor, amelynek számára készült az ordinarium, hanem az is, ahol azt írták, az esztergomi egyházmegyéhez tartozott. Ez a hely pedig a Nyulak szigetén levő premontrei kolostor lehetett.¹ E mellett szólnak a kódex következő sorai is: „Byzonnyal twdijatok hogy az Concede nos ygy kellene Mondanotok Mert az zent domonkos apacyayt halotham hogy ygy Mongyak con || cede nos famulas tuas quefumus domine deus Merth az famulos ferfyat illet“ (100—1. l.). Célzás lehet ez a közelben levő dömés apácakolostorra.

Talán nem tévedünk, ha ezek után azt állítjuk, hogy kezdetben az Apor-kódex is a nyulakszigeti premontrei apácák tulajdona volt, és azok költették be Budán.

Az Apor-kódex további sorsa, vándorlása természetesen összefügg birtokosai, a nyulakszigeti premontrei apácák hányatott életével, és párhuzamos a Lányi-kódexével. A török elől menekültek a margitszigeti

¹ Somlyóvásárhely legalább is 1395 óta az esztergomi érsekséghez tartozott, mert a pápa kivette a veszprémi püspök joghatósága alól (Karácsónyi i. h.); a margitszigeti premontrei prépostság egyenesen az esztergomi érsek joghatósága alá tartozott (Timári. m. 6).

apácák is. Tették ezt a dömések 1536-ban (Rupp i. h. 106), és teheték a premontreiek is (Őri G. György, Margitsziget történelme. Kassa, 1875. 55). Talán ők azok, akik 1544-ben elfoglalják az elhagyott mórchidai monostort (Timár i. m. 9). A mórchidai apácák 1553-ban Ferdinánd királytól engedélyt kapnak, hogy a török elől átköltözhessenek a vásárhelyi kolostorba (Lukcsics Pál, A vásárhelyi apácák története. Veszprém, 1923. 38). A század végefelé együtt menekülnek mindkét kolostor apácái észak felé. A vásárhelyiek a pozsonyi, a mórchidaiak valószínűleg a nagyszombati klarisszáknál találnak menedéket. A vásárhelyiek 1585-ben már Pozsonyban laknak (Timár i. m. 14). 1600-ban a vásárhelyi monostor birtokait a Pozsonyba menekült óbudai, 1601-ben a mórchidaiakét a nagyszombati klarisszák kapják meg. Az óbudai apátnő ezután a vásárhelyi, a nagyszombati a mórchidai apátnő címét is viselte (Lukcsics i. m. 41, Timár i. m. 15). Így került a Lányi-kódex, és kerülhetett az Apor-kódex Pozsonyba vagy Nagyszombatba. A menekülők utaikra bizonyára mindig magukkal vitték zsoldáros könyvüket és ordinariuumukat. Talán nem véletlen az sem, hogy az Apor-kódex Passiója latin eredetijének kézírata ma a pozsonyi káptalan könyvtárában van. Gróf Apor István († 1704), báró Apor Péter nagybátyja és gyámja 1698-ban kelt végrendeletében úgy rendelkezett, hogy alapítványa egy részének kamatait egy ideig a pozsonyi és nagyszombati nőszerzetek kapják. A nagyszombati klarisszák ebből 1000 forintot 1710-ben fel is vettek. Lehet, hogy e kapcsolat révén jutott a sok viszontagságon átesett, nagy utakat megtett zsoldáros könyv az Apor családhoz (Gulyás Pál, Magyar írók élete és munkái. Bp., 1939. I. 693. Jakab Elek, Apáca-klastromok Erdélyben: Magyar Történelmi Tárlat XIII, 75, Timár i. m. 31).

Az irodalomban a kódexről először 1878-ban történik említés (A M. Tud. Akadémia Értesítője XII, 70, Toldy Ferenc, A magyar nemzeti irodalom története a legrégebb időktől a jelenkorig rövid előadásban. Bp., 1878. 31). Apor-kódexnek először Volf nevezi (Nyelvemléktár. VIII. Bp., 1878—1881).

AZ APOR-KÓDEX HASONMÁSA

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

A 1330.

Legyen mny

Petruş
1879

1879
Dars Apoc Vasirna,
Pünkösdi Gergelyné
uramny ajándéka

Mens
ky me
Be
segg
tal
ka

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

enem
kerengye:
ellenfe:
m yl:
gadat
nyal:
elgek
wl
s

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

mond
el ve
ya
en
.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

gamifa:

M

ellenon

cs ige

et

mben

rab

h

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Syete

myn

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

nak ta.
gy nepe:
eg gy
katsz
the
to:
e

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Hogij
kolkeko
benm
merh
mo
m
b

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

cs or meg
den nyo
tte eteg
felek
ky
laspatok
e:

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

es kenőfés
azaton
UR
tenet
eml
es
D

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

ze Uffos
ellen kye
d en ltkom.
gged
nap
nyia:
kom
nek
k
tg:

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

nyawa

zagado

tanot

kerd

sal

le

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

ed gyo
en neget
deth
am
ked:
tyw!

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

emren
gyak
eger
eg
o

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

in gonofok:
agot kedeg
nden
es
e
begy
es

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

De
my
a

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

atkofta:
L. kyz
mvedek
OB
in
18

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

ezw
br
erel
gen
leg

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

lapozyal
ezt is or
nem
mind
D
tyet:
B
S

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

hogi pat
fejemre
mög
fedő v
vram
3 q
by
e

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

3. bodogro
g cloramy
tety ew
K nek
matyanlap
mugh
En
ly en
tette:
d
tak
es
en

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Key

deg v

parolis

tem v

gog

mu

za

la

6

OSZK

Országos S. S. Schényi Könyvtár

2. 25 gy. naf.

ekne

omozw

ytas

el ysten:

onom

sen

am

m:

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Mkoron
napon
mire
es my
emc
es u
yd

+

T

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

borgath
tenben
nom en
cs en

lh
sz.
yt
n:
v:

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Enghe
keth g
telycser
diger
nem
M
Z
1

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

onap es
ellenfeg:
Bek
teged
telennl
edben
mentg
peta
ter:
gen

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

A

pro me

embet

asok

ewr

cho

de

m

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

etty mecs
svad ewtelg
kopban ke
minden
lyraly lea.
egben
lyral
na
hoz:
hozat:
pad:

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

erlyen **B**
talya is
ele eno
meg
isten
pogo
Zai
Or
n
S

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

keretete
en is or
vatoz mi
lyntornalja
rnalyatob
a isten
poganok
n
gelte.
Suek

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Siggy laci
my yste
szewokl
yrgal
kezep
te d
telj
es
y

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

21
ew czegek.
poknak sok
w meg
r es nem
e seth
almat
es eel
w
t
hjt.
e.
be

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Isten me
nap ki
e fel
yend
szar
halo
zal

n
v

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

igasságok
n nem
től
nyon
mediek
dentor
lek
kor:
de nek
eg:
n
n

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Patra
vele fu
vetted
no jag
fago
fya
fyo
ea
i

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

en mag
zt tse el.
bejéd:
tel **M**
gontam
anyam
el es
-pt
na:
es
m

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

meg
en ne
en a
h
ka
a

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

...hato
...est
...ent a
...alla
...s:
...ga
...s

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

elgyűlölt
zom ten
Szam m
menbol
ellenf

ma
na
de

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

mpostam
lenben
te enge
szellet
m eb
tek
varos
emet
R
at
P

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

uwoj
fogmat cu
iaronfva
val hopy
nak eler
hailakol
hoz
ffve
hiedet
zab
tol
sok
ha
o
o

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

id est
et engemet
mend estig
dakozok
tol felek:
ben dy
enkette
Mend
en esse
Sen
at fe
na
e.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

halaltol: es en labarnat yamaktol:
 hogy kellessen istennek elotto eleu
 neknek vilageban Vegzetol el ne
 Vegessed dauidot Amagy megne toried
 dauidot o vgenek iratta mitor futna
 saul elot a barrangba | Xc xcm
Irgalmagy ysten emekem Es Lvi
Irgalmagy emekem: mest te beled
 bizot en lelkem Es te zarnadnak arne
 kaba zemenkedem miglen el memnyem
 hamissag fuoltol felszeges ystenhez:
 ystenhez ki iol tot emekem Kreztet men
 bol es meg zabadeitot engemet: atta
 bozsusagba engemet nomodo kat Krezte
 ite ysten o irgalmassagat es o igazsagat:
 es meg zabadeitotta en lelkemet orozla
 noknak kolkei kozzol alluttam habo
 zoltator Embereknek fiay o fogai o
 fequeri: o milay es o nelugk eles tor
 Agaggatok istennek memnyeknek se
 lette: es menden fold selet te dygeseged
 Tort al kottanak en labarnnak: es meg
 gorbeitettek en lelkemet Astanak en
 orzgam elot Vermet: es estenek o bele
 kez en yvem ysten kez en yvem:

J. Hentrich segit segit J. Hentrich segit
 J. Hentrich segit segit J. Hentrich segit

ercklek es eneket mondok kel fel en dy
chesszegem kel fel soltar es hegedoben:
fel kelek holual Wallob tenked ne
pekben Gram: es eneket mondok tene
ked nemyetekben. Merz fel magasztatot
mennekiglen te irgalmassagod: es ky
doliglen te igassagod. Fel magasztassal
menneknek felette isten: es minden fol
dnek felette te dicseseged ps 2 m

Na byzonaba es ug igassagot be
szelletek: igazan itelletek emberet
nek fiar. Es merz zuben hamissago
kat nywelkettek földön: hamissagokat
tu kezeitek erckelnek. El idegenolte
nek bunosok az mehtol auagy angtol
teuelgettenek a mehtol befellettenek
hamissakat. Ditzelenkedet azoknak ke
gonak hasonlatta zerent: mikent zolok
aspise es o filei be zekesztte. Ki nem hal
gatta meg a bunosoknek zavrat: es a
mercz a kotoet bolgen buuoloket
Isten meg tori o fogokat ormon zavok
ban: o zavoloket meg zegi or. Gemme
Saltoztatnak ment el folo or: meg
huzta o viet mignem meg betegolteste
danyd keriverend Mendich hoyy
al or ellenkerit meg voutja

nek Mikent Gyry ty el foly el uctetnek:
es fellol eset tyry es nem lattak napot
Mielot eztenek ty tyryssetek a zammult:
mikent eleuencet ig haragban meg emeli
oket. Vigad igah mikor latand gozodebnet:
meg mossa o kezert buncsnek. Vereben
to mond ember es ha valobizon Vagyon
igahnak gimolage: es bizon Vagon isten
oket itle foldon Ne veszset el dauidot
Vegyetol a mag ne toried meg dauidot
o vagenek rattatta es mindon eresztet
sartl es quste o hazat hog meg olne
otet. 1. K. XIX psalm. L. viii

Menek meg engemet en ellensegetol
en istenem: es en ellenem tamma
do ktol Zabadeh meg engemet. Menek meg
engemet a hamissag mywellkedoktol
es a veretnek firfautol uduozoh engem
Mert ki vottel en lalkemet: onlotta
nak en zam erossok. Is sem en ham
ssagom es sem en bunom Vram: ham
ssagnalkul kouttem es futtam. Kely
felte en elombe es las: es te iozagodnak
istene Vram uslnet istene. Vge kezuel
meg latatodia menden nemzetet: ne

keniuek v istenuek hogz emere
ad en ellensegetnek maistatol merr

4
irgalmanyr mend azoknak kik myvvelked
nek hamissagot. Meg fordollanak esze
es ebek zemueggenek ment ebek: es kerzen
gik a Varost. Yme bejelnek q zaiokkal:
es tor q aialokban mert ki hallotta. Es
te Gram meg meucted oket: es semmie
Galtoztak menden nemzeteket. En erosse
gemet te hoziad orizem: mert isten en
gemet fogado Wagy: en istenem q irgal
massaga elokolt engemet. Istent yelen
tet en nekem en ellensegimen: ne qlet
led meg oket hogy Galaha el ne felegge
nek en nepem. Dimzed el azokat te
tehetsegedben: es leuessed oket Gram en
oltalmam. Q zaioknak vetkezetek q
aialoknak bezedek: es meg fogattassanak
q keuelsegedben. Es az atokrol es az ha
zugragrol hirdittenek emeztetben: emez
tetnek haragia es nem leznek. Es meg
tuggak mert isten oralkodit iacobon:
es foldnek hatarn. Meg fordollanak
estre es ebek zemueggenek ment ebek: es
kerengik a Varost. Ok elhinnletnek etel
ze: Se ha nem lendnek meg elegittetek
moroznak. En ke. enellem te erossegedet:

es wigadom holual te wigalmassagodat
Mert lottel engemet fogado es en bi
Sodalniam en torzdelnemmel navi-
gan. En zegedelnem te neked eneklek
mert isten en fogadom vag: en istenem
en wigalmassagom. **A**zokent kik tano-
sagot Valtoztatnak. **A**z meg dauid vgo
wattattanak tanosagaba. **V**altoztatnak
mindon meg goita mezopotamiat mas-
kent sophat es syriat. **M**as kent sophat
es sinat sobalt. **M**as kent sobatot es
meg fordita suiat es edortbol meg ve-
re a sob volgon xii ezereket. **D**auidnak
encke. **2** **R**. **V**om es x. t. es i paralipo-
memom. **xviii** es **xix**. **Az** apastaloknak
sauok mindon xps Zenuadet. **ps** **L** ix
Isten el uestel minket es meg tortel minket.
haraguital es wigalmastal minketonk. **M**eg
Syndetottad spidat es meg haboretottad
otot: **V**igaziad meg o torzdelmet mert meg
indoltatot. **I**elentettel te nepednek keme-
nek: **u**tattal minket Zomorodatnak bora-
ual. **A**tal teged feloknek igyetet: **S**ogor
el tauozianak yinek orzaiatol. **H**og meg
Zabadoltassanak te Zeretoid: **V**erzejed te
dauid halat ad wr isteniek. **H**erij
A ew ellensegit meg orzaiatol.

io godat es halgas meq engemet Isten be
Zellet q Zentiben Vigaddk es meq oxtom
Sittmat: es meq merem hailakotnak
Volget. Enem galaad es enem manasses:
es eppram en feremmet erossege, Juda
en Eizalom: moab en remenssegemmet
Fagoka. Dumcaban ki noitom en saru
mat: maganmat idegenet alasztattak
ki Ozen engemet a rakot Varosba: ki O
zen engemet ydumcaiglan. Item de te
isten e: ki el vstet mynket es nem
megy ki isten mu tehetsegoneben. Ag
mynketonk segedelmet a torpedelmot:
mert hyy embernek vdrassege. Isten
ben tezunf iozagot: es q semmie val
toztatta mynket torpedelmot.

Dauidnak encke es digereke. Zent pal
Apastalnak Zaua Cristoszol mond. ps
Halgashad meq isten en onzol. Lx
latomat: vgekeziel en ymadsa
gomhoz vfoldnek vgegetol kairaltottam
ve hoziad: mltor vrboltatnek en y
vrem a kougn fel magasztattal engemet
vystel engemet mert lottel en remen
segem: es erosseget toria ellenseget
Istentend kev az torpedelmot / hollu
elent, ellenseget vido vgejedelmot / yo
idomok: es istennek kedvot

orjauatol lakozom te haulakodban orok
ke: meg oltalmaztatom te zarnadnak
fedeleben. Mert te en istenem meg halga
trad en ymadzagomat: attal orokot te
neuedet feloknek. Napot kuzalnak nap
felet toldag: q estendicit nemzetnek na
pianglan es nemzetrigten. Meg marad
orokke istennek zendeleben: igazmassa
gat es q igazsagat ki keresi meg. Ig ene
ket mondok te neuednek orokkel orokke:
hog meg jaggam en fogadasimat naprol
napra dauidnak psalmosa darbi
tomert ghaznak zalia ps lxi

Demde istennek alasztatol lezen en
lelkem e: mert q tollq en vdrusse
gem. Mert es q en istenem es en udwo
zeitom: engemet fogado nem mozdolta
tom touabba. Migen omlotof embere
meg oltok mend tu: monual le hailot
falza es el hagot maczeriese Galobizon
en arramat meg gondoltak el tauoztat
mi: suttam en yormiamban q zaioktal
meg aldnakuala es q zovoktal meg
atkozna kala. De galabizon istennek
alasztatol lezen en lelkem: mert q tollq

*Ittiben való byjaldalauva impedent
jutt meg d embereen való byjaldalau*

en bekese gem **M**ert en istenem es en
 vdueseitdm: en segedelmem nem ki me
 get. Istenben en vduosse gem es en dy
 esse gem en segedelmennetek istene: en
 zemensegem istenben **C**ayron. Xemen
 keggete q bele nepnek menden gule
 kezete ki ossetek q elotto tu jrveteket.
 mert isten mi segedelmmonk orokte
Salabizon herwat emberetek fiar q mez
 teketben hazugok emberetek fiar:
 hog meg es allanak of a hivsagbol a
Sonban. Ne akariatok zementkednetek
 hamissagba es zagadozato kat ne akar
 iatok eduarmotok: kazdagsagok ha so
 lasolandnak ne akariatok azrvet ho
 zia vetnetek. Egzer bejellet isten e ke
 ttot hallottam mert hatalm istene es
 teneked **O**ram igalmassag mert te meg
 aty egmendence q muvelkedete jerezent
Davidnak psalmosa mikoz Volna ido
 meanak **E**retteneben. **E**ghaznak Zaua
Crustosiol **P**salmus **L**xii
Isten en istenem: te hoziad vilagbol viga
 zok. Zornagot te benmed en leltem:
 imel sok keppen teneked en husom. **E**
Deus in excelsis *in* *superioribus* *voluit* *ad* *se* *h*
nat *quod* *propheta* *istentem* *per* *se* *et*
per *magi* *quod* *ad* *illud* *et* *alio*

puista földben es es ortan es es vjsetlen-
 ben: ig. e zentben ielentem teyeked. hog
 latnam te iogagodat es te dygossagedet,
 Mert iob te izgalmassagod cletetkiel: en
 aiafim digernek tegedet. Ig aldlak meg
 tegedet en cletemben: es te neuedben eme-
 lem fel en kezemet. Mi kent adesses es
 koucssegget be tellet en lalkem: Vigassag
 nak atakual diryer en sam. Ig emlekegem
 te zollad en agamon: Veteint koron em-
 lekegem te benned mert voltal en segedel-
 mem. Es te Zaruaidnak fedeleben Vigadt.
 egyptolt en lalkem te Otamad: fogadt
 digemet te iogod. De ok heiaha kezeset en
 lalkemet be inemet földnek allg ba:
 adattanak toznek kezebe zaruaidnak ze-
 zet leznek. De kiral Vigattatik istenben
 digerttetnek mend ajok kik eskeznek o be-
 le mert be zekesztetik hamissag bejellet-
 nek zaiok. Daidnak psalmosa nepnek
 Zaua Crystosnak getielmerol Ps Lxin
Dalgyad meg isten en ymad sagomat
 mitor onzollak: ellensegnek felel-
 metol menyed meg en lalkemet. Meg
 oltalmaytal engemet gonozkodoknak
 Daid istent azon hog erot es
 ellenignek avalmassagokat meg
 marj.

12.
 gulekezeteköl: hamissag myvel ködeltet
 sokassagatol. Mert meg elesenteték q mel
 lüket mint töt meg kuztak q velket
 keserő allatot: hog lovenek zeiteken ser
 tetlent. Ditzelen lovuk qtet es nem fel
 nek: tokellettenek omgon magoknak alnak
 bezedet. Bejellestenek hog el zeitenek a to
 zoket: mondottanak kizatta azokat. Tu
 dakoztanak hamissagokat: meg fogatkozta
 nak tudakozman tudakozattak. Csepit
 ember magas zuhos: es fel magasztatik
 isten. A pridoznak mily lottenek q azapa
 sok: es meg betegoltet q neluet q elletnek
 Meg habordtattak mend azok kiz lattak
 Vata azokat: es felt menden emberket
 hirtettek istennek myvel kedetet: es q
 tetet meg ertettek. Vigasztaltatik igaz
 Urban es zemenkedik q bele: es diczeret
 nek menden igaz zinuonek. Davidnak
 psalmosa Jeremiasnak enike Aggeussal
 es Ezechiellel a zarandoklatnak igeczol
 Arvag a neynek babillomba Vitelezol mi
 kor el kezdettek Volna ezdm ps Lxiii
Seneked illik diczeret isten szonban:
 Es teneked meg adatik fogadat iem
 Danissnak enike es diczeret
 Vata azokat: es felt menden emberket
 hirtettek istennek myvel kedetet: es q
 tetet meg ertettek. Vigasztaltatik igaz

11
salcmben **H**algas meg en imadragomat:
te hoziad menden test. iq. **H**ammisatnak
igriet hatalmastak my zaitonk: es my
kegetlensegmben te kongrolz. **B**odog kit
Oblasztottal es hoziad vottel: es lakozik
te hailakodban. **B**etel lefednek te hazad
nak iamual: zent a templom czudalatoz
igassagban. **H**algas meg mynket mo
vdrvossesegunknek istene: sold menden
vegemek zemensége es tengerben tauol
vegatuan hegetet te tehetsegeddel
ouedozven hatalmal: ki meg habozga
tod tengernek melet q habinak zozaltat
Meg habozoltatnak nemzetek es felnek
kit lakoziak a hatarokat: te iclensegudtol
veternei ki menet es esue generkedel.
Meg lattad soldet es meg tezegetted
otet: meg sokaseitottad hazadageitmod
otet. **I**stemek solnia betolt otzetkel:
tezegetted meg ahol eteket mert harag q
kezoletet. **Q**ezgetegit meg zezegted
meg sokasehad q gemeteit: q csterhaiban
vignad csemezezo. **M**eg aldran te ioza
god extendemek koronait: es te mezsid
betelnek bosszeggel. **M**eg kyuerednek

ist. of nyepet hog of av istent
dyezovet of av hollant vido 90

120
 Kietlemek zepi: es halmok quodstetnek
 Vigasaggal. Meg qlystetnek iogolnak
 kosi es vqlget bouqltednek buzanal: ka
 ialtnat es mert dizezetet mondnat
 Dauidnat encke fel kelesol ps lxx
Anekletet ystemek menden fold: ene
 ket mongatot o neueneck: agyatok
 diepseget o dizezetenek. Mongatok ysten
 nek mel felimesek te myvelkedetid van:
 te iozagodnat sokassagaban: hazudnat
 teneked te ellensegio. Menden fold ima
 gyon tegedet ysten es eneklen te nekod:
 Eneket mongon te neuednek. Houctek es
 lassatok ystemek myvelkedetit: felimes
 stanalqokban embercknek siay felet.
 Ii fordeita tengert Zarrayba labbal al
 tal memek folon: ot Vigadont o benne
 Ii vraltodit o tchotsegeben ozokke o ze
 mej I nemzetekre neznck: kik ellentod
 nek nem magasztatnat fel qmpon benn
 Meg algatok nemzetek my ysteneket:
 es hallandoua tegetek o dizezetenek
 Zauat. Ii vette en lalkemet eletre: es
 nem atta mozdolatba en labaimat. Mert
 meg bizoneitottal munket ysten: tuzzel

Nijsten nepey ebbe hala adalva ysty af
 profeta egeru booy ewket yjakovka ad
 balalnat tovabal Ii menseke volna

munket meg tisteitottal mikent meg ty
toltatik ezüst. Vittel munket tyeb
Vittel tyredelmeket mu hatonka: Vittel
nepeket mu scientie. Altal mentonk
tuzon es Vizen: es ki hoztal munket
tyredelmebe. Ve meget te hasadba al
dozatokban: meg adom en fogadasi
mat kiket meg Valasztottanak en aialim
Es bejellet en Jam: en tyredelmemben
Velaal dozatokat aldo k teneked: ko
sofnak gerisortuvel aldo k teneked te
heneket ba kottal. Jouetet halgassa
tok mend kik felitet ystent: es Hirdetem
meneciket tot en lelkennek. O hozia
en Zammal uuoltottem: es Viggattam
en neluem alat. A Damissagot ha te
kenettem en Ziuemben: nem halgat
meg Or. A Zert halgatot meg Or, es
vgt kezet en onhollatomnak. Aldot
yten ki non tauoztatta el en imadsi
gornat: es o irgalmassagat en tollom
Dauidnak psalmosi eneknek ymnosiban
Isten irgalmassagion mu nekonek es Lxvi
meg algon munket: meg Vilagoscha
o Zemelet mi zaitonk es irgalmassagion

Peruana hoo unquid of John
Foulden of ystancet

114
mynnekons. Hog meq esmerink soldon
te utadar: menden nemzetekben te
vduossegedet. Vallanak teneked nepet
isten: Vallanak menden nepet. Viga
gjanak es oxllenek nemzetek: mitet
itteli nepeket igassagban es buz nem
zeteket soldon Vallanak teneked ne
pet isten: Vallanak teneked menden ne
pet soldatta o gimoleget. Meg algon
myntet isten mi istenont edoneq
algon myntet isten: es fellék otet fol
dnet menden Vagi Dauidnak encke

El kellen isten es elhimle. ps lxxvii
Istent o ellensegi: es el fuffanak
o ordzaiia elol fik guloltek otet. Mi
kent meq fajattokot fyst meq fogat
kozianak: mikent el fol a vutk. Muznek
ordzaiatol: igen el vezienek a bunosok
istemek ordzaiatol. Es igafat gener
kaggenek es vigagjanak istemek se
mae elot: es gundezienek. Vigasagham
Enckletet istemek es eneket mongatol
o neuenek: osuent tegetek neki ki fel
ment napnugatia. Or neuue annak
vzolletet o demele elot meq habozolent

A viffnosnak fel amadasat. mening
viffnosnak. Jant elokisnek el boozata
viffnosnak. Jant elokisnek el boozata

nak q orzaiatol azuaknak attol: es of
uegetnek biraiok. Isten q zent helében:
isten ki lakoztat eg erkölyzeneket hazban
ki ki vigen koptoztatol q erofsegeben: azon
keppen ahokat kit mozdoltnak kit lakoz
nak szerben. Isten mikor ki menendeg te
repednek. Zemeleben: mikor által me
nendeg akietlenben. Iffold meg indolt es
mert memiek czepegetek: syna istenenek
orzaiatol isracl istenenek orzaiatol
A karat zerentualo esset Valasztas isten
te orokodnek: es meg betegolitet. De te
meg tokellettek oter. De kellesid lakoz
nak q benne: kezeitel te edessegedben ze
gemiek isten. Az aad iget etvangeliya
lobnak: sok igazgal. Hozagoknak kiu
la zeretpog: es haz Zemeleie meg ota
ni fojlatokat. Da alogatok zerzetsek
nek kezeittel meg ezustozot galam
baknak tolli: es hatnak otollay aran
nak biruadattaban. Mikor meg Valaszt
memiey kiralokat q zaita houal meg
feiereitinek selmonban: isteniek hege
kouez heg. Alut heg kouez heg: hoga
mit gamertatol az alut hegetek. A Heg
es biruif bozantat mit

16
kiben iol kelleret lakom istennek o ben
ne: es mert or lakozik Vegesetol isten
nek zeteri sokkeppen valo tyzzer ezeri
Vigadobnak ezeri: or o bennet sponban
scntben /ffel mentel magussagba fog
tad a fogtagot: Vittel arandofokat em
beretol / Es mert nem hiuok: lakoz
mot Ornak hazat / Adot or nappal
menden nappon: bodog osuent tot mi
nekont mit udmozenteknek istene
Ny istenont vduozeto isten: es orc
halalnak kimenete Valobizon isten
meg zeri o ellenseginek feiket: o vette
Zetebben iazolat fuztelnek teteri Mon
dot or basambol meg fordeitom: meg
fordeitom tengert meleben / Hog be
martasset o Labot a Verbe: te ebeid
nek neluck ellensegetbol o tollot / La
ttat te bemenetedet isten en istenemnek
be mensesse en kuralome ki Vagon scnt
ben / Eleuctoltenek a fedelmek eggesol
tenek: az ifuuzka timpangalok eneklot
nek kozepettek / Ezazakaban iol monga
tok istennek: Ornak yraelnek forrasibol
Dth beniamin hosceste: elmenek zute

teben Judanak fedelmi o Gegeri Sabulonak
fedelmi neptalimnak fedelmi Paran
Izol isten te iozagadnak: tokelled meg azt
isten mellet mi mellettel mi bennünk
Ezent templomodtol ki Gagon Jerusalemben:
teneked aiando loynak kiralok aiando
kostat Meg porchad a nadnak vadatyt: bi
katnak gulekezetet braloknak miciekben
hog ki zekzetek azokat kik byonemittant
Zustuel El himezed a nemzeteket kik
hadakut akarnak: ionek kyuetez egyptom
bol: Zeregen orzagbol hog o keze elol
kelle istent szoldnak orzagj enekletek
istennek: enekletek ornak Enekletek
ornak ki fel ment memnek: memiere
nap keletre zime agga o zauanak zauat
iozagot aggatol diezesseget istennek
israelen: o nagsaga es o iozaga kydokben
Zudalaty isten o zentiben israelnek iste
ne: o aad tehetteget es erosseget o nepei
nek aldot isten Azoknak vetkezetekert
kik meg Galtoztatnak Maskent dauidnak
iratatta Ez az otod ey Vigazat Lxviii

Az Gomyonk Maria ymagy bynessetekert

18
 duogoh 1sten engemet: mert
 be mentenck wizek mensd en
 lelkemiglen. Tottem agagnat
 melébe: eb myny alat. Houet
 tengernck magasagaban: eb fergetek el
 merced engemet. Munkalbotom uuolet
 wen meq rekettek en emin meq fogastok
 tanak en zemem mfor zemen fedem
 en ystencibe. Meq so kasoltanak en feiem
 nek furth selet: kik gulstienek engemet
 ingem. Meq batorottak en ellensetim kik
 obdognek engemet hamissan: melieket ne
 zaguttam tabat fyetem. Valek. 1sten te
 tudod en heitsagomat: eb en wetteketim ne
 zeitettek el te tyllod. Ne altalkoggnat en
 bennem: kik waznak tegetek. Gram igag-
 nak Ora. Ne alaxtaffanak en zaitam:
 kik kezestek tegetek iselnek ystene. Mert
 te erted turtem bozzusagot: be sette ala-
 zat en oroggnat. Adgen lettem en atam
 fiamak: eb garandok en anam fiainnak.
 Mert te hazadnak zereime meq ot enge-
 met: eb tegetek zidalmafoggnak bozzusagot
 estenek en zeam. Eb be fedem boitel en
 lelkemet: eb lot bozzusagba emetekem

David istennek konywogot het uoer of as ol
 b. h. g. u. e. l. u. i. g. m. i. n. d. e. s. m. i. l. i. t. a. r. i. e. s. d. a. s. s.
 2. b. v. t. o. p. a. k. b. a. l. e. e. s. d. i. d. e. s. t. e. u. e. l. l. e. b. u. e.

En Vetem en zuhamma gilicimot: es
lottem ayobnak peldi bojedben. En elle-
nem bojednekvala hit vlnckvala a kapu-
ban: es en ellenem enckelnekvala hit bort
vlnakvala. En te: en ymadfagomat te
hahad gram: iol kelletet idoret ystene.
Te ugalmassagodnak sokassagaban hal-
gassimeg engemet: te vduffgednek uga-
ffagaban. A lenemeg engemet a sarbol
got ne topem bele: habadchmeg engemet
a zoktol hit guloltek te gedet. Es vlncknek
melitol. Ne merchen el engemet vlnck
ffagetege: es ne emegien meg engemet mel-
fel es netassa en ream hit a zaiat. Hal-
gassimeg engemet gram meit engedelme-
te ugalmassagod: te ugalmassagodnak so-
kassaga zereit ledeng en ream. Es ne for-
dehad el te orzadat te germekedtol: meit
toredelmeftetem gorsan halgassimeg enge-
met. Vlnckfel en selckimmet es habadchad meg
dret: en ellensegimmet meremeg engemet.
Te tudod en bozzusagomat es en alazato-
mat: es en befolettemet. Te zencled elod-
gadnak mend hit toredelmeftnek engemet:
bozzusagot es nasat vart en ziduem.

Handwritten signature or scribble at the bottom of the page.

Es túrtem hi egembe meq somoreitatnet
es nem volt: es hi meq sigastaltatnet es
nem lettem. Es uttamat en ettembe cyet:
es en somiambam utattamat engemet cettel
legem q axtalok q elottet torben: es meq for-
dattatban es meq gonofbolatba. Be sete
tollenek q zemet hog ne lassanak: es q
hatolat mendenha meq qrebohed. Qsd hi
q zcaiof te haragodat: es te haragodat
hietelenkedete meq fogtalla qtet. Legem q
lako hoket pusta: es q hailatobban ne
legen hi laltazet. Mert hit te meq vertel
elddozet: es en sebimmet serclmehoz toldo-
ttat. Toly hamissagot q hamissagokhoz:
hog ne mermenek be te igassagodba. Ne
tolessenek eloknet komuebol: es igazak-
tal ne rattassanak. En Gagok Zegen es
bus: ysten te vduosseged fdagdot engemet
Duzerem ystermet neuet erikkel: es fel-
magasztalom qtet duzeretben. Es kellettik
ystelmet Gy borumak felette: Faruakat
es kormoket hozandonal. Lassak Zegenet
es Sigagyanak: kezessetek ystent es el-
tu laltetek. Mert meq halgatta a Zegeneket.
Or: es q kotozottit nem Otalta. Duzerem

David D'isten nevenek elcsogy den sigal

alt memek es foldet: tenger es menden
Zot dopt o bernek. Most isten vduozci
ti front: es meg alkottatnak Judanak
Varas: Es laboznak ot: es orolletel ky
uchk oot. Es o Zolgamat magyattok
biznak otet: es tite heretik o nencet laboz
nak o bernek Davidnak psalmosa amak
meg emle kezeterc hog isten meg Zabadoito
tta otet Psalmus Lxix

Isten en segedelmenez Vagelziel: Or en
I segedelmenez sres. A lastassanak es
Zedenohtegeneret: kik kerest en lelkeret
Es fordollanak hatman es altal fogga
nak: kik akarnak emekem gonozolat
Es fordollanak hamar altal kodyan:
kik mondvak emekem orol orol. Or ol
keret es Vagat nak te bernek mend
ajok kik kerestek tegedet: es mongak
mendenha fol magyastasset. Es kik Zere
tik te vduossegedet. De en narvalas es
Zegen Vagot: isten seged engemet. En
segedelmen Vg te isten Zabadoitom
Veg te: Gram ne kessel Davidnak psal
mosa Ionadabnak fiarol: es az elo fog
sagdelictrol Psalmus Lxx

Davyd Istent szorgalmasan / ker keres /
juttat mag magyastasset / menden bawon /
Isten segedelmen

De beled vram zemenbettem ne alas
stassam oplette: te agassagoddan Za
badch meq engemet es menes meq engemet
Daugad hoziam te fulede: es do dugoch
engemet. Leg emetern oltalmak istene
es crosseitet hel hog edugoch engemet
Mert en crosseitetem: es en biyodalman
Oag te. En istenem menes meq engemet
bitnesot kezebol: es toruen Ellen miud
kedonet kezebol es hamissabol. Mert
te Oag en bekessegem vram: es zemen
segem en isusagomtelsoquan. Ze ben
mes meq tobelletem medtol: en anam
nak hazabol te Oag en oltalmam. Ze
bermed en enekletem mendenha: mon
nal ielensq lottem so kalnak. es te cros
segedelm. Ze tellesegjet en ham dige
dattel hog eneklem te dugossegedet.
mend estik te nagsagodat. Ze Vessel
engemet Vensegnick idichen: mitoz meq
soqatloxik en tellesegem ne hag meq en
temet. Mert monedmanik en ellersqam
ermekem gonozokat: es kik orizifualik
en lalkemet tanaloxot tartottak egembe
Mondnak isten meq hatta qtet vldax

25
ictet es meq fogiatok otet: mert nimeq
ki meq menye otet. Isten ne tauozial
el en tollem; en istencem en segedelmeme
tebeny. Alastassanak es meq fogatkozianak
en lalkemnek olejarloy: be fodeztessenek
alazarat es zemeremmel hit keresnek go
nozokat emmetem. En ke mendenkor zemen
kedem: es eroldom te menden duzeretedre.
En sam hirdeti te igassagodat: mend esit
te duossegedet. Mert nem esmertem vast
be meget. Ornak hatalmaba: Or emlekezem
te gaza igassagodol. Isten tanuitottal en
gemet en isiusagomtolfoquan: es maiglan
hudetem te duzeretidre. Es Vensegiglen es
Vengoliglen: isten ne haq engemet. Migne
hirdessem te karodat: menden nemzetnek
ki iguendo. Te hatalmadat es te igassago
dat isten: magassagiglan melleket toltel
nagysagokat isten ki egenlo te veled. Mel
sok toredelmeket es gonozokat ielentettel en
nekem: es meq fordoluan meq eleuereitettel
engemet es foldnek mel sehibol es meq ki
hoztal engemet. Meg sokasitottad te nag
sagodat: es meq fordoluan meq Vigal
taltal engem. Mert es en Gallorn teteked

De diebus ad salomon a sacraui magis
datis ad leviticis iudis ad egyptos
magis ad iherosolimam ad iherosolimam

eneclitnek edemben te igassagodat sten: e-
neclit teneked hegedetken istnek zente
Drobnok en aiatim nabor eneclitnek tenc-
ted: es en lekem kit meq sabadritottal.
De es en rishnem emaleise te igassagodat
menend narot esit: mikos meq alaqtatnak
es meq zegenoltitnek kit koresnek eme-
kem gondoklat. Dauidnak eneclite Salo-
monrol. psalmus LXXI

Isten te itelcitet aggad kicabnak: es te
igassagodat kirat fianak. Itelled te ne-
pedet igassagodat: es te zegenidet igaz ite-
letden. Ifoga gyanak heget beget seget
nepetnek: es halmok igassagot. Iteli
nepetnek zegenit es vdugeti zegeneknek
fiat: es alajia a patuarozot. Es meq
marad az nappal es a hod elot: nemje-
telbol nemzetelbe. Le jaz mikent es a
gapiura: es mikent a gyepegg zeppenctek
foldre. Jammad o napiban igassag es be-
kesseget bosege: miglen el betesset hod
es oralkodit tengeretol foguan tengerig-
len: es a folotol foguan e földi vildgunk
hataraiglan. Annak o eloty esedeznek ze-
rekenek: es o ellenfegi földet rialnak.

Tarsybeli kiralog es zigetick arandoknit man-
 doknak: Arababeli kiralog es sabbabelick
 arandokok heznak oda is imaggaf qtet
 menden foldi kiralog: menden nemzetek fol-
 galnak neki. Azaz meg zababint zegen-
 t a hatalmasal: es a zegen kint nem Ga-
 la fejedelmé. Enged zegenmet es naualaf-
 nak: es zegenetnek. Ulliket aduqgi
 Es osurakbol es hamisagbol meg zaba-
 deita q elletet: es tuztelekdo q educt az
 elot. Es el es adatik oneki az arababeli
 aranban es imaggaf qtet menden: men-
 den naponkend vol mondhat. Oneki Azgen
 crossodet foldi hegetnek magassagaban:
 fel magasztatik q haba libedubra selette
 es Giragznak. Garoshol mikent foldnek
 Zenaia. Legen q neuc aldot czol fol. nap
 elot meg marad q neuc. Es meg aldatnak
 q berme foldnek mendi nemzeti: menden
 nemzetek fel magasztatik qtet. Aldot az
 uselnek isone: ki fol adolat onnaga.
 Es aldot q nagysagant neuc crossok: es
 be tellesedik q neueuel menden fold legem
 legem. Meg fogatkozta Davidnak diczereti
 Azaz oneki. Fmar kezdetik asaphnak

Asaph oneki. Vignazalio ebben az xpoza ad.
 Jenek wpe ber me in habovagion arvan ban
 ut d. wylaron ad zornak onad. Vionoligis in wron
 es ad onodvane is zornovane wron

vesse fianat psalmoſa. Ps. Lxxii
Mel'io iſalnek iſtene: azotnal lit
Magazak Ziuuel. En labam ke: mon
nal meq moſdoltattal: mormal ki qtle
ttek en ~~veſim~~. Mert uelkettem ham
ſſagia: lauan bünneſſabnek bekeſegetet
Mert nincſ latat q hazlalobban: es ex
podeſ q hazasobban. Imberetnek münki
uobban nem cadnat: es embeadbel nem
oſtorlatnak. Azert mütöta qket tereſſeg:
be ſedeſtetternek hamſſaggal es q bequetten
ſegettel. Barmaſat mormal adſobol q ha
mſſagok: alnaſ ment Ziuetnek auitattob
ban. Gondoltanak es beſelletternek alnoſ
ſagot: hamſſagok magaſſagöa beſelletter
Gettel merbe q ſuöſtat: es q ncluct alnal
mente ſöldet. Azert meq ſordol azen ne
nem it: es telles napok leletnek q bennet
Es mondottak mükent tugga iſten es ha
ſagon tudman magaſſagöan. Im qſ bü
neſſet es bequettel q ſökte: ſactattanak
hazdagſagok. Es mondot azert meq iqa
ſcütötem en Ziuemet ſcütöſül: es ſel
emelttem aztattanak kőſöt en beſemtet
meq oſtorlattam mende eſteq: es en gettel

men Gestrincken. Ha mondom Vals meq
hizdetem iq: im te fridnal nemjetit meq
maslottam. Vlastomvals hog meq esmet
iem: a munku en elottem Vagon. Migne
be memmet ystermet sanctuatiomaba: es
estofjiem q' otollatban Galobison al al
nallodit uttel nehit: te hagtattad
okot miba sel emellednemet. Merit lotte
net puftolatba hiztelen meq fogatkozni
nak: el vejenet q' hamissagolot. Miket
fel kelofnet abnolat vram: te Varosodban
q' kepket semmic Valtoztattad. Merit meq
langasolt en Jovem: es en Geseim meq
Valtoztattak: es en semmic Valoztattom
es nem tuttam. Lottem ment barom te
nalad: es en mendenba te Galed Tartottad
en iog kezemet es te akaratodban Galed
engemet es te digesegebbe fogattal enge
Merit im emetam meriben: es te tollad ritit
akartam foldon. Meq fogatkozot en testem
es en Jovem: en Jovemmet ystere es te
zeled sten ovolt. Merit im hit el tanof
tattal q' magolat te tollad el vejenet: el uog
tetted mend agolat hit d' belendykednet
te tollad. Finckem ke: 10 ystermet egge.

solupn: es Cetnem en zemenjegemet ve
 istenbe. Nog briedessen mens o predicaio:
 it: spon hancianat kapuiban Tsapqnak
 ezelnic mitor meq iuttatnek ps lxxiii
Nog mit isten vstet el engemet vegety:
 meq hazagut te hietel en fedted te ve
 selednek iuhita. Meq emlekezid te gile
 kezetedrol: kit brutal kezdeteg foguan.
 Meq valottad te orobodnek vezeiet: spon
 nak hege liben labostal o benne. Imeld
 fel te keziedet o kezefegelic vezetol: me
 neiet gonostodot ellenseg a saktis. Es dige
 ketterick kit gulsticnek tegdet: te emped
 nek kezepette. Vettel o vegetet es nem es
 mertek meq: misent alormak ki menete
 ben. Normal saktak ezideben feyzettel ki
 farajat o antat: azonban feyzedel es horo
 ggal le ertek ott. Tuzel meq gonostettik
 te sanctuariomodat: meq sektezettek sol
 don te haulatodat. Mondomnak o saktok
 ben o zoloni egembe: meq zomog. Istent
 nek mend imcepnapit foldrol. My ie
 gonket nem lattuk immar mines pheta:
 es minket nem esmez meq touabbal. Nog
 minglen isten panazol ellenseg: zezozni

az elenkedo te nevedet Vegeszetol. Hoag mit
 fordított el te bejedet es te iggodat. te be
 belednek hozepibol Vegeszetol. Isten be:
 mi kuralonk oroknek cletto: myivelke
 det Odusszeget földnek hozepette. Te meg
 tobellettet te tohetsegedben tengert: meg
 tored szarhanoknak fereket orfellen. Te
 meg tored szarhanoknak fereket: attad oket
 hozog cnek nepernek cletke. Te meg toz
 tal aforrasokat es az arradatokat: te meg
 azaltad ethamnak folout. Teed nap
 es tied es: te faragtad a hainalt es a napot
 Te tored földnek mind hatmit: nart es
 tauagt te fereket adokat. Emlekeziel
 meg emek ellensig penazol ornat: es a
 heit ney azozotte te nevedet. Te aggad
 vadnak te neked vallolnak lelket: te se
 gemdnok lelket ne fellegged el Vegeszetol
 Tebeny te testamentomoda: mert be telle
 sedted eik meg setetplak hamissagoknak
 földy hazoban. Te fordittasset el alogatus:
 lalastatot segy es naualay dicsrit te
 nevedet. Kel fel oram itelled en egemet:
 emlekeziel meg te borsusagodol mellet
 vadnak abertol mend estig. Te fellegged

Handwritten notes at the top of the page, including the name 'Gallone' and other illegible text.

de ellensegionet gauolat: q' keudsegok lik
tegedet gu' p' l' fel megen mendeha
Ne' Geze' sel auag' no' toz meq' Gege' setol
asapq' psalmosinat' encke' p' 2xxm
Gallonk' teneked' isten: Gallone' teneked'
es' kuaalonk' te' neuedet' Duttink'
te' zudaidat: m' bor' idot' Gendek' en' uicel'
igassagot: Meq' oluadot' sold: es' mend' net'
Eit' la' tofnak' q' benne' en' meq' to' k' l' am
q' oflopis: Mondet' hamisat' na' abar'
iatof' hamisat' m' uel' lednetet: es' a
Gat' to' jek' net' ne' abariatof' sel' magastat'
notof' a' faruat: Ne' abariatof' sel' ma'
gastat' notof' magastan' to' faruatof' at:
ne' abariatof' be' sellenatet' isten' ellen' ha'
missagot: Me' sem' nap' sel' felol' sem'
nap' nauat' sel' sem' a' vieren' heget' se'
lo' l' me' isten' b' no: Ist' alaxia' es' est' sel'
magastatta: me' omak' se' jeben' t' i' tu'
Vizes' clegeit' bo' amak' telles' kel' he' Es'
h' atotta' ob' l' eb' b' a: de' Valobison' q' se' pro'
is' nem' sem' m' idet' meq' y' n' e' l' be' sollo' sold'
net' me' d' b' unosi: En' te' h' r' idet' em' p' o' k'
ke: enckel' i' acob' istenenet: Es' meq' se'
gem' b' unosi' net' me' d' faruokat: es'

fel magasztalnak igazságnak Jaruak
 Az affriusoknak dicszeretkedé auagy eme
 kelde egobkent affriusok ellemvald emek
 asaphnak psalmosa Lxxv

Amelety isten Judoak: nag q ne
 ue iszben. Is lot bekesegeten q
 hale: es q asodolga sranban. Oly megeq
 te hatalmatat q viet ppaist es a hadat ^{is a} tpt
 Meg vilagosságot te guballat al orok
 he ^{is a} meg borzattak meny heit
 Jemonek. Meg aluttak q almatat es sem
 ma sem a dehet kag dagnak. meny
 fupid q kelyben. Te punitasodiol iacob
 nak istene: el aluttak meny kib allettetk
 Louaera. Te selemes vaj es k al te elle
 ned: tahat ~~...~~ te haragod. Men
 bob hallem ~~...~~ meg re
 mek es meg ~~...~~ isten
 itelaten: Meg ~~...~~ soldnek meny
 lassit ~~...~~ gondalatta Gal
 laak tenked ~~...~~ yn
 nep napot ~~...~~ aggaratok
 es ~~...~~ ag
 nek: ~~...~~ aiando tolat
 aiando ~~...~~ es neki ki el

wigafalla ~~...~~ iszben ad istenne ~~...~~
 isten ~~...~~ meg almatat ~~...~~
 meg ~~...~~

Handwritten header text at the top of the page, possibly a title or reference, including the word "habovmsagovus".

Dei fedelmeknek Jelleketek felelmesbnek
foldonok mened kiralmal. Asaphnak
psalmonja ps Lxxvi

En Zommal Orhoz Vuoltottem en
Zommal istenhoz: es Vagelkezet
emmekem. En torcedelmennel napiaba
istent meg kerestem es en feleltemen
iel o elleno: es non Vagot meg Zala
ttatot. Meg Valtu Vagatalm el lelke
met meg emleketem es enegol Czen ke
ttem: es taneitattam es meg fogutkajot
en Jelletem. Elol keletet a Jgialat
en Zemeim: meg habozoltattam I nem
bejellettem. Gondoltam regi napokat:
es orok ottondotet ezemben Valtottam
As emleketem el. Zemeimel: es
tanolokvala es meg Jp an Vela en lelke
met. Minem Vot el o Jlle or auag nem
hozia Vot: hogy kellemetess legem rdegy
Vuaq Vagzetel el mezi o Jalmagagat
nemzetel. Minem Jp an Vela en lelke
keletet us Jmahim isten: es Jg meg tartu
o hat Jp an Vela en lelke. Es mon
det ma kelettem ve feleget. Valt
Valtottattat. Meg emleketem es en Jp an Vela en lelke

Ornat myuelkedines. merz meq emlekyem
 kezdetesfoguan q zudairol. Es emlekyem
 te mened himmel. Jiddien es te leletidben
 tanolok. Isten santben te stad. Ki nag
 isten mikent mi istenok. te Gag isten ki
 teg zudalok. Mag uelentted meketben
 te jehesgedet. mag zabadeitottid te ka
 rodban te nepedet. Jacobnak siat es josc
 phet. Lattanak te gedet. Vizek isten Latta
 nak te gedet es felttenet. es meq habarol
 tanak. Ineltoget. Vizeknek sok zofati
 kpodok attanak. Jot. Es met milis men
 tenet. te qordolcednek. Zana keretben. Te
 Villamariid meq fenlettenet. foldi. Vilag
 nak. meq indokt es meq remokt. foldi
 Tengerden te stad es te osuemet sok. Vi
 zok. In. es te nomasit nem esmeretnek meq
 ki. Vitted te nepedet mikent tobobat. mo
 ysesnek es aaromnak. kezben. T saphnak
Nobellid en. cirtelme. ps. Lxxvii.
 Nepem en. suenedet. kezaratok tu
 ful. te ket en. zonal. ueriede. Mag mitom
 en. Jozat. ps. kezadben. beletet. Jer.
 Jeseket. foguan. Meneciket. hal.
 Lot. meq es meq esmerettul. azokat. es.

Alosnak lanyttala
 Vei doloznak edelekedesbevit. qny. ad nyepke
 haj. Istenben bijdmas.

my attamk hudech mynekonk.
Nem reitettek el q' fiantos masod nem.
Getbe: hudech... d'... es q' t'...
segit es q' Judait melleket tot. Es tam
m'... iacoban: es toruent
Odet... Venciet...
attamk... meq' icentem... q' f'ol
nak: hog meq' esmerie a mas nemhet.
S'ak... h'ulectimel es sel tamadnat:
es h'udetik q' f'olnak. Hog... isten
be q' remensaget es ne... el isten
nek... es meq'... q'
parancholatit. Hog ne... mikent
q' attok: gonoz nemhet es ellenkedq' A
nemhet... q' f'iuuet: es nem
hit istenbe q' Zellate. Esfen... meq'
Guluan es... meq'...
doltat hadnat napiaban Nem...
istennek testamentomat: es q' torueneben
nem atartanak iarmok. Es el...
q' iolent es Judait... q' ne
hit. O attok... q' f'akut: ego...
nak... q' f'akut...
kastotta tengert es altat... q'...
es allatta a... q'...

Es el wite oket monnal naznat bodden:
es meq etaltal tuß et Oilezoffagaban
Mag wite a boßet emonban, es meq
itala oket monnal sot melsegden. Es
ei hoßta a wize a boßetbol: es el hoßta
monnal wizekret folon. Es hoßta tolda
nat meges bündotret onch: hazußer
es meq wizekret selgeß a wizekret
Es kretet istent o zentodden: hog ker
nenet et kret o lerkret. Es gonozol
bejelleket istentrol mondotat: minem
kretet istent altal a kretet. Sen. Mer
czapta a boßet es soltane. wize: es
aradatot meq arattanak. Minem ad
hat kretet. Duag es al botgat altal
o nepenet. Kretet hallotta wite el halag
totta es tuß geuodet iatobban: es istent
haragia selment iselben. Mer nem hi
ttenet istent: sem zementettenet o wduo
zentriebe. Es parangolt sel kretet:
es meq mita gemmet auidit. Es wite
onket monnat etelelic: es minem
kretet adot onket. Angaloknat ke
neret oite ember: et kretet kretet onket
boßegden. Al wite mehtrol az esp zelt:

es be Witte q' tchetsegoben a del gelet.
Es eset q' zaiob hie' mibent post: es
tollas zepelyst mibent tengeref spuc
mit Es esenob q' satorolnat k'zepettel
q' hailalobnal. Es onck es igen meq
elegedenek es q' beuansagobut ad' d'ne
lib: nem Galat' Galat' meq q' beuansa
gotiol. Meqten q' etel q' hon zaiobkan
Galanaf: Es isternek haragia fel me
ne q' zaiob. Es meq olto q' bouerit:
es isternek Galat' meq Santotta. Meq
esetben q' inhottenef meqes: es nem hitte
nek q' z' z' uaba. Es meq fogat fortanek
beuansagoban q' napot: es q' estendiek sve
telmet. Mitor meq q' uala q' et k'ezit
Gala q' et es meq fordoluet uala es hol
ual ipnet uala q' hofia. Es meq emlozennel
met isten q' segedelmeq: es selseges isten
q' zabadeuiof. Es zettetek etet q' zaiok
kal: es neluettel hadudagat q' neti. q'
z' meq te: nem uala igat q' uelct: es
nem Galanaf k' meq q' testamentomaba
q' te: ugalmas: es segedmes lezen q' bu
nolnet. Es bouelk'edek hog elfordeita
na q' haragiat: es nem getigete mend

q haragiat. Es meq emleket mezt test
cl meind zellet: es nem meq fordolo. Me
neyer meq haragottak qtet a kietlenben:
haragra rezzetettek qtet a vizekben.
Es meq fordoltanak es befertettek ytent:
es yzidek stentet meq haragottak. Nem
emleketek meq q kofezol amaron: mellen
meq zabadeitola qtet toredelmek kofezol
Mikent vete egyptomban q földi uelense
git: es q membe uelensegit meqiben. Es
fordita vete q foloztat: es q harma
kolat hoq ne immanal. Es vete q kofezol
ebleget es meq cue qtet: es bekat es el
vete qtet. Es ada q gimoloztat roga
nal: es q munkuolat saskatnak. Es
meq olty q zoloztat ky eszel: es q fider
iket ho harmattal. Es ada ky esnek q
barmolat: es q valalokat tuznok. Es vete
q beleiek q meltatlan kodattanak harag
iat: meltatlan kodattat es haragiat es
tozedelmet be ezetet gonog angaloknak
matta. Tot otai q haragianak q uene
nek es nem enedek q ledeteknek halatol:
es q barmokat halaba rezzettek. Es
meq vete meind ely letelt egyptomnak

foldben. q menden munkuolnak elcu
ckhamak hailakaban. Es elreitte q
nereit mikent iohokat. es altal vitte
plet mikent efordat aietlenen. Es
ki vitte plet zamensegben es nem felc
nel: es q ellensegetet be fette tenges.
Es be vitte plet q zentsegenet hegere:
a hegre fut kerestet q iogia. Es ki vitte
q ordyauok elol nemzetet: es millal
meg votta nefik a foldet oflasmak
kot eleuel. Es lakostatta q hailakaban
uzlnek nemzetet. Es kesertette es mig
haragottak felszeges istent: es q tanol
sagit nem orizak. Es elforditottak
q magofat: es nem tartottak a fogu
daj: mikent q attok fordoltanak q
noz yibe. Haragban meg rezzeztettek
otet q halmokon: es q faraguanokkul
uelkedetie rezzeztettek otet. Hallotta
isten es vultu: es igen semmie valtot
tatta ilet. Es elut. sionak hailakut:
q hailakut hol lakozikuala emberekben
Es ada q tehetsegetet ppsagba: es q
zessegetet ellenjegnek kezebe. Es meg
rekezte isben q nepet: es q oroket

fuleiduel fulfilled iacobnak istene. My
 otalmonek teleng isen: es teleng te
 custospdnak orsaiara. Mert isob es
 nay te palotaidban: Eszet felet. Da
 lastotom orabocssa litemet en iste
 nemmel, hazaban: in casu loquimur
 kalostomas es. Eszet h ad. litem
 Mert igalm sragot es igasragot. Eret
 isten. malasztot es diep sragot ad ve
 rem. Dalk. Istam meq agolat ioktol
 ksz iarnak artutlas. Dalk. sragot
 nak es. Dalk. ember ki nemer kedk
 te bels. L. Hore fiairal ps lxxxiii.

Meg eldottad quam te polledet: el
 sragottad a sragot iacobtol.
 Meg bogattad tericpeid ad hamissa
 meg on. Dalk. sragot te h sragidat.
 el sragotad te meli sragotadodnak
 haragidat. Meg sragot ad us mi
 idu sragitank. Dalk. sragot te hara
 gadat. Dalk. sragot te hara
 sragotad. Dalk. sragot te tericped te
 haragodati. Dalk. sragot te h nemterekke
 Te isten meq se. Dalk. sragot meq eleuencites
 kenjer es isten sragot ad us haragidat.
 el meq ad us nepeval. Dalk. sragot meq sragot ad us
 minden iawaimu. Dalk. sragot meq sragot ad us

munket: es te ræped wigad te bermed
Myttagad minelont. Ordum te ugalma
ffagodat: es te vduffegedet aggad mi-
nelont. Hæz halgaton mit Gød en
bermon. Or æficu. Merit Gød bekseget o
repenet. Es o gentice: es agolra lit
foddnak fubog. Galobison kofel o
tet, fclobog o vduffeg: hog labogok
dugseg nu fplabon. Trgalmassag
es igassag elibe kylit. Samagolmæ.
igassag es fæg meq apollit. Iga
ffag fclodol tumadet: es igagol. Mon
Gød tekentet. Merit Or aad fegesseget:
es nu fplodnk agga o givdloset. Iga
folat iur o eloud. Es vtilon o Gæpedit

ebang. Sauidnak inadsaga þh lxxxv

Læd te fclodit. Or æficu. Merit Gød bekseget o
repenet. Es o gentice: es agolra lit
foddnak fubog. Galobison kofel o
tet, fclobog o vduffeg: hog labogok
dugseg nu fplabon. Trgalmassag
es igassag elibe kylit. Samagolmæ.
igassag es fæg meq apollit. Iga
ffag fclodol tumadet: es igagol. Mon
Gød tekentet. Merit Or aad fegesseget:
es nu fplodnk agga o givdloset. Iga
folat iur o eloud. Es vtilon o Gæpedit

Es fclodit. Or æficu. Merit Gød bekseget o
repenet. Es o gentice: es agolra lit
foddnak fubog. Galobison kofel o
tet, fclobog o vduffeg: hog labogok
dugseg nu fplabon. Trgalmassag
es igassag elibe kylit. Samagolmæ.
igassag es fæg meq apollit. Iga
ffag fclodol tumadet: es igagol. Mon
Gød tekentet. Merit Or aad fegesseget:
es nu fplodnk agga o givdloset. Iga
folat iur o eloud. Es vtilon o Gæpedit

es engedelmes es sof irgalmassag:
 men tnef nesh te gedet he laltobnat. Le
 fuleduf fulelled en imadsagmet gram:
 es vgeleziat en onzollatorum. ² ²
 hoy. En toredelmenniel naxian kualto:
 nam te hohiad: mert, meg hohantal enge.
 N meq egerlo te veled isten. ²
 Gram: es rinoq te minuel kedtid. ² ²
 Merd nemzetek Galamelleket tofel ignet
 es imadkozmat te elotted Gram es digg
 restit te nevedet. Mert mag Dag te es
 eudafit teuo: te Dag isten. ² ²
 Gufel engemet Gram te Gram: es he
 meget te igassagudba. ² ²
 Gungigon en Ziuem
 hoy felle te nevedet: ² ²
 Vallot tenched
 Gram en istenon ² ²
 es ² ²
 te irgalmassagad nag en vaitam: es fi ra
 gattud en lalkemet as also pokolbol.
 Isten hamissak tammattak en gram: es
 hatalmasofnak smagovaiok kerestet en
 lalkemet: es nem veltet te gedet o ze
 nakt elibe. ² ²
 Es te or isten irgalmassag
 es irgalmas: belofoges es sof irgalma
 ssag es igal. ² ²
 Tekony en gram es

Jeminden word dy christe v. d. g. a. n. a. s. p. a. r. l. i. s. t. e. g. l.
in g. l. o. m. b. h. l. a. m. b. w. e. n. d. i. g. o. d. a. c. t. o. l. e. g. r. a. n. s. e. p.

Dz galmay emmekem: aggad te c. g. a. r. l. a.
tobat te g. e. m. e. s. d. n. e. l. e. v. d. e. p. z. e. l. e. d. te
Zolqab banodnak swat. Teq en. Golem
ie. L. g. a. i. o. b. a. n. h. g. g. l. a. p. t. a. k. b. i. t. g. i. d. o. l.
tel engemet es alazassanak: merit te
oram segellel engemet es meq. Gugas
taltal engemet. Chorc fianak enete ps.

D f. f. o. n. d. a. m. e. n. t. o. m. i. D. e. n. L. x. x. v. i.
Egekten: Zereti or spomnak bermit
iacobnak mend hailaki selet. Dizepage
set mondattak te zolqab. Istermet. G. l. o. m. b.
Meg emlatem zabit es babilioni: en
gem tudolat. D. m. e. i. d. e. g. e. n. e. k. e. s. t. y. r. o. s. e. s.
Zeregeneknek nepe: Eget. G. o. l. d. m. a. k. o. t. s.
Midenim monja syon e ember es ember
Guliet q berme: es q. f. e. l. s. e. g. e. s. f. o. n. d. a. l. a. g. t. e. t.
Ez hirdent nepeknek inaf. D. a. n. e. s. G. d. d. n. e.
leben b. i. t. G. o. l. d. m. a. k. q. b. e. r. m. e. M. i. t. e. n. t. m. e.
den. G. i. g. a. d. o. k. e. l. a. b. o. d. a. l. i. m. v. a. g. o. n. t. e. b. e. r. m. e. d.
Chorc fianak enete amalechert felelm
israelitai emianak ertelme. M. a. s. t. e. n. t. B. z. a. i.
tenak. ps. L. x. x. x. v. i.

M ram en v. d. u. s. s. e. g. e. m. e. t. i. s. t. e. n. e. n. e. p. a. l.
es eric. v. u. g. l. i. s. t. a. m. t. e. e. l. o. t. e. d. B. e.
mennen te Zemeled eleibe en imadsagom:

dy n. a. g. i. e. n. e. v. e. l. o. m. n. y. k. e. n. n. y. a. b. o. l. i. s. t. e. n. h. e. r. y.
n. a. g. i. f. o. l. y. a. k. o. d. a. s. s. a. l. k. i. t. e. f. e. l.

Dauid te fuledet en bezenne. Wert
be tolt gonsoffal en luttom; es en ele-
tem potoloda. Bezelcitet. A dattattam a
patafka Zalloffal. Lottom mitent ember
segedelinnelkul halottak kozot Zabad.
Wifent sephetet serdamben alunaiot. Kit
wet nime emleketek touabda es ot
te, kezettal dazette. Dettent engemet
ag also potoloda: setcetek es halolnak az
nelaba. In zaitam meq eroffentet te hir
telenkedet. Es mend te habaidat hostad
en ream. Eltauzattad en esmerimmet en
tollem. Gettel engemet utalatussagot o
neli. Adattattam es nem meget wala ki
en zemeim meq leletyete nauala mat
Juplettem te hoziad Gram mend estig.
Ki terweyettetem te hoziad en kezennet.
Minem a halottaknak tozsh ezudakat:
Quag vzuosok kolant fel es walnak te
nelad. Minem hirdeti walahi serben te
urgalmassagodat; es te igassagodat weze-
deiben. Minem esmeritnek meq seret
segettek te ezudaid; es te igadolatod el
felkednek foldeben. Es en te hoziad iupl-
tottem Gram; es holual en imadsagom

elol kel tegedet oram. Hog mit oram
elugod en imad jagomat. El fereditod te
oregadot en tollem. Segen vajok en es
en ifus jagomtol so fia. munt abban. fel
magustatuani be. alastattam es meq
habozolattam. En belem mentenek te
haragid. es te felelmid meq habozeto.
ttak engemet. Meg korrekegek engem
nakent. viz mend estig. meq korrekegek
tenek engemet egembe. El tnuoztattad
en tollem baratomat es do konomat. es
en esmeromet nauakatot. Israclitai
emamak. eneke. eztebne psm⁹ Lxxxviii

Vznak irgalmassagit. orokke eneklen
VMemzetekbol nemzetekbe. hurdete
te igassagodat en Sammal. Met mon
dottad orokke irgalmassag albottatik
menekben. kezdetek te igassagod o ben
nek. fergettem testamontomat en Galaz.
tottinnak. es kottem Davidnak en Solga
nak. orokiglen meq kesitem te magga
tidat. It alkotom nemzetbe te fekedet
vallak memnek te ezudaidat oram.
es mert te igassagodat zenteknek egga
Zaban. Met ti egenesoltetik kopyben

csipter ordjanat alaxat as meq yvya
David kovaly ordjanat nivar du

Orzal: egenes lozen orzal ysten fray. kōgt
Mten ki dūgopolitit zentelnet tanak
cōpōkban: naq es felelmes mend aqōt
fōlet hū o kōrnollo vadnak. Oram io
kagoknak ystene ki egenlo teuelēd: ha
talmas vāg oram. es te igassagōd te
kōrnollēd. Te oralkodol tengeri ha
talman: es o habarnak indolatit te
cūgōtēd. Te kō alastad mīkent seb
hētēd a kēuelē: te karōdnak kē: tēbet
segeben elūgtōttēd te ellensēgīdēt. Ty
o mērnēk es tōed fōld fōldnēk vōla
gat es o tellesēgēt te fōndaltad: aquil
kōnt es tengeri te tērcmētēd. Labor
es hermon te neuedbe vōgadnak: te
karōd hatalmal. Erōssētēgēt te kēsed
es fēl magāstasēt te roqōd: igāzolat
es itēd te zēkēdnēk kēzōletit. Irqalma
sag es igassag elōl kēlit te orōvadat:
vōdōg nēp ki tūd enckletēt. Oram te
zēmelednēk vōlagaban iarnak es te
neuedbe vōgadnak mend estig: es te
igāzolatōdōban fēl magāstānak. Mērt
o tēbetēgētēk dūgōsēgēt te vāg: es te
iōl kēllētēdōben fēl magāstānit mō

Zaruonk. Merit en e miv seluetelont: es
miv kiralonke isradnek zentrie. Tahat
Zoltal latatban te zentidnek es mon
dottal Octem segedelmet hatalmassa
: es sel magasztattam a valasztottat en
riepem kőzöl. Meg lestem daudot
en solgarnat: en zent olaiommal miv
keretem otet. Merit en kezem segedel
lezen neki: es en karom meg tofel
otet. Bermisssem haznal az ellenszeg
berme: es hamissagnak sia nem edo
kodik neki aztam. Es elmettem o
zaia elol o ellensgit: es otet guloloket
futatba fordeitom. Es en igazsagom
es en igazmassagom o velle: es en ne
vemben sel magasztant o Zaruva. Es
Octem tengere o kezet: es solokia o iog
iat. O kadalt engemet en atam vag
te: en istenem es en vduossegemmel
fogadnia. En elolotol Octem az sel
sejge soldnek kirali selet. Orokte tanto
onki en igazmassagammat: es en hu te
stamentomomat armak. Es Octem oro
kkel orokte o magasztat: es o zekit miket
mennel napit. Es le meg hazangat.

q' siar en t'ruenemet : es en isletimben
 nem iardnal. Ha en igassagimat mg
 semmeitendis : es en parangolatimat
 nem quizandit. Meg latom vessuel q'
 hanq' q' : es vessuel q' bing-
 bet. In igatassagomat le nem va-
 lalidit meg q' tolli : es nem artok en iga-
 ssagomat es nem semmeitem meg en
 testamentomat : es mellet jarmas-
 nat en aalimatol nem heueitom meg.
 Ezer eskottam en Zentiben dauidnal
 nem h'z' : q' megatit' g'okle ma-
 rad. Es q' zeli milorit nap en Zentlem
 elot es mikppen tokelleres had g'okle-
 es hu' ano menben. Je te cluztel es mg
 vialant : eltauzattad te cristofodat. Et
 forderitad te volgadnal testamentomat
 : es q' santuarionat meg ferteztetted.
 Meg torted mend q' s'quent : veltel q' erz-
 solteteiert crossaget. El ragadotak q'tet
 loton mend iarok : lot boz' usaq mend
 q' Zombodat. Mel magastattad q' ket-
 le nomodat iogofat : es meg vigan-
 taltad q' mend ellensegit. Et forderito-
 tad q' t'ruenit' segedelnet : es nem lottel

o neth segedem hadban Meg torted otet
atiztolattol: es o zekit foldre vetted Big
kussbeitetted o idicinet napit: meg
ottotted otet alazattal Gram nriglen
fordeitod el vegeretoh me ig k
tuz te haragod. Amledeziel meg mel
en iom: met minem heiaha zossettod
emberetnek mend fiart: ki es en
ki el es nem lat halalt: meg menti o
leket pokolnak kezetol. Dol. ardnak
te regi irgalmassagid Gram: mibent
estotiel Jauidnak te igasig adban
Meg embekeziel Gram te Jolgnidnak
bozuzagokrol: mit vifetiem en kebe
leben fok nemzeteket. Mellet meg
Zidalmastak te ellenszegid Gram: Inel.
let meg Zidalmastak te vifodnak val
tozattat. Meg ald: vi: orokke legen
legen. Moysesnek isten emberetnek
mhadfaga maskent zombati enekletnek
duzerete ps. Lxxxix

V Kam bizodaln lottel myneknek
nemzetekbol nemzetekbe. Mi elot
keget lemenek auag alkottatnek fold
es vilag: oroktol foguan orokiglen te

Dag iſten. Ne fordes el embert alayatu
 Nagpa es mondotal: fordollatok meg
 embertnek fia. Mert eger eſtendok
 te zemelednek elotto: mikent a tegna
 pi nap hi el mult. Es gyzet erdel:
 mest semics Gallatik q. Szerdes legnek
 Dolual mikent su el memien halual or
 za. Hiet es el memien: estue le hul mig
 kementegget es meg azion. Mert meg
 fogattokont te haragodban: es te hitte
 lenkedtedben meg habozolont. Deated
 my haragsagikat te zemelet elot: my
 vilagontat te zemelednek vilagossaga
 ban. Mert my mend napmit meg fo
 gatkozantat: es te haragodban meg fo
 gatkozont. My eger mit mikent fo
 uen meg emlekedtemek: my eſtendemek
 nek napio bennet hetuen eſtendok.
 Da te hatalmatban nolguan eſtendok
 es q. a. biot menta es seclim. Mert
 fektet es is igt egiogoseg: es meg fege
 teltont hi eger te haragodnak ha
 talmat: es te seclimeditol meg zamlalmi
 te haragodat. Ekeppen meg ielenyed
 te iogodat: es belogogoben tanolt ziuu.

Kézdővel Istennel az agion ad eu nyomon
 bekapcsolás es nyomon követés mit ad embertnek ylyenkor
 igen fontos a d. ked. o. d. nyomon követés

ket. W. Diglon el ferdolgi (ram: es onjol
 latus leg te folgand. Dolual betol
 tonk te irgalmassagoddal: es vragdant
 es oruendztek vagonk mend m' na
 pinkban. Grolont anapolban mel
 lertendzban ulastal mintet: kilden
 lattonk gonozolat. Vekens te folgai
 dra es te mruellbedendic: es vifelled q
 fiaut. Es legen m' vronk istemnek se
 nessege m' zaitont: es m' kezemknek
 mruellbedet vifelled m' zaitont es
 m' kezemknek mruellbed vifelled:

Daudnak enekletnek dixerete ps Lxxxv
Bi lakozit felszecsnek segedelmeben:
 memm istemnek otalmaban lako
 zit. Mond emm engem fogado vag
 te: es en bihodalmam en istemem ze
 mentkedem o bele. Mert o meg zabadi
 tot engemet a vadofolnak terebol: es
 az eles igetol. Q Gallainat velle te
 ricked: es o tollai alai remeked. Pa
 ysal meg korned: o meg te gedet: nem
 fels az ex felelmol. Anapal vepolo ml
 tol a setetben iaro aplarodastol: az ellen
 futatol es a deli orol. Esnek te ol.

ad istemnek m' bihodalmam mruellbedem vifelled
 es vifelled

dalad felol Jeren es tid bergeren te iogod
 felol: te hozad be: nem kyzelitnek. Ga
 lobizon te zemeiduel meq mertekled: es
 meq latod bünosoknel forbatlattat. Mert
 te vag vram en zemenjegem: felsogest ox
 ited en behodalman. Fdem vepit te hoz
 iad gonoz: es ostoz nem kyzelit te haula
 todhoz. Mert q angalmat paranczolt
 te zollad: hog oxienet tegetet te mend
 vtruidban. Kezekben vrselnet tegetet: ne
 talantal meq stertned a kphoz te labadat
 Appison es basalstoson iazib: es meq
 nomodod az ozolant es a farkant. Mert
 enbelem zemenkedet meq zabadeitom
 qtet: meq oltalmazom qtet mert meq
 esmerite en neuemet. Juoltot en hoziam
 es en meq halgatom qtet: q vele vagok
 tpedelmiben: meq mentem qtet es meq
 ditzoneitem qtet. Napoknal hoziusa
 gant be toltam qtet: es mutatam q
 nabi en vduosjegemet. Zombatnal
 Zo Vallam: eneklete. ps lxxxvi
 Zornak es eneklemi te neuednek felsogest
 Idolual te vgalmassagodnal huredet.
 tere: es te igyagodat evel. A ty huro

Muz fel mijvelny gnuis napon mig any / ad ad
 hog ad napon halaz kel alny: ad istenit
 myuden my bostank valo yo voland

soltarban: enellik hegedyben. Mert or
uendestettel engemet Gram te tetelidben:
es te kezidnek mivellkedetiben viragos.
Ki fel magasztattak te mivellkedetibe Gram
igen melletk lottel te gondolatid. Deit
szifu nem esmeri: es balgatal nem ezt
ezelot. Mikor ki kelendnek bungsot m
kent Zena: es meg tetendnek mendemiek
tik mivellkednek hamissagot. Es eluez
ienek orokel orokle: temen magad vra
felseges orokle. Mert ime te ellensegid
Gram, mert ime te ellensegid elueznek:
es himletnek mend azok tik mivellked
nek hamissagot. Es fel magasztatik en
Zaruan mikent Om formis, es en Vense
gem by ingabnassagban. Es meg utal
ta en Zenom en ellensegimet: es en
ellenem tammadokban gonozbodokban
hal en fulem. Tgas Viragosik mikent
palma: mikent libanosnak cedrossa
meg sokasoltatik. Polantaltattak or
nak hazaban mi Vronk istenont ha:
Zanak palotuiban viragosnak. Meges
meg sokasoltatnak by Vensegeben: es iol
tudok leznek bog hirdessenek. Mert

Ad hunc locum habuimus agram et unum ad profum
et meo iudicio et rogatione iudiciorum

igay or mi istenont: es mnes hamissag
d berme: David enekenek dycerete nappal
Zombat elot mitor fondaltatot solt ps
Or orzaglot e kessegden Lxxxvii
Vltzstet or orpffegden: es meg so
zeitota magat: Es merit meg orpffeltette
soldnek orlagat: ki meg nem mozdulta
rit: tees te zeked isten attolsoguan vi
lad: kzedettolsoguan te. Vag, ssel emel
tet a solot vram: sel emelket a solot q
Zauokat, ssel emelket a solot q habokat
a sot orzelnek zane ol, Gudalatosot
rengednek sel emeleti: Gudalatus maga
sagoltban or. Te tanosagid igen hitelket:
te vasadnak illik zentseg vram: na
polnak hosszusatagan: David enekenek
dycerete zeredam valo ps Lxxxviii
Isten qozodalmeknek Ora: qozodalmek
Lnek istene zabados miruelkedet, ssel
magastassal ki utted soldet: meg a jg
ad a forbat latot a keuelket. Migten
a bingsot vram: migten dugetednek
a bingsot. Bezelnek et zolnak ham
sagot: zolnak mend a sot. Kit bezelnek
hamissagot. Te nepedet vram meg ala

Demerit hunc ad pater huius ad mamo
venlatum meo obalmata, co ad hunc demerit
meo huius

Jatuseitottak, es te orokidet bolgattak
Ozueget es igucuent meq oltenek: es
azuafat meq oldoklottenek. Es mondo
ttanak nem latta yr: es nem exti ia
cobnak istene. Haezetek herdok nepes
kozot: es balgatagot Valaha orizietek
Ki plantata a fulet nem hallae: az
ki herfette a hermet nem meq mert. Ki
ki poreit nemzeteket nem meq fede.
Ki tancit embert tudomama. Ez tuq
ga embereket gondolatid: meq hermet
Bodog ember. Ez te oktatandij vram:
es te foruenedok tancitod otok. Hog
engestel neki gonoznapoktol: migrom
astassel vrdem a burlosnek. Mert
nem vltu el yr o nepes: es o orobet
nem hatta meq. Mignem igazolat
meq fordolassel iteledbe: es kik Don
vadnak, mend azok kik vadnak igaz
Giuuel. Ki tannad emickem gondoklo
dok ellen: auag ki al en vedem harmi
Hag mivuelkedok ellen. Vanem mert
Ez jegellet engemet: keuesselbe lato.
Totudna potolban en lel kon ha mo
dandom. Vala meq indole en labam:

te igalmassagod oram sege lualala enge
En serchimmek sokassagazerent en
Ziuemben: te Orastalala meg Oras
taltak en lalkemet. Amem eggesolt
te ueled hamissagnak Zeti. ki Zetsek
monkat parantolatan. Meg fogiak
wala iqaknak lalket: es artatlan Ezt
kashogtatnalkuala. Es len emetem
Orastalamba: es en istenem en reme
segennek segedelmebe. Es meg agya
o nekik o hamissagokat: es o gonossa
gokban elueztik azokat. eluczi oket
Or my istenont. David enekenek
Dixerete Psalmus Lxxxiii

Touctek Oraggonk Ornak: eneklonk
my vduossegont istenenek. Meg
foglalluk o orzakiat Vallatban: es
enekletben eneklonk o neki. Mert
isten nag or es nag kirak mend iste
nek selet. Mert o kezeben vadnak fol
dnek mend veji: es kegeknek maga
ssagit o neki. Mert oue tenger es o
totto azt: es a Zarat o kezey alko
ttak. Touctek madkozunk es essok
es sizonk isten elot ki tot monket.

Inj. ad usque ad profin ad istemum dicit.
vixit / et ad en igegnek hancora

Minden...
Dicsővívő...
fenn...
mert o mi vronk istenok...
lenek nepe: es q kesenek iohi. Da ma en
Somat hallangatok ne akariatok meg te
meitenitok tu juueteket. Mikent a hara
godatban beserttetnek napia Serent a bic
tlenben: hol beserttetnek engemet tu
abratok: meg bizonyítottak es meg lattak
en miuelledetimet. Reguen estondygen
serelmes voltam enemjetnek es mondottam
mendenha: Zet teuelgnel juuubtel. Es
ok nem esmeretek meg en Otamat mert
eskyttem en hazagomban nem memmel be
en nuigolmaba. Midon a fogsagotan
Ornak hasa rakatik Vala: es Ornak
Zekkrenc meg hozatot Vala: Dauid pfa
2. p. xi es vi capi ^{bam} ps Lxxxxv

Enekletet Ornak Gy eneket: ene
ketet Ornak mend fold Enkle
tet Ornak es iol mongatok q neuenek:
birdestek naprol napra q vduosseget
vdirdestek nemsetek kopt q duzosse
get: mend nepet kopt q judait. Mert
Inag vr es igen duzretes: felelmes men
den isteneknek felette. Mert poganolnak
menden istem ordogok: Or ke. tyty

memmetek. Gallat es Jepsago Zemele c
 lot. Sentesz es nagszag q zentleleben.
 Hoziatok vnaft nemzetnek hazai.
 hoziatok vnaft dijesseget es tistesseget.
 hoziatok vnaft dijesseget q neucnek.
 Gegetek aldozatozat es be memmetek q
 Ga. oriba: es imaggzotol vnaft q zent
 padoraban. Meg indoltassal q orzaja.
 Dol meng fold: monqatol nemzetek ky
 zot merit or orzaglot. Es merit q meg
 feddette foldnek vilagat ki meg nem moz
 doltant: itel nevetek q assagban. Orol
 lenek memmetek es vigaggon fold meg
 indoltassek tenget q es tellessege: orol
 meg mezet es vnaftnek mellet q ben
 nek es vnaft. Vnaft vigadnak erdnyek
 meny fai vnaft orzagatol: merit igt
 itelm foldet. Iteli foldnek vilagat iga
 ssagban. es nevetek q igassagaban
 Daviadnak psmosa mtor meg adatot
 neki a fold ps Lxxxvi

Ur orzaglot vigaggon fold: orolle
 nek fok zigaret. Meg es homal q
 kornollo: igazolot es itelet q zekmet
 segedelme. Zug elone kel q elotto es

A vnaft orzaglot qvna megz hoz ad vnaft
 vnaftom hvidnek mynd q zek fowden. et ad
 vnaftom vnafta vnaft hoz: et qvna ad qvnaftom

meq langasita q fornyllo q ellensept
 fenletelo villamati soldo vnganafla
 ita eb meq mada soldo. Hegel soltak
 mikent vias vnat orjaiatol. Vnat
 orjaiatol mend soldo. Metmel hinde
 itek q igasolitat: es mend nepes la
 itak q digesseget. Alastassana f mada
 lit madnak palagnapolat: lit dige
 kednek q kepekben. Imagatol qet
 mend q angali. hallotta eb orolt syon
 Es vngantak Judanak liam: te itele
 idert vram. Meit te vag es felsiget
 mend soldnek felette: igen sel magas
 tattal mend isteneknek felette. Lit
 Zerittek vnat galolletek gonost qes
 or q zentmek kelletek. Dimgesnek
 bezekbol meq zabseita azokat. Jene
 seg tamadot igasolnak: es gram igas
 zudneknek. Ordlettek igasolnak vban:
 es vallatol q zent etete emlekeztenek
 Es az beted ex vngat dauidnak psmsa

Quecunq vna xxxvii
 vi enket: meit tot Judakot.
 vduzente maganak q igas
 iat: es q zent karikat. Meq

ad vntwint el p...
 ad p...
 ad v...

iclentete G: 9 vdiuſſeget: nemſetelnek
 ſemelcken meg velen: 9 igazolatlan
 Meg emleketet 9 igazolatlan: es 9
 igazolatlan isz hazanak: Lant fold
 nek mend hamu: ma isz nemnek vdiuſſeget.
 Enelletek vrnak mend fold
 enelletek es igazolatlan es enelletek.
 Enelletek vrnak hegedyben: hegedy
 ben es enelletek Sauauul Gert vrom
 bitakal es vru tognbitanak Sauauul
 Enelletek is bitakal ſemelcken: meg
 meg vltassek tonger: 9 9 tellessege vlt
 deget vilaga es mendenek kit vlt
 nak 9 benne: ſſolok tapsolnak kezek
 kel: esz heget vltassek vrnak ſe
 melcken: mert igt itelm foldet: Tich
 foldnek vilagat igazolatlan: es nepeket
 igazolatlan vauonak p^a Lxxxviii
Ez vltassek haragoggamat nepek:
 Ez alsz herubim: mozdolassek
 ſſad: De vronban nag es felleget:
 mend nepeket ſelede: Vallanak
 te nag rituednek mert ſelelmes es ſet:
 es korakal tetteſſege itelet ſeret:
 De albatal buodalmakat: itelet es
 D istenben vlt biſdolomva iusj d nepek
 ad vltassek hogz biſſanak es benne: inuſſeget
 moſſeget avon es ſamuel

iacobnak igabolattat te totted. Fel
magastassatot. Sicut mo istononket;
es Imaginatot q labatog samolat met
Gent. Moyses es naion q papi hopt:
es Samuel ajob hopt lib fualtak
q neuet. Kaialtak Vala vrat es q
meg halgatta vala ajobat hpdnek
ozlopabot bezel uala q hodiaob. Qui
Zit vala q tanosagit: es a paranoso
Latot mellec adot q nehit. Quon mo
istonont te meg halgand Vala. Sicut
istep te kegel. Es. Sicutal nehit. Sicut
q job dlmeguen q mend lelem sebet.
Fel magastassatot. Sicut mo istononket
es inu. Sicut q gent neuete. met
Gent. Sicut mo istonont. Vallatban valo
psalmus: psalmus. LXXXIX

Ancilectet istemek mend q job. Sol
qallatot. Sicut vigassagal. De
mermetet q zemele elobe. Vigassagal
Liggatot met iston. Sicut q tot mmet
es nem mo mimgontat. Sicut es
q elcdlenek iohi: de mometet q kapu
m Vallattal q qudruban defecent. Val
lattot q nehi. Insuetet q neuet met

ad iohi a zala adyva es enuimmi iustj
ad iohi a nehi

edes or: orokke o regalmassaga' es nem
zetekbol nemzetekbe o igassaga dauid
nak psalmasa a sortainak harmad reze

I regalmassagot es iteletet. Ps. C.
Enneklet teneked oram. Enneklet es
ertekezem a fertegetten orban mitoz igz
en hogiam. Parokuala en zuuennet
artat lantsagaban: en hazamnak kosepe.
Nem verekuala en zemem eleibe
hamto vagot toruen toroket guloltem.
Nem iggystet emmekem gonoz zu: en
tollem. A hatlo gonozditot nem esmer
em. Ki ti ton o diet ragalmasta az
vldostem: keuel zemmet es elegedetlen
zumel ezekkel nem zemuala. En ze
mem foldnek hurre hog vllenet en
selem feregetten orban ido es emmekem
zolgaluala. Nem latogit en hazam ko
zopot ki tezen keulesget ki bezel ha
missagot nem birdoklot en zememnek
zemeteben. Veteinkoron meg olomuala
foldnek meny bunosit: hog eluestenek
Vrnak hazabol meny hamis muuelke
doket zemmet mad soga mitoz buzoltatnet
es vrnak zemle eleibe ottoty o onzollattat.

A fozedlmituz / ijzavosnak / gaddatna / 1104
nemis madon / sol ysten igere feren / elmi
es minemius / dolomta / nek / lamuuek / 1105

11. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Uram halgast. Tõ. E. i
Meg en inhad sagomat: es en iuol
tesem iuison te hoziad. Ne fordebat te
orzadat el en tollom. Salamel napon
tozedelmeztetem hangad te fuledet en
hoziam. Salamel napon kuaaltandlat
tegedet: gorfan meq halgas engemet.
Mert meq fogatkozta mikent fujt en
napim: es en tetemum meq astak miket
teperio. Meq verettetem ment zana es
meq azos en ziuem: mert el felettom
meq emem en keneremet. En ohaita
sonnak zauatol en tetemum zagaat
en husombod. Egeno lottem a hette
ben bellicanussal: olla lottem mikent
bagol kalitkabam. Dugastam es lottem
mikent verob: egedol a gerazaton Mend
estik zidabnastat engemet en ellenfe
lim: es kik digzernetwala engemet en
ellenem esteknetwala. Mert Hamet mi
kent keneret emuuala: es en kenerete
met szabnal elegitem Gala. Te melta
tlanbodatonnak hazagiatol orzaiatol
mert fel emeluen le tyttetel engemet.
En napim lehailottak mikent arnek.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

62
es en meq aſtam mitent Sena. Te ko-
gram o'ſſe maras: es te emlekeze-
ted nemzetekbol nemzetekbe. Te felkel-
ned Gram urgalmasz nyomak: mert o'
urgalmaszattanak ideie mert iot a' ido.
Mert felletet te Zolgaudnak o' kovi:
es o' soldencet urgalmasznak. Es felik
nemzetek te nededet Gram: es menden
folgy kiralok te du'josegedet. Mert meq
alkatta Or spont: es meq lattatik o'
du'josege. Te kentette alafatosoknak
mad sagokat: es nem utalta o' onzolla-
tokat. Szattassanak eset ma' nem-
zetbe: es a' nep ki teremtetik du'josi vrat.
Mert te kentet o' Zent fessegebol
menbol folgy te kentet. Hog halla-
na bekoszottaknak ohaitasokat: hog
meq seutene oldokletetnek fiat. Hog
hirdessek szonban o' neuet: es o' du'josi
zetet Jeruzsalemben. Meq fordituan a'
nepetec egembe: es a' kiralokat hog Zol-
gallanak venak. Sfelele neki o' io'zaga-
nak Utaban: en napimnak. Keuesuol-
tat hirdessek meq emmekem. Ne heuy
meq ergetet en napimnak kosepiben:

nemzetekbol es nemzetekbe te extendid
 Kezdetben nam te fondalcad a földet
 es memmet te kezeidnek müvelkedeti
 Et cluesnek te fe meg maras; es med
 meg auolnak mikent zuha. Es meg
 valtoztatod ahotat mikent fedezetet es
 meg valtoztatnak; te fe vgan azon vag
 es te extendid meg nem fogatkozna
 Te fogaidnak sicut laboznak; es q mag
 zatok vgo ke blitatis. Davidnak psma
 Polmong en lalkem ornat. C n
 Les meridenek mellet en bennem vad
 nat q zent neuenek. Polmong en lel
 kem ornat; es ne a furias el felcdned
 mend q forbaslatit. Ki bejelmez te
 mend hamissagidnak. Ki meg vgas
 ta te mend betegesgidet. Ki meg za
 badenta vzedebnyat te eletedet. Ki meg
 koronag tegetet irgalmassagban es ir
 galmassagban. Ki be tolri iokem
 te kiuansagodat; meg vpetatit miket
 keselo te ifjusagod. Teuen es irgalma
 sagot; es iteletet bozzusag turdoknet.
 Meg ielentette q vrait moysesnek; usz
 fiatnak q a karattat. Vor irgalmasso

halyi ad istomus ad vrasin / Esti
 in lapi anly... d. psalm...

es uralmas: bekesege es igen uralmas
Nem hazagosok orokte: es nem vldz
orokte. Nem tot mi bunok zerent
mnekonk: es mi hamissagok zerent
nem meg forbatlot mnekonk. Mert
memek foldtolualo magassaga zerent:
erosseltete o uralmassagot otet felokon
Mene mezze naptelet napnyugatol.
ollan tauol totto mi hamissagimbat
mvtollonk. Mikent ata kegelmes fia
mat kegelmezet or otet feloknek.
mert o meg esmerete mi tveleitetonket
Meg emleketet mert por bagonk ember
mient zena o napi: mikent mesonk
Quagi ig meg viragosnak. Mikor a zel
let altal megen o benne es nem lezen:
es nem esmeri meg touabba o helet.
Vrnak le: uralmassaga oroktol fog
uan es orokisten: otet felokon. Es o
igazobatta statnak fiaiban: azoknak
kik tartak o testamentomat. Es meg
emlekesnek o parancsolatirol: azoknak
teleleke. Or minden alkotta o zekit:
es o orzaga mendeneken oralkodik.
Sol monyatosk vrnak mend o angaly:

baba ad Monia al xofita m'ndu revim'it
alla q'ub / f'it / odunda k'ppen revim'it
15 6-11

Patalmayok iofagok o igie touok o
bezedi Zauanak meq halgatasara. Iol
mongatok v'nat mend o iofagi: o Iol
gai fik te'itet o akaratit. Iol mon
gatok v'nat o mend m'uelkedeti o
v'raltodattanak: mend hel'en en lelke
iol mong v'nat psalmus C m

Han leltem iol mong v'nat: v'ram
An ysteriem fel magastattal hirtelen
v'dallattal es ekess'egget olt'oztettel: olt'
toztettel v'illagal m'kent ruhauat. Ki
teriestuen m'em'et m'kent bo't: ki be se
ded v'izekkel o felit. Ki v'et'ed kodot te fel
menetedde: ki iardi v'elefnek toll'm. Ki te
zed te angalidat lel'ekke: es te Iolguidat
e'q' t'uzse. Ki fondaltad a foldet o alhata
t'ussagan: nem haulatik le o'okkel o'ro
kke. Mel'eq m'kent ruha o olt'ozeti: he
geten allapnak v'iset. Te poreitasodtol
el futnak: te g'oz'gesednek Zauatol fel
nek. I'fel mem'ek heget es le halngat
mezok: a hel'ie fik fondaltal nek'it. Na
tart v'ettel s'm nem mem'ek altal: es
nem fordolnak meq be fedmek foldet.
Ki be erezte'z forrasokat volgekbe: he

gek kőset által mennek vizek. Jnák me-
zónék menő vadj: vőznák vadzamarok
q zornokban. Azoknak felette menni re-
poszt lakoznak. Sütök kőzépiből agyag
szauoktat. Meg otyzuen hejellet q felikből
te mynkudnak gimolozból meg elegette
tik föld. Terembien zenat barnoknak:
es finet embernek solgalattokra. Hog
ti hozi kenezet földből: q hoz meg vigas
talla embernek züuet. Hog meg vidame
ha orgaiat olaiban: es kenez embernek
züuet meg tofelli. Meg elegettnek meg q
nek fű: et libamushat cedrosi kist
plántalt ot vőzebet főkenezet. Frodiushat
haya q vőzet: majas hejellet zauusoknak
sütök bizodalim soloknek. Az a hodot
q ideiben: nap meg esmerte q d nyugtat.
Xened qa settségeket es lot eri: q beme
altal mennek eznek menő vadj. Oroz
lanoknak kőlkő ruhoguen hog zagagga
nak: es kerezzenek et ket istentől q ma
goknak. Isten kolt nap es egde guleket.
kenek: es q haulakokban egde hozzettette
nek. Ki megen ember q myuel kedtere
es q myuel kedtere estiglen. Ael sei

magastattak te miruel kedetid vram: mien
denmeket bolzesegben tottal. he tolt sold
te bizodalnaddal. Ez nag tenger es ze
les kezettel: ot zokosok kinek ningen
zamat. Veltset apot nagpattal: ot ha
iok altal memek. Ez farbant hit alkottal
otet meg ezalm: mendemek te tolted
vannak hog ag azoknal etket o idoben
Te azoknal adnad vednek te kezdet meg
intuad: mendemek be tellesednek. Te
ke te orzadit el fordeituad meg haborei
tattnal: eluejed o zelletek es meg fogat
kozna es o porokba valtoztatna. Ez
fi te zelleted es meg teremtetnek: es
meg vireitod soldnek zemelet. Legen
vannak diezesege orzok. Vagad orz o mi
uelkedeben. Hi teleni soldet es felteti
otet: fi vti ahegetet es fustolgnel. Hne
flek vnnak en atemben: eneklek eny
tenemnek ningen vagol. Vagajasos
legen neki en enekend. De en duendek
viban. Meg fogatkozianak bunosok sol
drol es hamissak. Vg hog ne legenek
en selkem vol mong vnnak. Amen

Alleluia Psalmus. C m

8
 Vallatok ornak es kaialcharok o neuet.
 Hudedsetek nemzetek kozot o miuel
 kedetek. Enckletet neki es enckletet neki
 hudedsetek o mend gudanit. Duzetesjact
 o zent neueben: vigagon vraz keresoknek
 ziuok. Keressetek vraz es meg tokellese
 tek. keressetek o oryaiat mendha km
 lebeziatek meg o gudanrol melletet tot:
 o pdigiomarol es o zarianak iteletrol.
 Abrahamnak magzatta o zolgay: ia
 cobnak fia o vatalzotti. 18 v. mb iste
 nonk: mend földön o iteleti. Meg emle
 kezet orokke o testamentomarol. Jereiel
 kit paranczolt ezer nemzetekbe. Jere
 zet abrahamnak es o esirel isaknak.
 Es zezette iacobnak azt paranczolatol:
 es isaknek orok testamentomol. Mond
 uan teneked adom canagomat földet:
 tu oroktoknek kotelet. Mikor volbianak
 ziuud zamonuan igen keuesen es o zolgai
 Es altal menterok nemzetekbol nemze
 tekbe: es orzagbol egek nepekhez. Nem
 hagn embert neki attam: es meg fedde
 o vatek kiralokat. Ne akariatok illetne
 tek en castosimat: es en pphctariban

halis ad zennik ad iosef ad iohis
 kiper ad iudgal hajwal nonk

ne akariatok gonoskodnotok. Es hua eb
seget a földre: es kenevnek mendz erosse
dettit toze. Erzste ferfiat o elottok vniol:
el aroltatok Joseph. Alajak bekoldban
o labait: vas altal mene o leltet migne
iouo o igerie. Vrnak bezed meg lam
gaseita otet: erzste kiral es meg oda o
tet: nevetnek fedelme es el erzste otet.
Perze otet o hazanak viraia: es mend o
valalimnak fedelmeie. Hog oktatna o
fedelmit mikent onymmagat: es o vmit
bolzesege tancitana. Es be mene isel
egyptomba: es Jacob folga volt tam
nak foldeben. Es meg so kaseita o nevet
hirtelen: es erosseita otet o mend ellen
segin. ffordaita o ziuoket hog gulo
mek o nevet: es ainalkodatot temenek
o folgaiban. Erzste mar fest o folgait:
aaronk fut valasztot otet. Dette o ben
nek ielenseginek uegit: es o pdigomact
kannak foldeben. Erzste setetsegetet
es meg setetseite: es nem vrbala meg
o bezedit. ffordaita o vizeket verbe.
es meg gle o halokat. Es ada o foldok
bekaput: es kiraloknak hatatoriba.

Mondot es iot ebleg es muslika: o me-
den vegeibe. Detet o essekert kquet: tu-
zet egetok o soldokben. Es meq verte
o zoloket es fige faiolat: es meq torto
mend o vegemel faiolat. Mondotta
es iot saska es gavya: kinck minzen
Zama. Es meq ot mend Zenat o fol-
dokon: es meq hito o soldoknel mend
qimolzet. Es meq vert mend elo le-
telt o soldokben: o mend mynkaiok
nak eleit. Es ki hosta o ket ejustuel
es arammal: es nem vala o nemzetekben
beteg. Wignadot egyptom o eredetekben:
micit o felmek est o reaiok. Ki terie-
tette a kodot o otalmokra: es a tuzet hog
Silagosentana onelik evel. Kertenek es
iot fogol: es memy kenezel meq ele-
geitette oket. Meq torto a kozartot es
foltanak vizet: es foltanak a Zazzion
folok. Merit meq emlekzet o sent ige-
ierol: kit vallot abrahanna o germe-
kenek. Es ki hosta o nepet ozommel:
es o valasztottit Viga Jaggal. Es atta
onelik nemzeteknek ozagut: es nepet-
nek mynkait birtak. Hdq orisnok o

2. d. ad istentia ad dydo nyp / gaj' emp' ad ew
nag' 102. gij' / el nem in / gancm yn
hag' ad ew igalmassagabol meg' l'arotta

igazolait: es q' touuencit keresnek alla
vallatok' v'nak mert io: ps' c' v'
U'ncit g'okle q' igalmassaga' ki be-
zelli v'nak hatalmit: meg' halgattatta q'
mend' d'uzeretet. **D**adagol' k'it q'uzick
iteletet: es teynek' igazolaitot mend' idy-
ben. **M**eg' emlekezjel' v'z m'v' zallont' te
ncepidnek' iol' k'elleteben: las' minket
te' v'duossegedben. **E**s ualaztoddinak'
iozagbeli' **V**igadolaitokra: hog' d'uzerte
jel' te' g'okletereddel. **B**enhottonk' m'v'
atam' kal: hamissan' m'v'uel'kettonk' es
hamissagot' tottonk'. **M**v' atam'k' egi-
ptomban' nem' ezeltet' te' g'udaidat:
nem' emlekeztenek' meg' te' igalmassa-
godnak' sokassagabol. **E**s meg' harago-
ttak' a tengerbe' felmenot: a v'eres ten-
gerbe'. **E**s v'duoszetit' azolat' q' neucicit'
hog' meg' iclentene' q' hatalmat. **E**s
meg' hasazta' a v'eres tengert' es meg'
azot: es altal' uitte' azolat' a m'el'feg-
ben' m'kent' f'ietlenben. **E**s v'duoszetit-
te' azolat' o'ket' g'ulolol'nek' kez'el'bol:
es mea' zabaditotta' azolat' ellen'feg'ick'
kez'el'bol. **E**s be'fette' uiz' o'ket' t'oredel.

megszokt: eg q kszollok meg nem maradot.
Es hitte nek q igriebe es dicertek q di-
gertek hamar meg fogat kostak el fe-
lettek q mruel kedetit: es nem tartottak
q tanalozat. Es keuantak keuan sagot
a kiettenben: es kesertek ystent a vizet
lenben. Es ada nekik q kereteket: es
eroste elegedetek q lelkekbe. Es meg ha-
ragottak moyses a satorokban: es aa-
ront vornaq zentet. Meg mittatek fold
es be nele datant: es be fedese abiroமாக
gulcsyctet. Es geriedet tuz q sinagoga
rokban: lang meg egctte a buntokot
Es al kottanak bodult ozekben: es ima-
ttanak faragnant. Es valtoztattak q
dicsosget kena cuo boeiunak hason-
lataba. El felettek ystent ki vduozei-
tette asokat: ki tot nagolat egyptom-
ban. Gudakat kamma k foldoben fe-
lelmeseket vezes tengereben. Es mon-
dotta hog eluistene asokat: ha moy-
ses q valasztotta nem allotuolna a
Zegesen q zemele elot. Hog elfoe-
deltana q haragiat elne vztene a
Sokat: es semmie tartak a keuanatoy

foldet Nlem hitenek o igeicnek es mo
gottanak o hailakokban: nem hallo
ttak meg vnaat Zauat **Et** fel emelte
o kezet o reaiok: hog letteiztenc azofat
a kietlenben **Et** hog: es leuetne o maga
ttokat nemzetek **Et** szolt: es elhimiton
azofat orzagokban **Et** meg kezdetek
belfogot: es meg ottek a halloktalnak
alozatit **Et** meg haragottak otet o
lelemesekben: es meg szasolt o bennet
aromlat **Et** allot **Et** mics es meg ko
nozgette: es meg Zont a razas **Et** a
leitatot oncki igazolatba: es nemzet
bol nemzetbe o **Et** meg hara
gottak otet az ellemmondot viziglen:
es meg bolgattatot moyses o cittel:
meit meg haragottak o kelket **Et**
meg valasztotta o aiabokban: nem
szettett el anemzeteket kilet mondot
o **Et** es egybe elogettek a nemzetek ko
zot: es meg tartoltak o mruelkidec
ket es Zoltaltak o faraquanoenak: es
lot o neket gonoz bolat **Et** auanlo
ttak o fiokat es o sanokat orzagoknek
Et el ottottak az artatlan veit o fiok

nak es o lanoknak verit: kiket aianlottak
kangammak faraguammak. Es meg fertöz
tetek föld a verben es meg vndo katta
ttatek o miveltodetelben: es parazul
kodanak o lelemesebben. Es meg harag
uel or o hirtelenkedetuel o ricpere:
es meg utala o orokt. Es ada azokat
nemzeteknek kezelve: es vralkottak
azokton kik guloltek azokat. Es toze
delmeztet azokat azoknak ellenjogi es
laktattak o kezei ala galorta meg za
badeitotta azokat. Es te meg haraga
ttak otet o tanalozokban: es meg alaktat
ttak o hamissagokban. Es latta milor
tozedelmeztetneket: es meg halla o ma
dszagokat. Es meg emleketet o testame
tomarol: es meg barta o irgalmassa
ganaft sokassaga herent. Es atta azokat
irgalmassagokban mond azoknak ze
mieket elot kik meg fogtatuala azokat
Oduozgh minket vnam mi ystenont:
es egde gubh minket nemzetek kizzol
Doh vallont te zent neuednek: es
dizeklegyont te digeretekben. A ldot
or iradnak ysten oroktol foguan es

irokiglen es mond mond neplegen le
gen Alleluia Ps c vi
Tallatok ornak mert io: meq ocof
Ite q irgalmassaga Monqak kit
meg valtoztattak vobol: kilet meg val
tot q ellensegebnek kezekbol es dza
qokbol egbe giuotyo azolat. Nap ke
lettol es napmugattol: aquillontol es
tengertol Teuolgetek akittenben es
a vizellenben: a varusnak a lato hel
nek vttat nem laltet meg Ite qzuen es
Zomiuhozuam q laltet d bennet meg
fogatlyot Ite iuoltenek vrbos mitor
toredelmestenenek: es q nehessegetbol
meg mente azolat. Ite ki vite vobol
az igas istenak megmenek a lato
dalmak Carostha. Vallanak ve
nak q irgalmassagi: es q gudu em
berenek fiarnak. Mert meg elegite
tte a heu laltet: es az ehez laltet mg
elegitette iosthal. A settesegen es a
hokal aznetaban vobol: meg kotoz
tetet kuldosagban es vassal. Mert mg
vzhaltat istennek bezedit: es seljeg
nek tanalegat meg semmitette.

Es alastatot q' yiuob mynfabim: es mē
betgolek es nem volt ki segetene. Es
iuq' tetei vohoz mikor tordelmestmenk:
es q' nivaluokkol mē zabadeita azolat
Es huiute azolat a pitefegbol es ha
lalnak arnetabol: es q' koteleket mē tye
Hallanak vornak q' ugalmassagi: es
q' zudai emberetnek fiaimat. Met mē
taty az esz kapulat: es a uas zavaro
kat meg zesty. Hozty azolat q' hamissa
gokkol nak. Utabol met q' hamissagok
ert meg alastattak. Mond etke utalt
q' lettek: es k' zeleitettent halalnak ka
pugyifan. Es iuq' tettei vohoz mikor
tordelmestmenk: es q' nivaluokkol
meg zabadeitotta a... q'
yiuob es meg b' zesty azolat es meg
mentete azolat q' halalok. Zudai nak
vornak q' ugalmassagi: es q' zudai embe
retnek fiaimat. Hozy aldoziak dicieret
nek aldozattak: es k' d' d' q' m' uel
teditit orommel. K' z' z' nak tengere
hauokkol: teuen m' uel k' d' d' t' t' s' o' t' v' i' k' e' n'
q' l' a' t' t' a' k' v' o' r' n' a' k' m' i' u' e' l' k' e' d' e' t' i' t' e' s' q' k' u'
d' a' i' t' m' e' l' e' k' e' n' M' o' n' d' o' t' t' a' e' s' m' e' g' a' l' l' o' t'

Edwinn/ges hala adar myndem Injomo
vow/sool walo meos zabadyk/cv f

a fergetegnek Zellete: es fel magasztatot
q haba. ffel memek memepiglen es
le zalnak melsegefiglen: q lelket gono.
Zobban rotgadnak. Meg habrottatnak
es meg holtanak milent reget: es q
meny bolgeseket nigi maratattot. Es
iuoltottetnek orhoz mlhoz toredelmek
tetnerek: es q nehességebol ki hosta
azolat. Es allaptata q fergetegket zel
lobe: es veztegettenek q habi. Es viga
tanak ment veztegetnek: es ki hosta
azolat q a karattanak partaza. Valli
nak vnaq q irgalmasagi: es q gudi
embereket fignak. Es fel magasztassak
qta nemeq es hazaban es vendeket
Zek. Es dugnak qtet. Zetet plolat
a ki fentem: es vezteket ki mentem zo
magarban. Simulnek foldet lot fosolat
ba: es q home lakolnak gonofagoltol.
Vette abietlent vezteket tanaba: es a
vnel kuluslo foldet vezteket kimenek
tibe. Es helhet es chofket: es zerzetek
lakodalmut varosat. Es vetteneq zan
tasolat es plantaltak zoloket: es totyok
Zuletetnek gmoletet. Es ial mondok

afonak es igen meg sokisoltanak: es
q barmok nem keuescedet meg. Es
meg keuescettek es getzettek: agonizok
nak toredelmektol es szerelmektol. Gle
tet utalat q fedelmekre es truelgoue toltu
azokat. Vtralkul es nem vtrian. Es
segellet zegenit naualaban: es vette zol
gait mifent iohokat. Lattak igazak
es vigadnak: es mend hamissak bere
ksti q zaiat. Ki boly es quizi ezeket:
es ezi vanak igazmassagit David ene

R en zuuem isten keze c. m.
En zuuem: eneklet es eneklem en
duzosegomben. Fel fel en duzosegem
fel fel soltar es hegedo: fel kelet vila
modat. Gallok teneked nepekben vram:
es eneklet teneked nemzetekben. Merit
nag mermet felet te igazmassagot: es
kyadokiglen te igazsagot. Fel magasta
sal mermetnek felette te duzoseged.
Hog meg zabadolmassanak te zicetpid.
Redugched te igodat es meg halgas en
gemet: isten zolt q zentiben. Vigadok
es meg ostrom sicinat: es hailadoknak
volget meg merem. Enem galaad

balay ad isten David nagy igaz
delomert ad isten nagy akor es merem

es enim manasses: es effraym en scion
net fogadatta. **J**uda en Eualom: moab
en zemensegommet fazola. **J**dumea
ban ki noitom en sarumat: magammal
idegenet lottet baratim ki vizen enge
met az crosseitet drossa: ki vizen en
gemet ydumeaiglam. **A**tem de te e isten
ki eluztel min ket: es nem meg ki yte
my tehetsegimben. **A**g minelont se
gedelmet tordelmbol: mert hosi embe
zetnet yduossege. **I**stenben tezonk
iozagot: es o semmive valtoztata min
ket tordelmeget. psalmus c viii

Sten en duzeretemet ne vezteglés:
mert binyonket es alnalkodomat meg
tattatot o zara en zcam. **R**egellettet
en zcam alnalkod ncluct es gulosegnet
bezeduel meg kornekget engemet:
es ki viuttak engemet ingen. **R**ert hog
engemet zeretnemet zagalmaznak en
gemet: en ke imadkozomvala. **E**s vette
net en ellenen gonozolat iokert: es gulo
seget en zerettemert. **R**erezis o zeniok
binyost: es ordog allon o iogia felol.
Uitor uteltetik ki memmet karkostatot

*Imadkozom vala ad doctos elon ki ennet
Bannat: se accidit mala co ipso magis aradit
supra ad doctos. cum iudat: cum tunc accedat*

es q imadsaga legen binnie Legenek q
 napi keuesek: es q pussokseget vege
 eg eb Legenek q siab aruak: es q felese
 je ozueq Leuelguen eluiffenek q siab
 es Erdollanak kiuiffenek q latodul
 mokbol Poege vsuraba q dagat: es el
 zagadozial idenek q mynkait. Ale le
 gen q neki segedeln: es ne legen ki kyo
 zollon q aruam Legenek q Sulotti ve
 zedelmben: eg nemzetben el tolessek
 Emlekezette fordollon q attanak ham
 ssaqa vanak zemle elot: es q amianak
 bno el ne tolessek Legenek mendenha
 vi ellen es el vezien foldrol q emlekezettek:
 azert hog nem emlekezett tenni urgal
 massagot ~~es~~ ~~ed~~ ~~got~~ nadalat Embert
 es suldost: es toredelmeb zuuquet qldp
 flem ~~es~~ zoretet atkot es iot neki: es
 nem akart aldornast es eltaugstatik q
 toll ~~es~~ ~~got~~ atekba mikent zuhaba:
 es ~~ment~~ mikent viz q belqlibe: es mi
 kent olap q tetembe Legen neki mikent
 aruba kiucl fedestetik: es mikent a
 massag kiucl mendenha meg zoreitativ
~~es~~ q myuelkedetek kik zagalmanak

engemet vrnal: es fik beselnek gono
 zokat en lektem ellen. Es te vram tog
 irgalmassagot en uclen te neuuedert.
 mert edes te irgalmassagot. Zabodch
 meg engemet mert nauallas es segen
 vagoft en: es en zuuem meg habozolta
 tot en bennem. Mikent arnet mitoz
 el haiol eluettem: es ki verettetem
 mikent sasta. En terdim meg betegol
 tet bonyol: es en testem meg valtoztatot
 az olauert. Es en lottem bozuszag qna
 fik: lattak engemet es rastak q feicket
 Segeh engemet vram en istenem: vduq
 zoh engemet te irgalmassagot zerent
 Es meg tuggak mert te kezdes: es te
 vram thted vast. Azob meg atkozna
 es te meg aldas fik tammadnak en
 ellenem alastassanak: te zolgad te: vi
 gattatik. Oltostessenek zegenseggel fik
 ragalmadnak engemet: es be fedo, tesse
 nek alazattal mikent fetzer zurnaua
 Vallot vrnal igen en zammal: es sokak
 kozot dugzem otet. Ki iclen allot ze
 gemek iogia felol: hog vduqseitene en
 lektemet vldozetol

Of vylou/nak vylou/nak of of vylou/nak halalay
 von dandilunif, vylou/nak vylou/nak vylou/nak melofary
 vylou/nak vylou/nak vylou/nak

Es az nolasad emi vigajat dauidnak
psalmosa: psalmus c. ix.

Mondot or en orammak
vl en iogom felol. Mi
gler: vetem te ellense
gidet: te labaidnak sa
mola ala. Te tehetsged
nek vezseiet ki ezeti
or syonbol: oralkodm

te ellensegidnek kozottok. Te veled kez
det te tehetsgednek napiaban: senteknek
fenessegetben: mehtol lucifernek elotto
szultetek tegedet. Ezket or es q nem ban
na meg: te vag pat orokte melchisedech
nek kezete zetent. Ez te iogod felol:
es meg torto q haragianak napian ake
zalokat. Itel nemzetekben be tolt zomla
sokat egde zaja sokaknak fereket soldor
Az aradatokbol izet az utban: a set fel
magasztatta feret. psalmus c. x.

Vallot teneked vram mend en zuuennel:
vigajaknak tanalozokban es guleteze
tekben. Magok vrnak muellkedeti: ki
keresztettek mend q akaratiban. Vallat
es naqsaq q muellkedete: es q igazolatta

Ad hunc pres baramus... iustitiam illi...

marad orokkol orokke. Tot emleitetet q
zudamat irgalmas es irgalmazo es igaz
vz: ettet addt otet feloknek. Meg emle
kezit orokke q testamentomarol: q miuel
kedetenek igazgat huzeti q nepenek. Hog
agya azoknak nemzeteknek orokobet:
es kezenek miuelkedeti igazsag es utlat
Diuiof mend q parancsolati es meg to
kellcttek orokkol orokke: lottet igazsag
ban es igazsagban. Zabadolatot eresztet
vz q nepenek: parancsolta orokke q te
stamentomat. Szent es felcimes q neue
bolgeseget kezete vrnak felcime. Jo
ertelm mendeneknek otet teuoknek:
q duzerete marad orokkol orokke ag
geus es zacharias ps Cxi

Bodog ferfui ki scli vrat
q parancsolatiban igen vqkezit
Datalmas lesen soldon q magyatta:
igazaknak nemzettek meg aldatit.
Ducoseg es kazdagsag q hazaban: es
q igazolatta marad orokke. Tamma
dot scitesegetben vilak igazaknak ir
galmas es irgalmazo es igaz. Zug em
ber ki irgalmas es kolgongoz: meg

no por...

...

...

85
Sersi o besedit iteletben: mert grote nem
mozdoltatik meg. Drok emlekezeten le-
zen igaz gonoz hallattol nem fel. Kes o
Zuuo zemenkedmi vrhan meg tobelltet
o Zuuo nem mozdoltatik meg mignem
meg vtalla o ellensagit. **A** l o z t o t t a a t t a
Zegneknek o igazolatta marad prokbol
o z o k t e : o Z a r u a f e l m a g a s t a t i k d i z e s e g
ben. Z u n g s l a t t a e s h a r a g o z e k o f o
q u a u a l e s k o r g a t e s m e g r o d h a d : b u n g
s o k n e k k i u a n s a g o k e l u e z A l l a p s C x i i
D ermetek diezertek vrat: diezert
vrat vrnak neuet. Legen vrnak
neue aldot: ma matolsoguan es profylen
Nap belettol foguan nap nyugatiglan:
diezertek vrnak neue. **F** e l m a g a s t a t o t
v r m e n d n e m z e t n e k f e l e t t e : e s o d i z e s e
g e m e m e k n e k f e l e t t e . **K** i m i k e n t m i
v r o n t u l t e n k i l a k o s i t m a g o s s a g o l b a n :
e s n e z a l a z a t o s o l a t m e m i e n e s f o l d o n
f e l t a m m a s t u a n n a u a l a s t f o l d b o l : e s
f e l e m e l u e n z e g e n t g a n e b o l . **H** o g h e l
h e s s e o t t e t f e i d e l m e k k e l : e s n e p e m e k
f e i d e l m i u e l . **K** i l a k o s t a t t a m e d d o a n a t
o r o m m e l f i a m a k h a z a b a n A l l a p s C x i i i

*Diezertek vrnak neuet. Legen vrnak
neue aldot: ma matolsoguan es profylen
Nap belettol foguan nap nyugatiglan:
diezertek vrnak neue. felmagastatot
vr m end nem zetnek felette: es o diezese
ge memeknek felette. Ki mikent mi
vront u l t e n k i l a k o s i t m a g o s s a g o l b a n :
e s n e z a l a z a t o s o l a t m e m i e n e s f o l d o n
fel t a m m a s t u a n n a u a l a s t f o l d b o l : e s
fel emeluen z e g e n t g a n e b o l . H o g h e l
h e s s e o t t e t f e i d e l m e k k e l : e s n e p e m e k
f e i d e l m i u e l . K i l a k o s t a t t a m e d d o a n a t
o r o m m e l f i a m a k h a z a b a n A l l a p s C x i i i*

ad pponendi malo / Jacobus / quia dicitur
ad istam ad profeta es hanc ad istum
hoc / ad ad in volubel mag ablinde

Jelnet kimenetiben egyptombol Jacobu
nemzete barbarozokriak nepe kossol.
Kot Judea q zentsége es israél o hatal
ma. Tenger latta es el futot: Jordan
fordolt hatmege. Deget vigattanak ment
kossol: es volget mikent iohoknak bara
ny. Mi teneked tenger hog el futal: es
te Jordan nre fordoljal hatmege. De
get oroltenek ment kossol: es volget
mikent iohoknak barany. Vriak or
szaiatol meq indolt sold: iacob istene
nek orszaiatol. Ki fordentotta a zirtot
vizeknek tauaba: es a romlatot vizek
nek forrasaba. Nem nekonyk vram ne
nekonyk: de te neuednek ag a digoseget.
Te irgalmassagodon es te igazsagodon:
Hog ne mongak valaha nemzetek hol
vagon q istenek. Mi istenonyk ke men
ben: mendeneket Vallamelleket astart
tot. Nemzeteknek kepek aran es ezüst
emberi kezeknek mivellkedeti. Fiolk
vagon es nem solnak: zemek vagon es
nem latnak. sfulok vagon es nem hal
nak: orrok vagon es nem eznek. Kezek
vagon es nem tapasztalnak: labok vagon

Ad istam / balmubau / bidez / ad / senny
we / d /

Keuanta enlehem aicitam te igazolati
 dat: meny vjoben: Meg poroitottad a
 keucleket: atkozottak ~~el~~ elhaiolnak
 te paranzolatidol. Meg el en tollem
 bozuzagot es vtalatosagot: mest fi
 kereztem te tanosagidat. Es meit vlti
 nek fi delmek es en ellenem bzebnek
 vald: te solgad te tanoluala te igazo
 landban. Meit te tanosagod en em
 lehoztem: es en tanalgim te igazola
 tid. Deleth Ragadot apagimento
 hoz en leltem: etez engemet te iged
 szent En vtaimat meg huzentem es
 meg halgattal engemet: tanohenge
 te igazolati dea. Te igazolati dnak
 vakra oftas meg engemet: es tanolok
 te gudaiddan. Almadot en leltem
 atumalkodantol: tofel meg engemet te
 igedben. Namissagnak vtat tanoztassad
 el en tollem: es te toruenedbol igal
 mazis em ~~em~~ Dgassagnak vtat
 valasztottum: te iteletuak nem selettem
 el. Ragattam te tanosagid hoz vram:
 ne akaris engemet meg ala znod

De parandolatidnak. Utat fittam: mifer
meq Zelefeititced en Ziuemet. De es
Orlicnt ves auag az ps. Cxx
vram emmekem te igazolatosdnak
Utat: es fi kerezam qtet mendha Ag
emmekem erclmet es buquetem te toz
uenidet: es quidem ast mend en Ziuem
mel. Zig engemet te paranzolatid
nak ofuenciben: mert qtet abartam.
Wardad en Ziuemet te tanosagidhan:
es ne fosuensegebe. ffordohad et en Ze
meymet: hog ne lassanak hiusagolat
te utatban Eleueneq meq engemet.
Bezged te Zolgadnak te bezdedet: te
felelmedben. Et meged en bozzusage
mat mellet gariatban: mert te ut
letid vigasagosok. Dme kuantum te
paranzolandat: te igassagodban ele
ueneq meq engemet. Ward. Es ioyign
en ream te uyalmassagod vram: te
vduossegod to bezedet. Ment es fele
let iget neicem Zidalmagolnak: mert
zemenkettem te bezediben. Es ne ve
del en Zambol igassagnak igetiet va
lamngten: mert te utletidbe igen re.

menkettem. Es grüsem te tyruenedet men-
denha: qrokte es oroktel qrokte. Es iarta
Zolessegen: mert te paranzolatidat fe-
restem. Es besellobuala te paranzola-
tidrol kuralabnat zemleben: es nem alas
tatom vala. Es emlebesem uala te para-
zolatidban: melketet zertem. Es fel-
meltem en besemet te paranzolati-
fiket zertem: es tanolok te igyola

Meg emlebesem zay: es auag az
te igyodrol te zolgadnat: kib-
kom zernersiget aml. Es ket engi
meg vinyastulak en alazatussago
mert te beseded meg cleuengitet en
Kuculet hamissan mruclkednek va-
galamigten: te tyruenedtol fe: nem
lottam el. Meg emlebesem te utle-
vram qroktol foguan: es meg v-
taltatom affogattogat tartot en
bunsokert te tyruenedet meg

Enellete

21
ce

En zezem vram; mondottam te torue-
nedet qziznem. Onzollottam te orga-
dat mend en ziuemmel; uzgalmazi
emmekem te bezedet zezent. Gondottam
te vtaudat es fordeittottam en labannat
te tanosagidba. Kes vagot es nem ha-
rozottottam; hog qzizem te paranzola-
dat. Bvngosoknek kpteli meq kyzne-
k engemet; es te tpruenedet nem
tem el kszellxon fel kelek vala te
ed wallanom; te igazolatodnak ite-
nem. Kes es vagot en te mend fe-
nel; es qzizem te paranzolatidat;
uzgalmassagoddal telles fold, te igaz-
olatidra tarich engemet. Veth ps Cxxv
ozagot tyitel vram te solgaddal; te
ed zezent. Dozagra es se gelimre es
omaira tarich engemet; mert te
anzolatidnak hittem. Mi clot
stuan vet kesem; azert te bezedi-
dozagra es se gelimre es omaira
tarich engemet.

mitent tōr q̄ūuok; de en te tōruenedben
emlekezem; Jo emmekem mert alastal
engemet; hog tanolnam te igazolatiat
Jod emmekem te gadnak tōruene; aran
naknak es ḡustoknek ezemel; Joth
Te kezeid tōttel engemet vram; es zci
zettenek engemet ag emmekem ertelnet
hog tanolnam te paranzolatiat; k̄ik
felnek tegedet latnak engemet es vira
dnak; mert te igidben igen zemente
tem; Meg esmertzem vram mert igassag
te itelet; es igassagban alastal eng
met; Legen te igalmassagod hog vi
gastallon engemet; teg te bezeded ze
zent te zolgnak; Jovienek emmekem
te igalmazatid es clet; mert te tōru
ned en emlekezem; Alastassanak ke
uelok mert hamissan hamissagot tō
ttel en ellenem; en ke tanolok te pa
ranzolatiaban; fordollanak en hog
iam tegedet solet; es k̄ik esmertzek te
tanosagiat; Legen en q̄ūuem ferte
Setlen te igazolatiaban; hog ne alasta
Meg fogatto lffam; Caph ps cxxiii
Zot te vduossegedben en lolkem

es te igodben igen remenbettem. Meg
fogastostak en semem te beszededben
monduan mlor vigastak meg engemet
Mert lottem mlent tomlor hobhaemat
han: te igazolaidat nem felettem el.
Han te solgadnak napi: mlor to engi
vlagzol fel uclit. Mondottak erme
kem hamissak beszedet. A nem ment
a te toruened. Mend te paranzolatid iga:
ssag: hamissak vlagzol engemet seges
engemet. Monnal meg emlegettet en
gemet soldon: en te nem haanam meg
te paranzolatidat. Te ugalmassagod
zerent eleuenek meg engemet: es quzem
te sadnak tanosagid Lamech Grotke
Gram: te igod meg marad menben. Es
nemzetet bol nemzetet be te igassagod:
fondaltid soldet es meg marad. Te
beszededel maradnak napok: mert
mendnek solgadnak tenesed. Hanc
hog te toruened en emlegettem: ta
bat talantal el uestem volna en ala
satoszagomban. Grotke nem feledem
el te igazolaidat: mert o bemek ele
uenetettel meg engemet. Tved vagok

en vduosch engemet: mert te igadolat
tidat fi keresztm. Datanak engemet
bunsof hog el vestenene engemet:
te tarosagidat ezettem. Menden ve
gesetnek lattam veget: Zeles igen te
paranzolatid. Men ps c xxiii

Mikeppen zerettem te tpeuenedet.
Mend este en emleketem. En
ellensegimen boldzeitettel engemet te
paranzolatiddal: mert grote vagon
lennekem. Mend engemet tancitok
selet ezettem: mert te paranzolatidat
kerestem. Mend gonof vttol meg tilto
ttam en labamat: hog oriznem te ige
idet. Te iteletidol el nem hailottam:
mert te toruent vettel emnekem. Mert
cdesbet en eivmmek te bezedid: megnek
felette en sarmak. Te paranzolatidol
ezettem: mert guloltem mendhami
ssagnak vtat. Num auag num. Fouet
nek en labamnak te iged: es vilag
en osucimmet. Eskotem es zerzettem
oriznem: te igadolatodnak iteletet.
A lastattam valamiglen. Vram elcue
neg meg engemet te iged zerent. En

Sammak akazant fellemetesse teged
 Gram: es te iteletedre tanch engemet
 En lalkem en bozemben mendha: es
 te toruenedet el nem felettem Wette
 nek bünosok tozt emmekem: es te pa
 rangolatidtol el nem te uchettem.
 Oioflette kerestem te tanosagidat ozo
 fke: mert en juuemet orom. Hai
 tottam en juuemet te igazolatiidnak
 tetelire ozo fke meq sordattatezt Sa
D amssagot iui / meth ps Cxxv
 loltem: es te toruenedet keret
 En segedelmem es engem fogado vag
 te: es te igedben igen remen kettem
 Haiollatok el en tollem gonostodok:
 es kpuetem en isternmek paranso
 latit. Weg engemet te bezedet ferent:
 es elck es ne alagh engemet en va
 zodalmamtol. Segeh engemet es ud
 ugholok: es em ketesem te igazolatiid
 ban mendha. Statad mend te iga
 ssagidtol el tanosolat: mert hatms
 q gondolatitok. Toruentrolnek Gal
 lottam soldnek mend bünosit: azeit
 kerettem te tanosagidat. Bagdost mg

en te stemet te felelnet; mert te utletid
 tol feltem. *Aym* Tottem utletet es iga
 zolatot; ne ag engemet; engemet pat
 uarozobnal; *ffogaggad* te igedet ioban;
 ne patuarozobnal meq engemet keuelek
 En semeim meq fogat kostak te vduo
 ffegedben; te iga jagodnak bezedeben
 teg te zoljaddal te uralmassagod se
 rent; es te iga zolatodia tanch meq en
 gemet; Te solgad vagot en ag ettel
 met emeltem; hog tuqyam te tanosa
 gidat; *Tetebiek* idie viam; elhinte
 ttek te torueredet; *Azert* Zeretem te
 paranzolatidat arannak es thopa
 siomnak felette; *Azert* te mend pa
 rangolatidra kuldetemuala; mend
 hant vtat guloltem; *ffe ps Cxxvi*
Ahudulatosok te tanosagid viam;
Azert kouette en lel kem; Te be
 zedidnek magarazatta meq vilago seit;
 es eztebmet ad a probobnal; Meq m
 ttam en samat es vonontottam zel
 letet; mert paranzolatidat keuanom
 vala; Tekend engemet es uralmas
 emeltem; *te* uelidet Zereto & Zerent;

En vepesinet. Geseßed te beßedid scient:
hogne vialkogget en raitam meng ha-
missag. Meneg meg engemet emberet
nek patuaro etol. hog oryiem te para-
solatidat. Te oryadat vilago sehad
meg te solquadra: es tanch meg te iga-
solatidra. Wyelnek hi menetet hog tak
en semem: mert nem oryitet te torue
nedet. Sade Igas vag vram: es iga te
iteleted. Parancsolat igasolatot te
tanosagidat: es te igassagidat igen. Meg
betehetet engemet te secelmed: mert
en ellensegim el selettel te igedit.
Tujes te beßeded igen: es te solgad se-
rette ayt. Hoserke valet en es vialatq:
te igasolatidat nem selettem el. Te
igasolatod igasolat oryette: es te tor-
uened igassag. Torodalm. es getreilm
leltreket engemet: te parancsolatid en
emlekeretem. Igassag te tanosagid
oryette: es etelmet ad es elet. Coph
Fvoltottem meg en ps C xxvii
Ziuemmel halgas meg engemet:
te igasolatidat meg kerescm vram.
Iuoltottem te hograd v duogesh enge:

es orizem te paranzolatidat. Eleue
kyltem erizegen es iuplytem: merit te
igewden igen remenkenem. Eleue kylte
nek te hagd te ferem salamodat:
hog meg enuizenem te hagd. Meg
halgassad en besedimet te ugalmassa
god ferent vram: es te itelod ferent
cleueneh meg engemet. Meg hedeite
tik engemet vldzok hedeite: te
eruenodet te: tanollitok. Kozel uag
te vram: es merd te vram uagassag.
Kozeltem esmerem te tanosagidol:
merd grotte fondaltad azolat. Res
Lassaden alagatussagomat es menes
meg engemet: merit te toruenedet nem
felkard el. Itellad en itelommat es za
badch meg engemet: te besedidert cle
ueneh meg engemet. Tauot binosoktol
vduosseg: merit te igazolandidat nem te
restok. Gokul vram te ugalmassagid:
te itelod ferent cleueneh meg engemet
Gokul te vram engemet: es to
zedelmeznet engemet. te tanosagidol
el nem hailottim. Latek toruentyog
fct es meg leletzem vasa: merit te be

Jedidet nem gristek / Lassad mert te
paranzolatidat Zerettem vram te u
yalmassagodban eleueneh meg enge
met. Te igcidnek boldeti igassag. Pro
kkel te igazolodnat mend utleti
Medelmet. Syn. ps Cxxviii.
Meddelmet engemet ingen: es te ige
idol felt en zovnem. Grolob azeit
en te bezedten: rnkent ki lett sok fol
latot. Hamssagot quilolam es vris
flottam: te toruenedet te Zerettem.
Hetsz mondotam napraban digzeretet
teneked: te igazolatidnak utleti folet.
Bok betoseg te toruenedet Zeretznek:
es mig q nekik gonosbodlat. Varom
vala te vduosseged vram: es te pa
ranzolatidat Zerettem. Quize en lel
kem te tanosagidat: es igen Zerette a
Zokat. Tazottam te paranzolatidat es
te tanosagidat: mert mend en vram
te zemled elot. Chau Kozlehen en
onjollatom te zemled eleibe vram:
te bezedet zerent ag emetem ezetmet.
Bememmen en kersem te zemled elei
be vram: te bezedet zerent mentz mig

De babylonabel fogasagat k. Juhannafacs
cunede Jure halaf adnak Jstenn

fel, bekeseg islen, idoknek enek. ps CXXX
Uson fogasagat mikor meg saba
tattak. Tabat betolt orommel mi van
cb mi nehuont vigasaggal. Tabat
mondnak nemsetek kozot. fel magasta
tta ve q miuelkedtet q velet. fel ma
gastatta ve miuelkedtet miuelonk.
lottonk vigadok. ffordhad meg vram
mi fogasagat. mikent arzadat es q sel
ben k. vetnek kornuzetben. vigasag
ban arznak. Memmen memekuala
es sunak vala. ereztuen q maguotat.
Touen ke. ignek uala. uigasaggal hos
uan q keucieket. idoknek enek CXXXVI
Nanem ha ve alkotanga a basat.
Heiaba miuelkednek k. alkotak
ast. Nanem ha ve orizendi auarast.
Heiaba vigan k. orizi ast. Heiu tunek
tek a vilag elot fel kelnetek. kelletek fel
mi vtan vlenetek. k. gitek serelmek
kenezet. Mikor adand q zere tomek al
mat. ime vrnak orok fiaitnak erde
mek hasnak gimolgok. Mikent ha
talmasnak keseben milak. Vgan k.
De uu Jsten mynden orjagotnak ma
vosotnak es basatnak epitovye es
Lalmajaja

12
Az hajdaniak ayanlaku, co bodosza
vrat ivya meg az profeta

zavattaknak fiar. Bodosz fcsiu ki betol
totto q feuanattat o belolek, nem alas
tatik mhfor bezel q ellensegiuel a Kapu
ban. Gradosoknak encke Cxxxvii

Bodosok mend fik felvrat, fik
biarnak q vtuban. Te kegednek
mynkaut ki eged, bodosz vag es iol lejen
teneked. Te feleseged mint a bouol
kodo solo veggio. Te hazadnak oldali
ban. Te fiard mint olaysanak fia
taly, te astalodnak koznollo. Ime ig
aldatik meg az ember, ki feli vrat.

Meg algon tegedet ve sponbol, hog las
iokat terusalemben, te eltednek me
den napiban. Es lassad te fiadnak
fiat, be keseget iszen. Gradosoknak

Gakorta ki viuttak encke ps Cxxxviii
engemet en ifiusagomtol foguan.
monga ma isel. **G**akorta ki vtutta
nak engemet en ifiusagomtol fogua.
es merz nem hatgattak emmekem. En
hatamom faragtak bingosok, meg
hoscitottak o hamissagokat. Iqas
ve eluagdalla bingosoknek nato
kat, alas tasanak es fordollanak

halath ad istennik az profeta hogi
az ellensogtind meg zabadul

hainuomogst istomik af profeta af
bynrik bofhanattacur

Datmege mend kist qulolick syont lege-
nek mikent haiasatnak zenaia: ki m
clot ki utatnek meg azot: kibol nem
tolli be q kjet ki aratta: es q kebelet ki q
keueiet felgiuti: Es nem mondottak kist
elol mulnakuala vrnak aldomasa tu
zaitatok: vol mondottok tunektik or
nak neuete. Gradofoknak encke ps

Delgegethöl kualtottam C xxxix
te Hosiad vram: Gram halgasomig
en zornat legenek te fuleid vgtkegk
en onzollatorimnak zauahoz: Da ha
missagolat tartanda? vram: vram ki
tina: Mert te nalad keglimeget vagon:
es te toruendert turtelk tegedet vram
kürt en lelhem q igereben: remenkedt
en lelhem vrbam: Veterienek orisetol
foquan eyten: remenkegett yst vrbam
Mert vernal izgalmasseg: es by qna
la zabadseg! Es q meg zabaduta yst:
q mend hamissagiböl Gradofoknak
Uram nem magasztatot encke C xl
fel en zauem: Ves nem selosoltok el
en zemeim: Es nem iartam nagokban:
es sem gudalatosokban en zaitam!

Dyodfedyle ysten dems af profeta av
mal mikyren ystennek engedens / co
ay magat magd eyndi

penyarek jhmuz d profia hogj az en fogadasaf
meg alsa es hogj templomaz jerusalembe elnyaltasson
romaba hogj az odjaz az en maraditsanak ravassit

Hancem alajatosz ersekuala: de fel magas
tattam en lelkemet. Mikent emittetek q
annan: vgam szabattat en lelkemben.
Kementegget isel verba: ma matolsogua
es oroligien. Gradosoknak enek ps c
Amlakejel meg vram dauidozeli
s mend q engedelmessogergl.
Mikent eskottom vrnak: fogadast fo
gattam iakob istenenek. Ha be menen
dek en hazamnak hazlakaba: ha fel
menendek en teccitetemnek agaba. Ha
adandok almat en sememnek: es en
zemem heianak almetonsagot. Es nu
golmat en fultomnek maghem lellok
helt vrnak: hazlakot iakob istenenek
Tme hallottuk azokat opataban: meg
leltuk qet silodnak mezerben. Be
megonak q hazlakaba: imadkozont a
belen hol allottak q labay. Kel fel via
te migolmadban: te es te santelotodnek
sekredie. Te papid obtosienek igaz
latban: es te antid vigagganek.
Dauidert te solgaderit: ne fordchad el
te xpodnak orszaiat. Eskot ve dauidnak
igassagot es nem mazla meg qtet: te

Int ad istum nupt ad profeta
nupt b... ..

hasadnak qmoloqbol vete te sekedre
Da qzendit te fuid en testamentomo
mat es en tanosagimat: cetera mellekie
tangitom asolat. Es q pof orofigten ul
nek te sekeden. Merit Valastotta Or front.
Valastotta lakodabna maganak. Es en
nugolnam orofitol orofite: ut lakozom
merit Valastottam Et. Q qzueget meq
alduam meq aldom: es q zegem it meq
elegitum tenereffel. Q papit qlto te
tem iduosseguel: es q santi viradnak
viragagat. Et meq hozicidom dauid
nak gadiat: alottam en xposomnak
Souctnetet. Q ellensegit qlto te tem fe:
alazattal: q zaita meq viragosit en san
teletem. Gradofonak emeke ps xli

Ime mel io es mel viragagob: lakos
Im atasiaknak egde. Mitent a tenet
foben: ki lesal sakalba aaromat sakala
ba: ki lesal q ruhamaf peremebe.
mitent ezomnak hazmatthi ki lesal sy
omnak hegere. Merit ot paranzolt or
aldomast es eletet orofigten Gradok
Ime ma iol mongatof. Cneke C xli
Vornak: venak mend Solgau. Iki allo.

Int ad istum nupt ad profeta
nupt b... ..

~~De profeta Ihu ad ephraim iohannem kirk
ad templomba iustitiam mala bogt
ad istius de iusticia~~

tot vnaſ hazaban: m' iſtenont haſa
naſ palotaban. Erieten ſel emelletet
tu teſeteket ſentoe: es iol mongatoſ
vnaſ. Meq algon tegetet ve ſyombel: ki
totty memmet es ſoldet. alleluia ps Cxl

Disrietet vnaſ neuet: ſolqak m'
Disrietet vnaſ kirk allatot vnaſ
hazaban m' vront iſtenont palota
ban. Disrietet vnaſ mezt io ve: enekle
tet q neueneſ mezt edes. Mezt valaſto
ita va iacobos maganaſ: iſelt bizodal
mba maganaſ. Mezt en meq eſmeritem
hog naſ va: es m' iſtenont menden
iſtenek ſelet. Mendeneſet vala melle
ket akart tot ve: memmen es ſoldon es
tengerben es mend melſegetekben: ki hos
uan kodyt ſoldnek vegetol: villama
tot es eſſet tot. Ki ki hos ſeleket q ken
gebol: ki meq verte egyptomnak. clo
ſletet emberbol ſoquin mend barmigta
ki ergetet ſoldi. Htadabat es memi ic
lenſegeket te kzepepede egyptom: pha
zahoba es mend q ſolqaba. Ki meq
vert ſok nemſeteket: es meq olt eroy
ſiraloſtat. Econt amorreus ſolnak

Kiralat: es oqot basarmak kiralat
es fanammak onend oqot / Kiratta q
spldet qaqblete / wqblete / salnek q
nepenek / Dram te naved oqot / Dram te
emlojcted nemsete kopol nemsetete /
Mert uteli ve q nepet / es q volquban
onsollatit / Poganolnak fepek qian
es sust / embet bezetnek minuelkedti /
Baiot vagon es nem solnak / Zemet
vagon es nem latnak / Kulok vagon
es nem halnak / es mert ming kel
let q zavokban / Gendocet legenet q
velet / ki alkotit azotit / es ment
ki bignak q beleick / Isibek nemse
te vol mongatot vnaq / aazomak ne
sete vol mongatot vnaq / Leunet
nemsete vol mongatot vnaq / ki se
lutek vnaq vol mongatot vnaq / Aldot
qz syonbol / ki lakolok / utmben

Vallatot vnaq. Alla C xlv
mert io / mert oqotte q irgalma
Naga / Vallatot isticnetnek isticmenek
mert oqotte q irgalmassaga / Vallatot
Oraknak vnaq / mert oqotte q ir
Mert tot nag judatit q maga / mert
Dijferetvi es hala adava ipu / D
Kvafin ad es / hal / Jolganis

Ferendew mond of profeta of babylon abelij
vabag selend holof of babylon abelij

Si totto memmet etembe; m' q' q' q' ir
ki fondalta vizeken faldet; m' q' q' q' ir
Nap senlet narynak hatalmaban; m'
ozbte q' w' ki tezen hodot es gillagolat
cynek hatalmaban; mert q' q' q' m' meq
verte egyptomat q' elo letuel ofuo;
mert q' q' ki kihosta q' k' xepibol isle
Kros k' shen es felszes karban; m' q'
ki meq ofotta a veres tenget oflatok
ba; ki kihosta isle q' attalla; Es ki
zasta pharabot es mend q' tchetseget
a veres tengetben; ki altal vitte q' ne
pet a k' ettenen; ki meq vert sok nem
fettek; Es meq olt k' os kiralolat;
Deont amozze soknak kiralat; Es
ooqpt basamak kiralat; Es panagn
ndik mend ofagit; Es atta q' folob
ket ofokletbe; k' s' d' nek q' solgmanak
ofokletbe; Mert mi alafato ofagont
ban meq emle kezet mi rollont; Es
meq sabaditot mintet mi ellenfe
gon; k' q' l'; ki ad etket mend testnek;
Wallatok memmet istemnek; Wallatok
vratnak vranak; mert ofokte q' ir
galmassaga; Davidnak p'sa C xli vi

Revis ad Iudokas hogg meg enkonklyent
myn salombi ad romplomba iustendit

107
Babilomak soloi selet ot vltok
Bes sitok: mitor meg emlekent
spontol id fuzekre q kokpente sel gu
ggertettuk my organamkat Merit
ot kerditnek mynket kif fogzagda
Oittnek mynket: az eneknek igelerol
Es kif eluittnek mynket: di fereket
mongatok mynekank spornak enek
bol Mueppen eneklik mi monfnak
eneket idegen foldon: haal seledendek
tegedet izlm: el seledetnek adasset en
idgom: Nagaggon en neluem en enem
kif: ha nem emlekent meg te rollad
Hanem eleue vetendek tegedet izlm:
en nagaggonnak kerdetben Meg em
leleket vram edomnak fuaurof: te
zusalennek napiban: kif monnak
elotesset elotesset mend fondamen
tomngtan q benne Babilomak la
na nuualab bodog ki meg forbatla te
neked te forbatlatodit: kif forbatlottal
mynekank: Bodog ki meg fasta: es meg
serti q aprodidat a ky zethof ps calm
Vallok teneked vram mend len gu
A uemmel: mert meg halguttad en
hala ado ymacdage ad ellenofstend
walo meg zabadrilascus

Et psalmus meus ranyis avia hory of ystori
myndonung ylen waggou es mynden gondola

imadsagommat mend igriet. Angalofnak
semeket elot eneket tcheted: es imadfo-
som te sene templomodhas es vallot te
neuednet. Te ugalmassagodol es te iga-
ssagodol mezt fel magastattad te mend
senti neuedet. Galamel napom kaualtan-
slaf tegelet halgasinas engemet: en
lelkemben meg sokasitas igazot. Dalla-
nak tenced vram soldnet mend kurali:
mezt hallottat te hadnak mend igriet
te eneketnet vram vramban: mezt dag.
vram digosage. Mezt selyes es alafato
sokat lat: es magassolat meg sol meg esmet
Ha iaramdot tordelmet fogot meg ele-
uencetes engemet: es en ellensegimnet
haragosa. Ki vortolud te teglet es idug-
sotet engemet te igad. Ve meg sorkall
en citem vram te ugalmassagod qorle-
ke: es te kzednet. Amueltedetet ne vral-
lad meg. Dauidnak psalmosa. Exlvm
Vram meg bizoncitolal engemet es
U meg esmetel enge: te meg esmet
ted en vresmet es en fel feletemet. Meg
ertette mend en gondolatimat tauol
en qsuemmet: es en kytelmet meg erte.

ok / di. l. k. end. i. k. / es 171700 dolgoz /
tudman madnak en nala

109

ted. Es mond en Utannat meg lattad.
mert mnes bezed en neluemben. Tine te
gram meg esmertetel mendeneket. Utolp
bit es zepic ket. te zepicetl engemet es
vitted en zeam te kezedet. Gudalatoz lot
te tudomanod en belollem meg crossolctet
es nem hatok q hozia. Houa meget te
zellectedtol. es houa fugat te zepicadtol.
Ha fel menendek menke te ot vag. ha le
zallandok pokolba ielemuag. Ha veen
dem en tollannat vilamodat. es lakund
tengernek vegiben. Es mert ada te keze
id vunen engemet. es tart engemet te idgod
Es mondok infantal setetsegek meg
nomodnak engemet. es en vilagosola
tom en gonectkedetemben. Mert setetse
gek meho setetsegenek meg te tolled. es en
vudent nap meg vilagosolantak maktet
q setete vjhan es q vilaga. Mert te bir
tad en vjmet. so jattal enged en aniam
nak melhebol. Gallok tenched mert
vedetesol fel magasztattal. Gudalatozok
te mivulvedetud. es en lalkem igen meg
esmerete. Nem reitetet el en zam te tol
led bit tottol reitebben. es en tom fold.

nek allaihan. En tokelletensegemet ka
ttak te zemeid, es te konuedde uattat
nak mendnek: napok askonatnak es
senki q demet. En neten te igen tiz
telendok te bazand esten: igen meg erg
sseitetet q fedelmseget. Meg samlalom
asolat es fouemnek, selette meg soksol
tatnak: fel kolum es meglon veled va
gok. Ha meg glendes esten bunsofet.
Gezetnek sefiar tauoziatok el en tiz
lem. Mert mondok gondolatokban
meg veget husagban q varesolat.
Nem de ki gulobak tegete vian, gu
loltom e, es te ellensegiden meg lelte
Zemuala. Tokelletes guloseget gulol
tem asolat: ellensegin tonnet emek
Dihonek meg engemet esten es rugjad
en guemet: teg meg engemet es es
uncid meg en fouemnek. Es lassad
ba vagen hamissagiat van en benne
es vig engemet as vrok vian psalmus
Meny meg engemet vian c. lxx
gonos embertok: Hamis sefiutal
menek engemet. Mert gondoltanak
hamissagolat guokben: mend estig
kenyevok danyd, ad doegs ellen. Itou
nikt es erjeb ellensok ellen, k ad sa
ni kyal induraban lasknise wala

111
Sezseket vala hadalim. Meg elcsitették
q. nelucler mitent kezet, uszissoknal
merget q. aiolet alát. Q. engemet
vram bungsoknek kezet, es hamis
nepestol ment meg engemet. Ikt gon-
dolnak meg subplantalm en vepesmet
keuelet elreitettek emekem tort. Es
koteleket ki teueitettek torben; az osue
melllet gonozkolatot vettek emekem.
Mondotam vram en istenen vag te,
halgass meg vram en onkolatorimul
Zamat. Vram vram en vduossegemnek
Zaga: arniekotal en sciemie hadnak
napiaban. Ne aggad vram en auita-
tomat bungsnek: gondoltam en elle-
nem: ne haggy engemet ne talan-
tal sel magasztassanak. Q. kerengetek
nek seie q. aialoknal monfui. Ne se-
di qket. Dulnak q. zaiok. Senek leue-
ted qket tuzbe q. naualauokhan nem hve-
delmes. Nelues firsui nem birtatik fol-
den: hamis ferziat gonozok foglallal
vezedelmbe. Meg esmertem mert tot
vi naualajoknal utcleret; es gosodet
met Sezeneknek. Oalo bizson igazak

Dauid in hof ad Jank weiffen wolna / rowol
wale ad yften Jatoratol / holo ad vegerdy
afhwey aldofat lefen wala / afex maftan

Salpak teneked; es lalohmak igafak te
Semmedel. Dauidnak psalmofa maftent
dauidnak ertelne mifoz wolna a bar
zanagan. Psalmus C 1

Aram uoltottem te hoziad halgaf
meq engemet vigekeziel en gomhos
mifoz uoltottek te hoziad kuldifpet
en imad jagom mifent gerietet te fe
meked eleibe en fozemmel fet crneleti
esti aldofat. Vex wram gerietet en zam
nak; es kgringl allaptatnak autaiat
en aualimra. Ne haizad en juuemet
ponofagnak igriebe; bingof menekede
tenek menekedete. Jamiffag mruel
kedo emberetel es nem elegplok q va
lastottual. Meg feg engemet igaf igal
massagban; es meq parat engemet
bingofnet te olada nem kquereiti
meq en feremet. Merz meges en imad ja
gom q kelletetekben; el neltetel kotle
fet Sirtok q bizas. Halgattak en
igennet mert hatalmatuk mifent fold
mek kouere el torletel folden. El gmn
letel mrend en tetemim. pofkol melle
mert te hoziad vram vram en Semern

Dauidnak onito imad jagom
mifoz ad barlangba wolna

kenijevigz hogg ad en bejendz sel ene
life ad aldofaz helyemz legjen

143

te beled remenkettem ne ved elen lalkemet
Griß engemet atpitol kit allattak en
nekem: es a harms mivuelkedz bnek go-
noz bolatoltol / Esnek q haloraba bñg
set: egedyl vagon en miglen el meget
Davidnak ezetlme mitor el fura get
bol es ionq a barlangba odolamba z
ze xxn q madfaga orhoz ps c li

An sommal karaltottam vehoz en
sommal onzollottam vrat / ki ott
en madfagomat q herede elgt: es en to
redalmenet q elottz hiedtem / En zelle
termet en belglen meg fogat hozatban:
es te meg esmerced en qfuehmet / Es
vtban tiben vacoluala: elzetittel feue
let tort ennekem / Azokuala ionfogl
es hatz kuala: es nem valo ki meg esmer
ne engemet / Elvept futat en tollam:
es minc ki meg keresse en lalkemet /
Juzltoptem tehosiad nam mondak te
vag en remensegem: en zsem elqnek
fplacben / Veget szel en onzollatomhoz: t
mert igen alasztattam / Meny meg eng
vldozoktol: mert meg batoroltak en vai-
tam / Hogg ki az qrisetbol en lalkemet

kenijevigz istennik hogg envez ad en
ellenigjevel ad sand kyalyend megz
dalmadja

Item finjencvoss ad profia hoy ad
Larlangbol & Jabadaja

te nouedret vallatira engemet uornak
igazab anigrem meg forbatlad emmekem
Dauidnak Psalmosa mindon villosi vala
Gtet q fia absolon Ps. C. L. n.
Vram halgas meg en imadpogmat
fulcidud Gedbe veged en onzollato
mat te igassagodban meg halgas enge
te igazolatodban. Es ne men be iteletbe
te Volgaddat meit nem igazolatit te
Zemled. elot mend. cla. Mert villosy
ellenseg en lakkemet valasta folom en
eletmit. Kellhet engemet fetendim
kent vilagost halottas meg busolta
tot en bennemen zelletem meg habozot
en zinem. Megmolestem en regi na
pimot meg onlestem te mend mi
heltkeltuden. es te kezidret zuzoti
ben meg emletem. Ki terieztetem
te hozad en kezem en lakkem mitent
felo vizuelkub tunked. Gorfam halgas
meg engemet vram meg fogatkozot
en lakkem. Ne fordeha el te orzadat
en tysem. es egyuly lezet a patakba zal
lokkal. Hallandoua teged emmekem
bolual te igazmassagodat meit te

beled remenkettim // Meg ielenőed emek
az utat. Eiben iriat: mert te hōsiad emel-
tem en keltemet. Menő meg engemet
en ellensegemőb iram te hōsiad futta
tanch engemet te akaratod irnem; mert
en istenem irate. Te is keltetd irzen
engemet az irő folda te nevedet iram:
meg elcuenetes engemet te irassagodban.
Ki hōsed a tyredelöl en keltemet: es
te irgalmassagodban eluested en ellen-
segemet. Te keltetd mend kilt tyredel-
mōs en keltemet: mert en te keltetd
irant. Davidnak psalmosa mikor al-
la goliad ellen s. k. xvij. ps. c. Lm
Nedot ir en istenem ki tancita en
keltemet habrosasba: es en ir-
iramat habros en irgalmassagom es en
bōdalman: en fogdom es en sabadito
en oltsalmam es q bele remenkettim:
ki engesleled en nevenet en alam. Ora-
m ember mert meg esmerettel q neki:
anag embernek fia mert abutad qtet.
Ember hiusagyal egenezolt: q napi d-
mulnat mpepent arnek. Dram hai-
gad le te memleket es galle vissed a
halay ad istenit ad profia hōgy en
tey ad en ellensegim nagy ojenjedemik
kel Jevette

hegetet es fustolgnck. Dillamatofat fen
h^o lettel el h^o m^o t^o d^o azokat: ez^o d^o ki te
mlaidat es meg haboreitod q^o ket^o d^o ez^o d^o
ki te kesed^o magassagbol menes meg
engemet es habadcs meg engemet u sok
visekto^o: es az idegen fiaknak kesekto^o
kiknel Zaiok besellet husagot: es q^o 10g
iof hamissagat 10gia. Ist^o vi ene
ket eneklek teneked: a vi huro poltar
ban eneklek teneked. It^o az v^o d^o s^o p^o get
fizaloknak: ki meg habadcsot^o d^o d^o au
dot te golgadat: a goncs^o d^o d^o t^o p^o l
menes meg engemet. Es menes meg en
gemet az idegen fiaknak kesekbol: kik
nel Zaiok besellet hevisagot es q^o 10g
iof hamissagat 10gia. Kiknel fiay
mitent plantaloknak fiatali: q^o ifiua
goktol soquan: q^o fiay egde serzetek:
kyenql ekesslettek ment templomnak
hasonlatu. q^o p^o m^o g^o r^o ell^o s^o k^o b^o t^o uan
ebb^o l^o abba: q^o ioh^o k^o ell^o k^o k^o d^o u^o c
q^o v^o p^o s^o k^o t^o k^o n^o: q^o t^o k^o e^o n^o e^o k^o b^o u^o e^o. V^o n^o g^o
romlat q^o m^o a^o r^o r^o i^o a^o i^o o^o k^o b^o a^o n^o s^o e^o m^o m^o e^o n^o e^o: es
m^o n^o e^o s^o v^o m^o l^o a^o t^o q^o v^o e^o s^o a^o u^o o^o k^o b^o a^o n^o. B^o d^o o^o g^o n^o a^o
mondottak a nepet kiknel ezek vadnak.

Djefar dawjz ad iſtentſ ad eno iſſgal
maſſagab

bozog nep kinek vz q iſtene Davidnak
pſalmosa Maſtent dauid encke pſ c lvi
Hel magyſtallak te gedet kirak en iſtene
es iol mondot te neuednek orokke
es orokkel orokke Mend napon iol mon
dot teneked es digezem te neuedet orokke
es orokkel orokkol Nag vz es igen dige
zetes: es q nagſagának minjen vege
Nemzetek es nemzet dicsu te minokke
detidet: es te hatalmadat hirdetik Te
dilofeged ſentſegenek nagſagat beſellit
es te ſudaidat hirdetik. Es te ſeldm
nek iofagat mongak: es te nagſagod
at hirdetik Te edeſſeged boſegenek emle
ketit hirdetik: es te igazolatidat viga
gok. Iſgalmaſo vz es igazalmaſo: be
teſeged es igen igazalmaſo. Es vz men
denekben es q igazalmaſati q mond mi
uelkedtenek ſellette. Pallanak teneked
vz te mend miuelkedtid: es te ſentid
iol monganak teneked. Te orſagodnak
dilofeged mongak: es te hatalmadat be
ſellek. Hog meg ientek emberet ſi
amak te hatalmadat: es te orſagod
nak nagſaga dilofeged. Te orſagod

mend vilagolnak oryaga: es te vrasagod
 mend nemzetekbol es nemzetekbe. Hym
 vi q mend igiben: es sent q mend mo
 uel kediben. Alq konuebit vi mendeme
 ket kik le omolnak: es sel igazit mend
 le esettet. Mendemetnek zemek te beled
 zemenkednek vram: es te act azolnak.
 ct ket alkolmas vadoben. Te meq mitod te
 kezdet: es be tolacs mend ledost aldoma
 ssal. Tqaz vi q mend utaban: es sent q
 q mend minuel kediben. Kezel ve mend
 nek hog qtet kualtol hog: mendmetke
 qtet kualtol hog igassagdan. Qtet felok
 nek akazattolat tzi: es q onzollattolat
 meq halynita es vdugeiti azolat. Qzi
 ve mend qtet feretylet: es mend bnd
 saket el vzt. Vvnaq diezertet zolla en
 zam: es iol mongon mend test q sent q
 neueneq qrotte es qrottel qrotte

Rqgusnak: es zakariasnak enete. Clv
En lelkem ducarid vaat. Dixerem vaat
 nek miglen lezet. Ne akaziatok zeme
 kednetet seicdelmeibe emberetnek fiaha
 kibben migzen vduosseq. Ki megen q

halv and istennik ad vrasia. D embero
 vashend walo yo volacry. es jw ad ne
 pekif hog ad emberoy cwenben ne biffvink

Sella te es meg fordol q foldebe: a napon
 elveznek mind q gondolati: Bodoq ki
 nek iacob istene segedelmeg q remenyege
 q vraba istenebe le tette memmet es foldet
 terget: es mendeneket kelt q benne vad
 nat / ki quis igassagot qrette: tohen itele
 tet bazzuagtuqnek: ad ettet cheyoknek
 Or meg pidi bekofottalat: vr mag vira
 goseit valoktat / Or sel igazait le esette
 ket: Or heret igada lat / Or aris iqueuene
 ket: fogat aruat es qmeget: es elveha bi
 nosoknek vtolat / Or dylar qratte spon
 te istened mend nemzetekal es nemzetekle

Digrietek vrat ment Alla c lvi
 io as enek: legen mi istengnek
 vassagos es etes dilezet / Or idemnek
 ratoria egde giuti istent himletit / ki
 vqast taredelmeg suuqnek: es meg
 kaza q taredelmeket / ki meg zamlalla
 lillagoknak sokassagat: es mend ajobat
 neudken neuegi / Nag mi vront es nag
 q tehetsege: es q boltesegenek minten
 zama / Or fogad equignek: de alah
 bingosokt mendo folais / Enekletet vr
 nak vallatban: enekletet mi istengnek

Inj ad nepes ad pofca hoi dyferiet ad
 vr istent ad cu hantmar yo volacov / es
 hoi halu arjanak cu nek / met / smet
 meg viti ierusalimcu

nek hegedoben / ki be fedj mermet kedok
kel: es akkor esset szlancok / ki teremt se-
nat hegedoben: es fiauet emberzetnek. Sol-
galactia: ki agya barmotnak q ctkotet:
es hollot puslemnek q tet dilezalknel.
Nem lehen q akazatta louaknak czeist-
ben: es nem lehen q io akazatta fusiat-
nak bo haviokban. De vagon vrnak io
akazatta q tet felakn: es azokban hit-
remenkednek q ugalmassagaba Alla
Jerusalem dilemed vnat. C. L. vn
Syon dilezalk te istenedet. Meit meg
crogseutotte te kapudnak lakait: es io
mondot te fiauhak te bemed, ki vctet
belesaget te hataridban: es buyanak fq
uicsegenel elageitet vgedet. Ki kv erevsi
q bezedet soldnek: q bezedet gorsan fut.
Ki ad hauat mitent gupiat: kdgat hünt
mitent hamat: ki erevsi q kristalomat
mitent falatokat: q hidegenek orlaia
elqt ki tuzi: ki erevsi q igriet es meg of-
uasta azofat: fu q zellote es folnak
vizet. Ki hredeti q igriet vacobnak: q
ugzolait es q utelent iselnek. Nem
lqt e keppen mend nemzetnek: es q

af profva minden veruonueny alle
toz jny af ysterny dyderetsoe

utletu nem idertette meq afoknok c lvm.

Dilerttek vrat mernekhol dilerttek
gter magastatutot Dilerttek gter
mend g angul dilerttek gter mend g
tozagi Dilerttek gter nappenes gud
dilerttek mend tillag es vilag Dilert
tek gter memicknek man es vifet
mellik memick felet vadnal dilerttek
vrat neuet Alit g mendra es lotte
nek g parantola es tozerttek Zer
tette aghat gakte es gterhol
parantolact vrat es nem melik el
Dilerttek vrat fark foldbol es
mend melsegek Tul kges hoag far
gternek gellere kil tozet g gter
Hegtel es mend halmok gantag
fak es mend ledrozet vadat es men
den baemok kegok es tollas rapok
foldnek krali es mend nepnek fedel
mi es foldnek mend birag Iffiak es
guzet vrech ab ifistal Dilerttek
vrat neuet mend fed magastatutot g
magantok neue g vallatin memick
es foldnek felette es fed magastatutot
g nepnek Garuat Dilert g mend

Ab babylon abol haza jenny siodokv jny
d profeta hogj ny enket dicsjvny az
jstny

Zentnek: usl fiamak a hodia kazeleita
nepnek Alleluia C L V

Dicrieket vnat v eneket a dicsie
ate Zentnek egysaban / Grgllon
ysrad abban ki tntq qtet: et sromat
lan vraggonat a kiralokban / Dicsi
ietek a neuet karban: tyrpanomban
es soltarban eneketek a neki / Mert
iol kelletet vnat a nepeben: es fel
magasztata az engedelmeset v dug
nyon / Grgllon Zentek dicsiegeben:
Grgllon a karban / Istnek
a vny a vnyon: es ha clq tarat
a kszobben / Grgllon teni nemzetek
ben: poroitatokat nepekben / Okualo
kat meg krtajn bekobban: es a nemesse
ket / Grgllon vnyokban / Hog tegnek a
bennek meg ut iteletet: dicsieq mend
a Zentnek Alleluia C L X

Dicrieket vnat a Zentiben: dicsie
tek qtet a vnyonak tybelletiben /
Dicrieket qtet a dicsiegeben: dicsie
tek qtet a magasztalat vnyokban
Dicrieket qtet krombitanak / Grgllonban
Dicrieket qtet soltarban es hegedyben /

Dicsieq vny jny d jstny nepek
d profeta

Herz eg atā nem hazom atak eg fii
nem hazom fiaf: eg zent lelef nem hazom
zent lelef. Es e hazomsagban semmi elg
auag vto semmi nagob auag fuffeb. De
mend e hazom zentlelef egenbe erget
es egenla erget. Eg hog mendenkent
mkent immaz fellal mondatot az eggesseg
hazomsagban: es a hazomsag eggesseg
ben boldogessek. Itt azert ig atak valug
falm: ig azert a hazomsagot erlen.
De kellekentes az eret valugessege hog
ami mondatot. Jozusnak spusnak testbol
leas huugra hogge. Itt azert az eret but
hog hogge es hallat. mert vto monk
nak Jozusnak spusnak istennek fia isten
es ember. Olyan atnak allattabol vila
gnak elotta zuletetet: es ember magnak
allattabol e vilagba zuletet. Testleletes
isten es testleletes ember: oke lelefbol
es ember: testbol allapot. Egenla atamal
isteneg heret: fuffeb atamol emberseg
heret. Itt iolkehet isten legen es ember.
De maga nem ket xps de eg. Eg keged
nem istensegnek a teste valto allattamal
de embersegek az istensegbe vetelenek.

Ég mendenkent nem az allatnak eble
leluvel. De a zemelnek egyessegeben
Mert miképpen az okos velet es a test
eg ember. Vgan isten es ember eg Cris.
Ki zemuedet mi viduasse gonkert. le sal
lot poklo kiattos harmad naxon feltolt
halottaibol. Iffel ment memekbe vl
mendenhato ata istennek iogia felgl.
omian meg iquenda itelm cleueneket
es halottakat. Kinek iqueltelen ment
emberet q testek fel felkerendit qm
tulaidon miuelhalottak el obat adandok
De felkerendit miuelhalottak memek az
grof eletbe. de fel gonozokat az grof
tugbe. Es az kofarfiges kezsten hit
tit hanomha vala ki vauan es erossen
biend. nem viduassehet. Dege vagon
Marodik iratimog sent isa' apostola kan
xii. 2. Harmadik xxxviii. Negedik
i. 2. ii. Stizdik epodosnat xv. Hato
dik abakuknak 3. Hetedik dertiono
xxxii. Nolladik damelnek 3. kilente
dik Luce v. Tizediket irat sent ambroz
es sent agoston egyenbe ki igen vagon
De deum laudamus

Tegedet ilten dilcranke: tegedet ve
vialk vallont. Tegedet deak atit:
mend fold borol. Nefed mend angalok:
nefed memnek es mend hatalmak.
Nefek cherubin es Seraphim. Sanetten
zohattal uuoltnek monduan. Sent. Sent.
Sent. Ez ysten sabaotk. Tellesek memnek
es foldet te dilosegednek nagsaganal.
Tegedet apostoloknak dilcretis Sami. Te
gedet prophetaknak dilcretis Sami. Te
gedet dilemek martiroknek senes seragi.
Teged S. vilagban fold zerent val sent
anta eghat. Ant meztelletten nagsagost.
Te tistelendz eg ignis fiadat. Te vigas
falando sent telledet. Te xpus dilosegnek
vialk. Te atanak vag oia fia. Te ember
meg *habundantia* nem vilad suinek
meket fogadandual. Te halal ostene meg
qued mitat meg huuoknak memneknek
orzagat. Te vlt ystemek iogia felal atanak
dilosegeben. Bironak hatel meg iguen
deuol. Tegedet asert keront te solquidid
segehed kilet te dragalans vezredet val
tottal. Orak dilosegeben auandkolans
minket te sentidat. Odugehed vram

te nevedet: es meg aljad te orokodet,
Es biziad a szolai es fel magasztassad
a szolai mend orokig len. Minden na
pon meg aldonk tevedet. Es dilezius
te nevedet orok. Es orokkel orokte.
Urgalmagih mynekynt vram: ugal
magih mynekynt. Legen vram te u
galmassagod my zardtonk. mkep
remenkeltont te beled. Te beled remen
keltont vram ne alasztassam orokte. Mgt
Ez lettem fel magasztatta vram. Es on
kelttem vragod. En vduassegemnek
isteneben. Mert tekintete a szelgalo
lananak alasztassagat. mert mekert
mend. nemzetek mononak engemet bo
doznak. Mert tat emmekem nyugotat hi
hatalmas. es a neue sent. Es a ugal
massaga nemzetekbol nemzetekbe. gtt
felstnek. Tat hatalmat a kaziaban. el
simtet keuleket a duugnok elincibe.
Leuetet hatalmasokat szelbol. es fel
magasztatat alasztassolai. Eheseket be
tigit 10 sagoktat. es kardagoktat ezeket
herasagokta. fogata ilet a germeket.
meg chuleket a ugalmassagatol.

Mikent bejellet mi atamnak abraham
nak es s magdalanak azotte. Dizej
legem atamnak es fiamnak es Sont leletnek
Mikent vala bejelleten es ma es mondha
es azottal azotte 127
Benedictus

Nadot iszinek van istene, mert meg
latta es tot Sabadolacot s nepenek
Es fel emele minelkent vduasseget
Garuat: dauidnak s germelenek. Mi
keppen bejellet a Sont prophetanak
Sabol mat: fel voltanak valag kesde
tetol foguan vduasseget mi ellensegint
kossal es mendemnek kesekbol fel
gulaltenek minket. Hog teme igazsaga
ragot mi atamnak es hog meg emlekes
nek a Sont testamentomazol. Es esial
fit eslet mi atamnak abrahamnak
adandouol anan magat minelkent.
Hog felelmnelkul Volgallont aneki
mi ellensegintnek kesekbol megSabadol
tatum. Kessegben es igazsagan s
elgitta mi mond napimban. Es te
germet huuattatol felsegessnek pheta
ianak: mert elene kelz vrnak orlaia
elgt meg kesitened s vrait vduasseg

8

tanosaganak adattara a nepemek bu
naknek bolanattara. Mo istenankelch
regalmassagnak imatta: kiben meg
latot mindet kelum magassagbol
Olagosek asoknak kiz vilnek setetek
ben es halálnak aznakaban. ori laba
inknak vfeletere bekeseget vtaban
Amma et exced vram. Quic dimittis
Te Soldat: te iged herent bekeseget
Aert luttak enz emem te idig kuta
det. Kit alkottal mend nepenek
ozlana elot. Olagath. poganoznak
meg iolentere: es dalaseget te neped
nek usilnek. Dilaseg legon atinak
Ollagotnak bent setkere Conditore
vunaknak azek vilaga. Eristusalme
mendeknek Sabideitoria Valgasmeg
kengergotnek onzollattokat. Mo banuan
es vilagnak halal vesedelmeuel el ves
tet meg vigastad asendo vilagot vruossa
got aduan melotnak. Es vilag veje
elkezeletuen Zaemaget ment va a
teremebal a sus ananak tistafagy lato
dalmabol. Ez erob hatalmanak mend
terdek le haitatnak memmek es solda

de Jerusalem a la dattal Gallak. Cray
qzifuen a el magtal. God a homolat tart
uan fenluen a Ullagotnak fenek a bison
vtabat tarta. Onzollont teged sent isten
iquepda vilag biraia tart meq minket
ez idqben a alnok ellenseq mlato
Atinak funak sent leletnek legen dilezet
es tistessog techessog es dilassog mend qzqz
kol qzqz amer. Sem redemptor genu
For nemzeteknek Sabaditois motassad
meq dulek duleket. Chudal bogek mend
es vilag istennek illen duleket illik. Mem
semberi magtal de istem illiklettal istennek
igrie teste kan es meknek gimalg vrago
dek. Dulek ionha meq nehetkossalt
tistassagnak sapui meq maradnak. Iosa
qotnak dastoidk fenek isten a templo
maban naia kodik. Sarmayuan a tere
mebol tistassagnak palotuiabos termeseti
nemsettel ment vig orias hog as vton fission
ki iquq a aittol esmeq atahos ferdola.
Sarmayos polkbiakhoz sel mene istennek
setke. Atual egenlg valuan testnek
a uenel qstogek lobagnal be meq erg
seituen my testantnek betessogit. Sumaz

ferlik ate iaslot v vilagot ad as ex
lit sem eg ex megnon sceteitofet es so
nerien huetel ferlik Dusosega legen
attinak es gnor Lippu ffranak vgnas
talando s leleketel mond vofketel vofketel Am

Ap kelet farkalattatol
es foldnek mend vegerigen eneklonk
xpūs seidelimmet hūs. Gulonnek. Es
ollagnak bodoga herteie hofpals testet von
q ara hoy testet testet meq Sabadituan
el ne vestene bi ket serzet. A nemmyer
malagt be megen a Gulonnek reitet be
libe a Judiket ionha vifeli a titkolat
kifet nem esmert vala. A tista melnek
haza huetelen isten temploma lesen a
hūs nem tuduan ferfiat ipe miat foga
fiat. A gramet hūs a fiat hūs lit ga
biel edene meq mondot vala lit sent
Janos q arma mehebor be rekefren
meq ezet vala. A Zenan fetet Genue
de la iaslot nem vtafa keues tivel el
tetetet li miat a hūs sem eszet. A
memmyer karok grolnek es az angalok
istemet enekelnek es a pastor knak
meq icemik a pastor li mendemmet

1
et terentet. Duqseg Lgen selseges atinak
es igen nag diletet S fianak. Zentis lelet.
kel egembe ma es grakel grakle amer. S
c. q. s. mendengato

131
Isten halgasd meg kongorleust m^v
siralmas onkolantolat es nequon napi
Zentis beutoben. Zuuetnek Zentis esme
zque te tudod m^v beteg egnket aggad
te hosiad fordoloknak bolanattnak ma
lastat. Zison igen bunnhatonk es ge
zelmeket keresztont. De te ki mendomeket
esmerh bolas minelont sendoknek.
Aggad hog kiuol m^v testok toradon
mhat meg toroggek es m^v elment meg
iglanollon bunnket mendy Zeplogy.
Bodog Zont hazomsag es istem egal
lat aggad hog m^v bunnket vian
doki haznallanak tieidnek. Te neued
tiztessegere m^v lalkonknek vduqssqere
es te Zentis egnasadbely huuetnek qog
byletetek Amer.

Zalnak Zastor ki memmet a kereszt
nek tutt Zentis sege senlik kiuol a
tasmek teugie isben a keresztre a kistnek
Kiuol amnak selette meg sebhgt a lanta.

naſt kēmen eluel hog mēket bīngnt
tal meq moſna q beſalla ſi ſola viſ rez
zel qzēg. Tahat be telleſedenek melle
ket hū gentz dauid eneſle a ſortarban
mondman a nonſeteknek iſten a ſitol
oſzaglot. Edeſ a ſa eſ ſeneſ kiraly bar
ſomnal ekeſeitret melto gūkerel valab
tatot ellen gentz tagoktat illebrne. Do
dog ſa kimek karidn. Lūggt q vilag
naſt iutalma teſnek mekteke lgn eſ
el uere pokolnaſt ſoſlatit. Odugd leg
oſ keret egypten eg remenſege gebedn
nek idiebrn bqudſ igaffagot kegeſſeg
nek eſ bozaratot aſ bvrhoſſeknek.
felſeges gent haromſag tegeſ mendſel
letek dizeket kilet a ketzinek titia
mat vdughatuen birz qzēke amer
neklonk xpūs
ſciedelimnek abelt barannak eſ a
ſeier ſtolaktal meq ſeneſeltnek valora
iara a varoſ tengeren altal mentenek
ſtarna. Kimek a keretſfa oltaran meq
ſult gentſega teſtet q roſalg verezuel
ſoſtoluan elant iſtemek. A huſuet nap
ianat eſtim a meq piſteito angrialtol

meg otalmastuvan pharazonak kimen
segs hatalmabol meg menebeduenk
Immar m^v husuetonk xps ki mondak
aldostatot baramak a teste aldostatot
tistafagnak pogalaiaba. Oh bizon mel-
to Senth osta ki imat poklok meg tze
tenek a fogsagbeli nep meg Zabadol
uan meg fordola eletnek ezemebe. Mikor
xps feltele a koporsobol a gusz meg
fordola pokolbol meg zorettuan kettel
a kegetlent es meg mituan paraditomot
keront mendermeknek teremtog e hus-
uetnek oromeben hog otalmaziad te
nepedek mend hirtelen halaltol. Dilg
seg neked vram ki felkeltel halottaid
bol atual es Senth lelekkel mend orok-
kel orokke Amen

duogleg tengernek lillaga Istemek
Senth anyd es mendkor Jusz memnek
bodog kapria. Ocuen ag vduogletet
gabrielnek Zaiabol fondal mynket be-
kesegben meg valtoztatuan emanak
nedek. Ogpad meg bingseknek kato-
leket ag vilagot valoknal vjiedel
m^v gonoszagintat neuh nekank mend

134

w sagolat / Mutassad te magadat anank
 nak fogagya te maitad as onkolatolat
 ki mi erkank te stad a kara lenny / Egge
 tlen eg sus keges mendenek kagat
 mintet bingentol meg Sabadoktat teg
 kegesette el tistakta / Ag tista eletet kezch
 bator wat hog latuan mendentor / Jesust
 egge erollont / Legen disoseg ata istemiek
 kesseg fesseges xpusnak tizesseg / Sent
 lelet nek ki harom zemelben el eg al
 latban Amen — S Oh fesseges vi
 isten segel mintet amen

Dichesege ystemiek maoussaoban: Ees fel-
 demn bekeseo vo akkizatos embereknek
 Dychezemnk teoed: Aldonk teoed Amadonk
 teoed: Dychesevtemnk teoed halath adonk
 neped: te naoy dycheseoedechy wram ysten
 Menyey kyraly mynden the hetem: atwa
 ysten wram egyptlen symlt syw Nesus Cri-
 stus wram ysten ystemiek bazanija: atwanak
 sya: ky wylaonak bynet el wezed yzoalmazy
 nekemnk: ky wylaonak bynet el wezed
 segadpad ny kenylegesemnkpet: atwanak
 wogvaza vly yzoalmazy nekemnk Nert

135
tennen Magad Jent: tennen magad nr tenne
Magad felsegys ihus crustus Jent lelekel
Ayd ystennet dytsegeeben: ame
Ageyva: irat en lekem: Ees ewend
en lekem en ydweesseges ystennemben
Merth er zolgalo leanyanak alazatosagot
Tekente: mert yme ez bent ruocm mynden
Nemzetek bodoknak mondok: Merth neke
nagypokot tent ky fatalmas: ees er Jent
Neme: Ees er yzoalmassaga nemzetemle
nemzete: ewtet felwknep hatalmath
tent er karvaban el priztyotok er Jwnek
nek elmevepbely kembelyepet le wetet
fatalmassokat zekekberel es fel maasztalth
alasztosokat: Ehez ewket meo tenkiet yza
ookkal ees kazdagokath herben bochatok
fogatta ysrael er overmeket emlebezmen
er yzoalmassagazol Nykenth Jolot Ny
dyantnak akzhamnak ees er magyatra
nak Mynd ezenkke Amen

Aldok nr ysraelnek ystene: merth meoh
latta ees er nepenek waltsgoot tent
Ees ydweesseonek zarmath fel emelte er
oyetmekenek dauid hasaban: Nykenth
Jolt ezekteml fogman er Jent profetava

nak hayok mya. Adwessegot my ellenscoy
nktowl ees mynd afoknak kefekbowl kyh
gywleltenek mynketh. Argalmaffagotz teny
my atyankal ees meo em teposny ew teewe
nyezeml. Melyet terwenyel eskedet abrag
amnak my atyanknak adnya nekemk. Koo
felempekowl my ellenscoyknec kefekbel
Sabadohtak zoloalyonk neky sentseoben
ees ygasagban ew elewte mynden napyk
ban. Ees te oyezmeke felseonek profetaya
fyrwatol met vrenak orthaya elewt meoy
ew vtayt zezened. Adwessegonek twodm
anyat adnod em neyenek em byneknek
Borghanayara. My ysteneknec ygoalma
ffagos hely mya kykben meo latoodot my
nket magosbel tamadman. Vyladoseytama
afeknak kyk setedben ees halalanak atnek
ban ywlnec ygozeytanonk my labaykath
Bekefconek wtara. Te deum laudamus
TSten teod dychezewnk wrat teod vallop
Ewent atwat teod mynden feuld bew
chewl. The neked mynden anoyalok te ne
ked menyek ees mynden hatalmak. The
neked chezwbok ees serafok zwneket zomal
kayalnak Jent. Jent. Jent. we yster

782
Iabohotz Mennyek ees ferdok telviesch
te felseghednek dychesegemel. Tegeed aposto-
loknap dycheseges kara Tegeed profetaknap
Dy cherecs zama Tegeed dycher martirone
knap fenesseoes sercohy. Tegeed feldnek bere-
ksegeben zent egr haz magl Merketlen felse-
gebely atvat Berghelendem byzont ees eoy
ellen fradat ees vigasztalo zent lelket Dy
Czylus dy chesseonek byzalya. The atyad
nak emretk fra Dagr. The embert meg zalla
deytanod fapadman nem zernyolced zyz-
nek mehet The halalanak frldaloyat meg
keszen meo nyud The ystennek yogyara
yml atyadnak dy chesseoeken zamalaltasgal
hyttettel yewende byzont lenned Theod
asztet kezennk segetyed zolgyadat byketh
drapalatos vereddel meo vialtottal Ezek
dy chesseoben zamalaltasgal te zentiddele
Dram ydwezesed te nepedet ees aloy te ere-
ksegednek es byzyad emket ees fel magal-
talyad emket mynd ezekyo Mynden napo
aldont tegeed Ees ezekke dy cherynk te neu-
edet ees ezekkewl ezekke Dram mellolyal
of napon mynket byntel ezyzned zroatma
zy nekennk dram yragamazy nekennk

Legven my zaytonk vram te yroalmassapod
myhent zemenktemyk te bened vram te bened
zemenktem mynd ezette ne Jeopenlyk

Vram ymmar el hochutod te zokodut
te yphed Jereut bekeseoben: Merth en
semeym lattak te ydwezeytidet byt Jerezette
Mynden nepeknek orshya elwyt Pogahotnab
ky yelentem vylapoot ees dythesegot te ney
Jnek yszraelnek: Amen Benedicite omnia

Vznak mynden doloy aloyatok vznak
Rdytshewetek ees mynd ezette yoen
fel maasztalyatok ewta vznak aoyilly al
loyatok vznak Nemnyeyek aloyatok vznak
Mynden vyzek byt mennek felette vannap
Aloyatok vznak: vznak mynden eey aloyatok
vznak Nap ees god aloyatok vznak mennye
knek hwoy aloyatok vznak: Eys ees harmath
Aloyatok vznak vznak mynden lalky aloyatok
vznak Tymz ees Jemseg aloyatok vznak hy
deg ees nyai aloyatok vznak: hamatok ees
zysmarafok aloyatok vznak eoh ees hydeg
Aloyatok vznak Jeshet ees hamak aloyatok
vznak eyek ees napok aloyatok vznak Jene
sseg ees setesseg aloyatok vznak vylgamok
ees felleget aloyatok vznak Jfeld aloya

139

Vrat dychevye ees mynd ezecke yoen sel m
magastalya Hegyvek ees dombok aloyatok
Vrnak felden mynden teremtenk aloyatok
Vrnak Bristovek aloyatok vrnak tchohez
ees solyo vyzek aloyatok vrnak Cit kalak
ees vyzben mynden yndolok aloyatok vrap
Mennyeke mynden madaray aloyatok vrap
Mynden vadak ees bazmok aloyatok vrnak
embereknok svay aloyatok vrnak Israel aloya
vrat dychevye ees yoen sel magastalya evlet
vrnak pavy aloyatok vrnak vrnak holday
Aloyatok vrnak: joasaknak elmev ees kelky
Aloyatok vrnak zentek ees zymbely alazatos
ok aloyatok vrnak Ananya asarya Myssa
el aloyatok vrnak dycheveteke ees mynd eze
cke yghen sel magastalyatok evlet Aloyatok
atvat ees svat Jent lelekkel dychevymk ees
Mynd ezecke sel magastalyamk evlet
Aldot vrag vram mennyeke ezossegeben
ees dycheveteke ees dycheveteke ees yoen sel
magastatok mynd ezecke Aldyon ees meo
ezzyen mynket ezeke attya Amc Cantier
Vonom nekel vram meyt meo haragm
Qttal en zcam Meo forvok temeroed
ees vragastatal enzem ime ischen

Ydwezeritum Byzwan tefek ees nem felet mert
en eresseoem ees en dytzeratem vz ees lent en
diekem ~~dytzeratem~~ Dygasaoban meretek Vy
eket ydwezytenek kintybol ~~dytzeratem~~
A napon valjatosk vrnak ees hynatop
em nemet Tindassatok nepekben em lelem
esyt emlekehvetek mert felszeges em newe
nehkehvetek vrnak mert nagyfagosol teny
hynessetek ast mynd Jecdes feldeken Erwe
hgy ees dytchery syonnak lakozasa mert
te kemzritted nagy zent ysrael. Cantica
Al mondoltam en napomnak felem el
meoyek popolnak hapnyara Feresem
en Jetendemnek maradekat mondek nem latom
vz ystem elemknek feldeben Tomabba embert
nem nesek sem nywoalomnak lakozat En nem
Jetem el veltet ees el fordolt in zolam nyket
pastoroknak satory le mettetet nykent takasztol
en eletem nykoron meo Jentebnem le metent
engem Reggeltent esyoel veges engem ny
kent fethkenek sya voban ywelyek emlekesem
nykent galamb. Also vekonyoltak en seme
yim maogassaoba nezveh. Dram erent teny
felety eltem nyt monoyak amagy nyth
felet nekem hol eris en tenyem Neo gon

101
Solom neked mynden e stendymet en lalkemnek
keseremsegoben Vram ha vgy elek ces vlyetene
kben en lalkemet y hlete meo vghes engem is meo
elemenytos engem vime belkeses ben en keserem
segob keseremsegem. Te kedek ky mentetted
en lalkemet hogy el ne veyne hata megh e
hagytottad mynden byneymet Mezt pokol
Nen ovonyk neked galat sem dyther teod
nem varyak te byzonsagodat kyk toban jalnak
Vram ydweyesh engem ces my dytheretouket
enekelyek elatemynck mynden napyban ve
nak hasabau Amer haemagyk cantica
Arwendet en hymem vram zob fel ma
goztet en hymem en ystenem El cogolt
en hajem en elesenstymze mezt megh ewe
wlt ydweyescordben vlyndhen jent mykent
ve legyen mert eoyeb es nyndhen ten led
valivan ces nyndhen ezersso mykent my ystene
muk Ne sokasofatok voeh naoyon zotokath
teohvek mezt ysten tyrdomandoknak ystene
ces em neky keshmnek gondokatok Ezerssek
nek yvek meo oestet ces ezekke lennek bator
sagban emedztek Elek meo elegeottek ma
bokat henyerckett gethctek ces egeyek meoh
elegeottenek Myo nem medden sokakat yw

lne ces kyknek sok fray volnanak meo
poimna hakaloseyt ces elemenert el vofet
poklekba ces esmeg fel hol vz zegent te sen
tes kashdohert akas ces fel magastal t bra
zwen porbol nyamatyst ces gancypol zegent
fel emelwen hogy vly emen feredelmekkel
ces dyhesonek zekiet tarsha Meztz feldnek
sackapban vze ces kezek dylagot zeyayok
vete En zentynek labokat tarsha ces keoe
tlenek sekitten vestegolenek meetz ember nem
batorol em eressegeden Vznak ellenfogy
felyk emtet ces en zeyayok menyekben ha
noosol Vz feldnek begyt vteky ces tgasausa
odt em kyralyanak ad es fel magastalaz
En cristusnak zarmat Amen Cantico
Alekelyent vznak meztz dyhesoel
Abzteltetet lowat zeyay elemwend ten
oerben haoytot En eressegem ces en dyheszate
Vz ces lemt en nekem v dhessegze En en vste
nem en attvammak ystene ces fel magastalaz
emtet Vz nykent vywo ember em nene mynd
emtz tehetev faraksonak kekecz ces fereozst
tengerben emzmi vze de bnyvotta emfetz
ces ala zallokannak fenekze nykent kem vram
te yegod meo naoyolt eremfseben vram te vood

143

Vertes ellenfeget ees te Juchesegeednek sokszagaba
le verted ellenfeormet Borjakkad haeaboddat
ky emket de nyelte myket Jalkat ees te me-
gednek lelkeben vysek meo gymlekestenek ssoho
vyz meo allot emjarmuk vyz meo oemlteneh
tengernek kelseyben Mondot ellenfeg ymsem
ees meo fogom emket nyeresegeket ostop be toshp
en lelkeem ky husom en temjarmet en kesem
meo emh emket firt te heled ees tengerbe vir
zotta el sylvetuk mykent on sebes vyzek ben
Jarm ky golyad husonlo nagyszagos Jense-
phen ydetes ees dycheretis ees thdualatossa
kath temem ky tezevetted kosedis ees seled
be nyelte emket. De Jez voltal yzoalmass
atoban nepeknek kyte meo vaktottal Es el
vynad emket te ezemsegedben te Jent lakoda
lomaddan fel yevittenedek nepek ees meo ha
zaomttanak banatok foolattak yajeknak lak-
ohyt Jhat meo haborditak edom fevedelm
moabnak batolyt resketek ezette meo astanak
banaamnak mynden lakosy Ertlek em ranyk
felelm ees rettenet te tarednak nagyszaoaban
Croynek yndolgattanak mykent kend myo
nem el menyen es nep kyte vaktottal be ym
jyed emket ees ymltetted emket te ckeksegednek

heoyen te lako helvednek yogen eresseben kyt
mynkalottal vram Te sent helvedben vram
kyt te keser d' erensyrettek v' erette orsaolot
ees meo toabba. Merck be went farago em je
keremel ees lomagosymal tenerbe ees meo
hosta vr em reayop tenernek v' v'yt y'rae
lnek fray teod j'adagyon y'itanak em kem
Jepy altal Amen

Tvram hatlouam galkasodat ees feltem
vram te doood estendek kem Jepyben
yt meo elemengel E'riendeknek kem Jepyben
meo y'dentes mykoron meo garagosol v'ega
l'massagol em tekesyel y'sten fel zelteml ven
ees sent faragon fegeremel v' sette mennye
knek em d'cheseghe ees ferld helyes em
d'fegeremel Em fene lofen mykent fene
sseg em kesyben Jarm. Oth reytojet el em
erensyge halal em orsyvanak elemite meore
kyt ees emvedenk em labanak eleyben alla
ees feldet meg meri Nohe ees popanokat meo
feyte ees meo terratenek emv'fnek Le gayla
nak v'ylag'nak Jombi em ercksegenek v'ara
sytol: E'plelenseget latam Jereydeneknek soto
yt Maryam feldenk boiy meo habozola
nak Mynem folyo v'ylsekch garagon
D

ttal vran vrago tenoeben folvo vysek
ben te mezo vrago tenoeben te negose
wlesed ky sek vrago te lomadia ees te nyeg
hesed vromessed vrago hren sel edreved te vye
de tezyvedesepnek vrago esesek kyknek Joltal ff
ldnek folvo vylyt meo Jaka stad vysek latta
nak teped ees hegyek vrago kottanak vyseknek
thegoece el mylt vrago em Jarak adta ma
gassag keseyt sel emelte vrago ees god em lake
Jetyekben attottanak te meo vdnak fenessegebe
mennek te fenlem chvchadnak fenesseoben
Nyerezvten felbt meo nyimodel vrago vben
poganokat vettogset ky ezek te nyednek
vdiessegere vdiessegere te cystosodtal koepte
Dimek hasabel sevet vertel em fenek ky vrago
mynd napyk Meo attostad em vrago vrago em
hadakosjynak sevet kyk yennek mykent sozo
zel Engem el pnysteytanak em ezen endesek
Mykent as ee ky zeyteben Jooent he meo
Dtat temttel tenoeben te lomaydnak soz
vyseknek saraban hallam ees meo fabo
zola en hasam Jotol meo yettenek en ay
kyk: Menyen te eozhadas en tetemeymbe
ees en alattam sephedvek gooy meo nywoodra
Nyomozosagnak nappan ees sel menyek

Maria

Mij meo erredest nepeninkes Merck sroffe
nem vbraogst eed nem lesen eym bta
syrlekben: Olav sanak dokoa hahnd ces me
senk nem hognak etket Ten abokke barom le
vaganik ces vaslotkan nem lesen eltetew sy
w. En kedeo vrbau vpadok ces erredet
en ystenemben iesusban: Uten vr en eressege
ein vely en tabarmat nykent zarwgem
Es en magassymia oversew el welen
gem dygeretgen eneplek Amer

Uten vr en eressege

ein vely en tabarmat

nykent zarwgem

Es en magassymia

Jesus maria

²⁸⁸⁷
Ierſethwntnef ſo karia ſeent
mynden eſhenechen mynden egh
hazwntban harom Jeeſe ſolghal
thathath tarthozwnt themm/
flozer az viſitaco marienat Anne
penet octawaianaſt koſoſthei ees
keoyden mondatht ees az fonda
thozoterth ees Ierſethwntnef ſey
edmeertth ees wylaghtol by
multhanatices feyen mondatht
hogh wecher upeſt clotte egh ora
wal harmath fel az oregbbyſt ha
ranghal che netherw ees az wth
an harmath fel mynd meeny ha
rangh waghon azottal altolomas
feyen barangozmy wgh hogh ſem
lyhen hoſpan ſem legten reuyden
myntth Art az egh halothnaſt

harangho Inanaf ces az wthan auagh
meigh az haranghozas alath as keeth
kanthryxchol kezdette siet az hal
athak wecher neye az az placteto
ces as keeth kanthryx foralva az hala
thak wecher neyeth mynthegh seo
pd neyb napon/ces kedoghlen az mag
nytrathra az anthifonath sepe
delin azon kezdrel/ces az weghzeth
yn az plactetonaf oth collecthath
mondathnaf **P**resta qm̄s **L**udina
dom̄e aurem tuam **O**ps sempitere
deus cui nuq; sine mia supplicatur
Concede q̄s op̄s **P**ropiciare **A**z pla
ceto wthan kezdethyt el az halathaf
nafnaf wyghyava de nem mouda
thyt az kemite exultemphanem chach
az dirigen kezdethyt el/esth kedogh
len as keeth kanthryx foralva mynth
az placteth/ces kedoghlen az lechkef

190
A ples atha nrat monghyat mynth
eyh few Inncpen as wltcholsoth ko
yo as feycedim aion tharthoyt mond
anyes kenedyethosra as anthyfonath
o tarthoyt Inthonalmyes feydden
as resposoryem litera me mynmemw
wersewel megh monqathyt myndh
aion kepen mynth as resposoryem
ban megh kethat / es feydden as lan
des cloth walo uerficolo sh / Audiu
worem de co as th es feycedim aion
monghya / Es feydden wyghylva
ha pueposib othnem leend Tabatt
as feycedim aion nat keel as oretat
mondany / *Elo* Ab solue comie aias
famuloz tuoy sacerdoti et aias famuloz
familiarum tuaru Inclina aurem tu
am mytopen as biuwarban baghoru
as keethoio ual enbetthem be / as th cel
wey be juen uigh haranyhoz nat

7.
Dextere / sokasserent a3 uechre.
mondathye / holtha kelug a3 nagh vir
mathel weghesuen a3 frat kappho
lombat feyentent bee memet / e3 otto
lual a3 kapptholomho3 sokasserent
walo solomath megh mondwan a3
athya frat feyentent d3 sy plynath
wesnek / es tberden alua oth psalm
oth monghyat Verba mea / domine
ne in furore eloth dilexi / Credidi / de
profundis Pr nr / Ave m3 / et ne nos
Der Non in tres / A porta in feri / die
exaudi orom meam *Quem* / Ave /
Inclina domine mynth / Inba3 a3 uech
eruen / ethel weghesuen a3 feyentent
a3 on thartho3 / a3 athya frat a3 th
Inthen / ho3b myntent / fekethe3
Athya / syw / eth / cyte3 / soltharth / oliva
flor / myntent / solthathnat / toeyen
ces a3 / eth / nem / fekethe3 / a3 / oth

porozok al eghyethem te myndenyk
oth sa3 pr no sterth olwafan/merth
myndenyk animal thartho3yk/Es
megh akarban menwen/legh outh
an az naghobyt comendaroth cel
mongat aghy kerdolen az nagh
obyt haranyhal harmath keel
haranyhosnyes as el weghesuen
Requiem enekelthethyt kynek
mysevelen egh konclusio alath
el keeth rolteta Presta q3 Tuctia
as massodyt conclusio ban mon
dath nat elset Dps sempiternae cu
muy Propitiare Deus qui caritaty
Dps sepiternae d q uoz/Epla nolo
Qua3 si ambolen Tactos si caro
es as myse aluan memy haranyh
leend eghycteniben harmath har
anyhosyanat wetet mynth egh
halethnat ces as haranyho3as

Wen modon lecyen hoyb a nyssenik
ke soethy koron ke desek et es massodh
collethaygh tharchon et wthan a
wthan massod haranhdor ke desek
et a Gradual koron es tharch
on a offertho rymnat beyhese
theyghlen a har madyt ke volen
ke desek a eleuato koron es
tharchon a wtho agh nosnat
beyhese theygh a nyssed ueghes
men a eleuato rymnat egh beyh
ennek amir puenca adathye
myrny egh beyhennek athya
fyrnat **MASSOD**

A massodh e solghalyth
athasnat kel lemyr nagh
a honnaph yud neynek ochtha
maya ke seth Mynd a so kerth ayt
ke seth wyl soyh walanyr lomal
wolthanak wolna ees Athyant

153

frayerth A tyt Ser sethyntnek
 ercedethyl foghwa es wylayhtol
 ky mwlthana/ es es zolghalath
 myndenten assonkeppen lezer
 mynth as elso zolghalath chat
 hogh as keth elso ozo walthof
 thathyt kynek helett ymee
 keth ozo mondathyt Deus
 reime largitur Deus indulget
 es es keth zolghalthathana
 myseyeten as epy stola es ewa
 nghelwym asot mondath
 nat akyt akor zokthana/ m
 onday my kor walamylath
 yafywnak halalanak es the
 methshenek vcepen monduak **harmad**
D armad zolghalthath
 as zokoth lenny ky
 asson ynnephenek okthya
 wana kothyt ky zolghaltatyt

Hynd a loerth akyt ~~Jersechunt~~
be avanloth at mayholath es a lo
kerth akyt ^{Jersechunt} ~~ymad saghunt~~ ban
kethwyl Jersechunt nek wala
my rowal wolthana wolna
Jersechunt ymad saghaban
Avanloth mayholath es a lo
kerth kyt Jersechunt ymad sa
ghath weth wolna / nich Jolyh
althathas mynden ten abontep
en lezen mynch as keth elloben
Jolyh althathas ban chat hogh
as halathok wether neyere chat
eyh ozo waghon chat a lon mo
noathok at myseieys. **Inclia**
Domine aurem tuam ut aias
fydeliwm de sudor Gradual
Requiem eternam Tractus de pro
fundis Ewanglium Dixit mar
tha ad jesum es hogh as kaph

155
vthw lomban a) dysiplina ne
wethethyk

A 3olthar vyghen oluaschathyk
M egh oluasuan othwru
psalmo sth regin mon

dathyk a) weygheten esbersus
dirighe pz nr tue maria Et ne
nos Parthe m̄ corie a) hazom
elso lecke mynd respon sorw
my wel megh mondathnak

a) wthany ps megh es uers mon
dathyk Audun uocem / meith
nem mendathyk lodes / Isin
egh pz nr tue m̄ / Et ne nos
Don m̄ tres / Aperta In feri
die exaudy orom / **Quies** Pre
sta q̄s iunctia propiciare

Q mas othwru psalmo st el
weygheten a) wers delicta tue
pz **De** Responde m̄ / Isinegh

Audiu p̄r n̄r et n̄nos q̄ mynth
felywl megh waghon / orō deus
deme lazor / Deus molugeciar
propiciat̄e

^{Ex 111}
Gothren p̄ salmo sth el negh
egren / vers / A portan fer p̄
Is megh hazom letech / S̄p̄t̄us
meus atenuabit̄ / mynth fely
ol megh waghon / orō
Inclina dom̄e aurem tuam
ad preces n̄ras / de ghe waghon

dyt

Iesus   Maria
Rebdeyk als My nemes meonk
Iesusnak Cristusnak als em Jenth
halalazol ees kennvazol walo em
lekezetth Jenth Anselmus Doctoe
wala assonvimek Marianak
Em tanvtwanya, wznak newebe

 Jenth Anselmus sok ydetwe foow
can, swalmakkal ymadfagokwal ees
Beytekwel kezv wala wodoq Jis ma
ziath, nooy em neky megh icentene
Nykeppen als o Jerezew swa Epus ies
us kennvazol wolna, kmek egy idben
Wodoq Anya megh yelenek, ees esth

Monda als edes sz maria als 9 Tany
twanynak Jent Anselmus Doctornak
Anne kenth, ees olyakath valla, en je
zetew szam Anselmus, hogy fenti sz
zafnekyl megh nem telenty. De hogy
mevetth ditheweth testbe magvok en
Aen szehatok. De maga als en edes
szamnak ew kennyat Mykepen kensa
tek. Mynd Jerewel megh ielentem Ja
hath Jent Anselmus Mynd Jerewel
keszde kerdesi, Elenzer keszde Monqvad
ad en nekem edes sz maria mykepen
Als the edes szadnak ew Jent kennya
el keszdetth, Maria monda Jent

Anselmusnak Mikoron als edes fiam
 A mathazatol fel kele em Tanovim
 anywal, Tahat als stazioth Veli An
 doris el Nene A papok fevedelmehes es
 als en edes fiamoth iesusit em nekik
 hatnich pensen el Azola, anselmus e
 des is maria Minemen penjek valanak
 azok als edes is Maria felele, pogan
 orzagbeli vala, hogu kiken iosephet az
 wltakwala Atyassvay negy esz esen
 demnek elente, ees Nemsefegzerent
 Jalotwala es siodokra kyk Wenth meo
 fehelytek, ees es Andas Minth E penze
 Lata oly igen fermen wala hogu ota

Erzistusth el arola, De maga epws
qvakorta meq monta wala em neki
De maga tere demesegeth Maganak
Nem akara venm, Anselmus edes Juf
Maria fradal valalce, ees as Tang
vmanvokkal as ideben, Maria monda
Jent Anselmus Doctornak, nem De tuo
vad fogv mkoron em wathazalek
ees Tanovtami labat meq Mostan
ala, ees edesen em nekik pcediatkorm
ala, ees as em Jent wezeth em nek
ik italba cttuuala, ees Andas esmeq
N pap fevedemek ges Mentwala
Oliweti hegye alanzwalo kerbe, ees
es edes fvan epus el Mentwala +

en Tanoywani el almanak en ben 161
hagytasne fedze Mene temlek of kewe
mouda en sent attivat galgas meoz
wzram engemeth, metth keoves as te
zoalmad, ees tye Bew izgalmasagod
Jerenth Tekeneth meg en ~~se~~ ~~metth~~
ees en enlensegemwe labadovch meg
engemeth Anselmws edes Jys maria
Nize mouda maria mouda sent anse-
lmws Doctorenak as en tanoywani
nak, narom okaerth aserth, elsen
okaert Metth igen gengen eltetwala
Nynth Jisneke en Jya, ees kezalnak
Nemseige Metth nemessek inkab ees

nek szerelmem fogv nem parastok
Masod okacem merth anne negessegh
foltawala megn as 9. Jentn testeth no
or w wezeve Nynd metel folv wala
Alsedre De as sem igen choda meet
as hogv en ellen wala ellwsser ny
nd megn Tmda mene kenth keltve
wastany fogv entan pegdesek osto
zotak katomlyak. ees meg fesevnek
ees vol tegeth fogv as w vol w
dova fogv meg akalyak. De nem
Tmdova as fatalnak nehesegeth.
Ga nem thak hath Mikoz as ketel
mikoz en torkeatj sevitva. ees meo
8

föythya De cristus megh esth mynd 163

Tvitta myrkepen isten De thak embet

sege Jereenth feleth namadbot abeen

ymada Meeth ighyol tvoda fogi af

sydok ew zayta semmit nem kenyer

wtnek af kepen ymada mynth oth

fen magyon verva Esmeg of kepen

ymada en Jent atam na lenethseges

veddel of keynth en tvrlam Meeth

en Testem ighen koor De akaratom

keef fosya De maga nem wot mynth

en akatom De mynth tse aka en Jent

Aviam begen tse akaratodn De ym

Legottan angival veme fosya batotoyia

Cwteth

Alth Monda Alfgatatos. lego vram
Meth meo kel ymmat waltanod emb
eti nemzeteth. Annak wtanna iesus
fordwla esmeon tanymamnes tyte
Ewkeeth alwan kyknek fetete iesus
Mondwan Men wygyalfgatok eoy
ozayon welem. Am d' kebelgeth ky
Engemeth el atol. De ym asomba
Andas el yewc. ees em wele sok sezo
al kerbe A fol iesus wala alth mon
da Andas. A sezegeknek iesus ees ta
cab Nynd eoy kepenk nooy eoyket
Mfiktol meo nem esmerhetitek. De
en nektek yeyeth adok nooy kyhes

En bekendend als A epus tarmatok 165
eweth Mikozon Ammar Andas iesus
fof yarwla, iesus elejbe mene monda
nekik kün kecesigek, amassok felelenek
Nafazembeli iesusin küknek felele ie
sus, En wagyk, ees tegottan Nynth ast
Monda mynd farka esenek, of megh le
wem esmeg monda, ha engem kecesfek
hagyatok of Tanoytwanjyekam el
Menni nooy of besydn be telwesed
nek kün monda, metth Meljyeketh
Adal en nekem sem eoyeth Nen wes
tek el ew kewjenlek, Tafar farkwla
fofya Andas, ees wete bekellek

Alt monda Nimeslegi Mester kinek
felele iesus, Bekesege nek vegyemel
Arvad el Avdas embernek svath
ees ottan az svdok meg fogak iest
Tahath peter ky weve tereyeth ees
svdo pap fevedelem solgavanak vob
foleth el waga, kinek wala Matius
Newe, Anselmus, edes sz maria, lew-
ny walamy thoda oth, Maria monda
gent anselmus Doctoznak az en tanoy-
twanyanak, az en edes lezetem svam
Iesus legottan fosya hynwa az solga-
th ees megh wigasta, ees peternek az
th monda, foedogad temrendeth hyn

elebe, walakiy terwel keresi terwe M 167
ya wes el. A magy, Nem kerhetem
as en zenth atamath fogyi küldene
Nekem tyzen keth themen angval-
th, fogyi kök engem megh oltalmas
nanak. Takat Nynd A tanoviva
nyok emtet Nynd el fogyak ces el
frotanak Anselmus edes Jis maria
wels walale akkoton, Maria monda:
Bereten tanovivanjom anselmus
Nem wolham Anselmus edes Jis ma-
ria myze. Maria monda merth sete-
th, wala ces Nem alkiv wala hogi
Alfonvallath kyn starna, Anseel

mws edes *zif maria* *Lafat hol w*
alal. Maria monda zent anselmw
snak. Stanos ewangelista nwoanak
wasaban. Anselmws edes zif maria
mirkepen ees kyiml zentetett
Neon ncked. als edes zif maria mo
nda. zecetew swam Anselmws nagi
szematos zoth als tanoytwanvok
Nagi szewa swtanak hozijam
Leodtan asth Mondak. zecetew
Azoniyonk zif maria. als the se
zetew swad epus iefus. ees als
Nty edes Mestecemnk Am fogwa
wagyon edes zif maria. De yay

Nem troyok nowa wivek ewtett
Latok hogv megh ketesek. De nem troyok
ha megh elek. A magv e koravék Mvt.
Tettek neki. Oh septemlen Jiz maria.
Oh edesseges Jiz maria ky nagh
kesserez seges hallas lemn aJ edebé
Edes Jiz maria the nekend. Anselmws
edes Jiz maria svezale akkoron Maria
monda Jent Anselmws Doctornak hol
lehet tudomwala hogv mynd embee.
Nemsetet ey kennyamal megh watio
leoven. De magta en anay Jiwemetv
Synconnak ew sezetmes tewey ottan
Jiwemet altal folvia. Anselmws edes

Die maria. Mikepen wytetek as te
edes swad epus iesus maria monda
zent ansetmnsnak as kerbewel rosephat
welgyn wiviek altal as sydo mestetek.
ces Reovlasolenak, ces papifferevelen
meknek wachorayara, as templum.
Nellel annas fevedelennek en gafaba,
ces es annas kerde ewtet tanosagazol,
ces Tamwtvam felewl, en ast monda
Neky en nylyvan weseletem nem tikon,
Myt kerdes engemeth keezgied asokat
kyk hallottak Myt en zoltam. Tahat
egy as zolyak kerbewel atthel thapa
Resum ast monda. E kepen felsee fei

edelennek kinck felele icus, ha gon- 121
d'ol felelem Teo' indomant gon-
d'ol felelem zel ha keddegn'ol fel-
eltem Mize wery engemeth. Tahat
afon zolpa Ennen Ingebewl egi
fotot kü zakasta ees ve kerse zemet
Mikewen wemanak ees Mynd as yt
naltal karomlak ees pek deseg werck
ast Mondwan prophet'jal nekenk
kychoda as kü teged were. Tahat
tanws as fe' edelennek esmerez'e, ees
as sydoktaal kü Mene ve foza zent
petert' kyt caputarto lean lata mo-
nda. The as embernek tanytwan

kesewalo magy, petee hatomszo
E. kewessel magam meo tagadano
oy soha nem esmerte as embert ces
Legottan tyk zola, petee megh emle
kezek resusnak beszedem, hogv ki
th Mondoth wala, petee mygh tyk
zol addigh hatomszo tagad meo
Engemet ces ky Mene nagy kesewre
svea, Anselmus, sol watal edes sz
Maria mykoton esek tettek wala
Maria monda sent anselmusnak
Legottan hogh as apastalok meo
Mondak ottan el swtyk Mapdolo
mbeli matyamal as Templomhoz

Ecs A Jengesth gogü hallam anna = 73
snak nasaba ve akazek Mennem De
Nem bochatanak. De kün alwan vögé
szrok mala. Mondwan. Ataj en Jeterem fva
tesüs. Jememnek wilaga kü vigastal
megh engemeth, merth as en vigasa
gom. Nezze wogyon en telem. Oh ede
Jeges Jis maria. Melü napü kesse
zewspewt wallal. Mozza fionnak
ew teany süvatok ces kesferemletek
Megh as edes Jis Marianak, ew kes
czewspewes epescphe wallasan, ces
Magdolombeti maria ketengh wala
Ibe nehelen, en kedegh halommala

A karomlasokath ces Kosszasagokat
kyket tyznek wala as en edes Jeceten
swamon ces hogv petet garomsze
Czoctawala megn el ky tewe pace
Lata Mynketh hogv oth syeonk ces
Magv Jomal asth monda en nekem:
Oh aszonvom maria Mety togn Jec
nynen werik as tye edes fradath iesu
sty hogv senki meo nem Monthatna
Oh Jenthseges edes Jiz maria mety
Magv keszeremseges hallas as we
ben ten tye neketh edes Jiz maria
Oh Aetwzaleinnak o beam syeva
tok en wetem eovetemben as en

edes svainamnak iesusnak cristus
nak az en jentn gyalalan, ces jent
pter legottan el firta, egy kem hegy
ben el Revtsek ces addig kv nem
Teme mygn cristusn meg halta
hogv fet Tamada, ces meg ielenek
en neki, Anselmus edes sz maria mon
qvad en nekem Ny lewn az wtan, or
ticia munda jentn anselmus Doctor
nak gollarla vntan, az sydok kv
fosak evteth Annasnak gasabol
kayphasgoz, ces latam evteth ces
Diche arthayath sydoknak Nyala
wal meg ferstetwen, gayath Jaggatwa

ees na giv sycafal, alst Mondam va
en Jezetew fvan iesus, ky igen Jenv
Nasten lattalak, eovet yden mykot
Lattalak ottan vidattam ees akaram
emeth meg eletm. De sydok nem boch
atanak hofva De el tafigalanak
Anestmms, edes Jif maria malale
valamij Remenseged hogv the svadh
el zabadwlna, Maria monda Jentz
Doctornak Tordom wala hogv af
en fvan igen betvln hogv fa ter
wende vicndik magath meg Mentij
De mktor emeth af ite leibe wine
k, asonkepen orwala af byro

177
Elenyth Allikepen Zelid, ees at
tattan Britany en zaviat megh
Nem nytya wala, ees oly igen ke-
nyetwletes alwala as byeo elenyn
heoy aloytommala, hogv as sydok
kenyerewlnck Ravta, Takat vñ
keeth gcmos fanok elem allanak
ast mondak en ellene asth galleok
Tewle hogv as Astennek gafat le
terhetv, ees hatmadh nap asonh
Megh fel alkothariva, ees monda
Plekv kavyphas mongivad nekennk
ha the waoiv epus sydoknak keza-
liva Monda nekiv iefus hamondando

Nekek nem hűstek as en besede
meth. na keedendlek tütkeketh nem
feleltek nekem, ees el nem bocharok
Engemeth. De bison mondom nek
tek hogy Menyörzagoth wylman
Larw atok ees embernek swat ilny is
ennek Tobya felewe. Tagat as swdok
papok fevedelme meo jagotata en
nen Rwhayat asen mondwan mit
tesenk temt tanowal yol galwatak
es katomlasth myth gondoltok ho
Jya Tahat mynd as swdok Awelt
wen mondanak yredemey A halal
th Tahat symeonnak cw eles

Tevre altal yara en zimemett.
Anselmus edes Jz maria, oston fo
wa vivek, Maria monda, zent
anselmusnak, Pilatusnak zekibe
vtelnj. Anselmus edes Jz maria,
wataler bizoditmad walar kifes
hoov meo Jabadoytanak, Maria
Monda, zent anselmus Doctornak
Aoen bizomwala asokhos kirknek
Edeffen predikallotwala ces kirknek
En betegyth meo wigastottamala
hoov as siodoknak kesebel el Jaba
doytanak, De that nikoz as senten
tiath Reva adak, Mynd esme Pilat

tuosanak elewte kesdenek ywel
teny feseych megh feseych ^{meo} feseych
Meeth isen swaya tette magat, ees
Chasarnak adeyat meo teltotta
Est halwan pylatos herde ewtet
Nen orzagayol: felle neký a sen
syam yesus: Ah en orzagom ny
nehen es wylagon meeth es wyla
gon wlna as en soloyim meeoh
oltalmahuanak fogý nem ada
tnam sydoknak besyosben Mon
da neký pylatos. Chasat kyza
wagy the: felle as en syam mo
ndnam: The mondod meeth en

187
kyzaly wagyok: Ees Mteret yet
tem el wylagza hogz al ygassa
agzol Bysonsaagotz tegyek: Mon
da neky pylatos: Mychoda al yg
assaagh: ees keerdeft nem akara
neky meg yelenteny merth pyla
tos ottan el borhatya mala cwte
th ees embery nemset meg nem wa
ltatottz wolna: Mykoron latta wol
na Judas hogz al en syamath fa
lata ytelneyeek meg haytta al
hazmyth penst al sydo fevedelm
eknek ees monda wetkestem hogz
al ygal merth el arwltam el

menwen magath sel akasta: Mon
da pylatos of sydoknak semmij gala
lea valo pyret nem lelek of emberbe:
Ahep sel reaskodanak mondwan: E
hyette of pepet mynd galyleatrel
fogwa mynd iddygh: Dalwan pyla
tos hogy galyleabol walo wolna
kyldre entas erodesgh ky of ydeben
yerusalembe wala: Herodes mynt
lata nagy remben len rayta: Es
keerde herodes ha of wolth of pyer
mek kyth atyam kerestet wolth: Es
kyert sook pyermeketh mig enlete
nek ees laasfaart sel tamastott a

183
Ennek utanna keete emtet hooy wa
lany thodat tenne elemte: A en
fram tedegh semmyt neky nem zoo
la: Herodes te wewen of koronat em
nen feyebel thewe of en framnak
feyeben: Ees ygere herodes hooy or
haagaban tefelteneve ha walany
thodaat tenne elemte: De of en fr
am semmyth neky nem felele: At
ees horagwek: herodes arghel pek
desee emtet ees feyer tmhaban em
ltestetwen ysmek pylatosnak ky
ldr: pylatos monda of sydok
nak: Ha akatyatok el borgatom

Es emberis As sydok kayalknak wala
Mondwan ne est ganem Barabast
Ees ywettik wala fesyth meg emta
Aonda nekik pylatos: My gonost teth
Semmy galakra wala yoyet em benne
nem te lek: Aheerth meg ostozstatom
ees al bochatom: De annal ynkaab ka
yalnak wala mondwan fesyth meg
fesyth meg emteth: Alon kesben py
latosnak selessege hofya kyldi mon
dwan: Semmy dogod ne auyad as
embeges metth es ewel as ew lata
sanak myatta sook kenth wallek de
sooy pylatos elegens tenne as sy

185.
Dook kegyetelensegent en elwittet
Als oostloos ketestates des oly yoen ve
zettete ewelich hogy tereyetyk fogmam ta
spayolan semmy epp ne vala en testete
Es als oostloos oly temcidet mala hogy
harom olmel be nem ette volna: ganem
als kezeere ketestates ketetnek vala nagy ju
lyak mala teaya annak vtanna et mene
nek esenalanak temyssel egy koronath
des als en fereben weyik vala es korona
Nem fa temyssel mala ganem tengeey temy
se mala ky sekkal hogyest als fay temyssel
des nagy faakkal weyik mala als en fereben
hogy als wey arghayan des melyen alaa foly

Wala Ces koronat mostis francyabely
kyral tuclysa. p. listos of mēsecegr
vatan elky myre of sūdoknat bason
zinhaban emflesicmen ces terystkel koro
nasann est mōnda p. p. of entez Mykora

[Faint handwritten signature]

[Faint handwritten text, possibly a list or account]

SECRET
MAY 18 1861

101
Amen
Genedag

Wife
in

Hijer

ije ju

A

CODICES HUNGARICI

sorozat eddig megjelent számai:

- I. JÓKAI-KÓDEX. Kiadja a kir. m. Pázmány Péter-tudományegyetem Magyarság-tudományi Intézete és a Stockholmi Magyar Intézet. Budapest, 1942.
- II. APOR-KÓDEX. Kiadja az Erdélyi Tudományos Intézet. Kolozsvár, 1942.

Magyarországi főbizományos: Minerva R. T., Kolozsvár.
Alleinvertreib ausserhalb Ungarns: Otto Harrasowitz, Leipzig.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

